

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Strukturální politika Evropské unie a rozvoj venkova

Diplomová práce

**Analýza realizace ROP NUTS II Jihozápad
programového období 2007 – 2013 a zhodnocení
jeho vlivu na rozvoj regionu soudržnosti
Jihozápad**

Vypracovala: Bc. Jitka Hrodějová

Vedoucí práce: Ing. Martin Pělucha, Ph.D

České Budějovice 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala samostatně pouze s použitím zdrojů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Jindřichově Hradci dne 15. 8. 2014

.....
Bc. Jitka Hrodějová

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu práce Ing. Martinu Pěluhovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování mé diplomové práce.

OBSAH

1.	Úvod	8
2.	Cíl práce a metodika	10
2.1	Cíl práce	10
2.2	Metodika	10
2.3	Hypotézy	10
3.	Regionální politika	12
3.1	Region	12
3.1.1	Typy regionů	13
3.2	Regionální rozvoj	16
3.3	Regionální politika	18
3.3.1	Typologie regionální politiky	21
3.3.1.1	Regionální politika inspirovaná neoklasickými a neoliberálními přístupy	21
3.3.1.2	Regionální politika inspirovaná keynesiánstvím	22
3.3.1.3	Regionální politika inspirovaná institucionálními teoriemi	22
3.3.1.4	Současné období regionální politiky – 21. Století	23
3.4	Regionální politika EU	24
3.5	Cíle regionální politiky EU	28
3.5.1	Programové období 2007 – 2013	28
3.5.2	Programové období 2014 - 2020	30
3.6	Regionální politika v ČR	32
3.6.1	Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2007 – 2013 ..	32
3.6.2	Institucionální zabezpečení regionální politiky ČR	33
3.6.3	Strategické dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR v programovém období 2007 - 2013	34
3.6.4	Programové období 2007 – 2013 v ČR	37

3.6.4.1 Finanční nástroje regionální strukturální politiky v období 2007 – 2013	40
3.6.5 Programové období 2014 – 2020 v ČR	43
4. Praktická část.....	46
4.1 Regionální operační program ROP NUTS II Jihozápad.....	46
4.1.1 Region Jihozápad.....	47
4.1.2 ROP NUTS II Jihozápad.....	52
4.1.2.1 Prioritní osa 1: Dostupnost center.....	53
4.1.2.2 Prioritní osa 2: Stabilizace a rozvoj měst a obcí.....	54
4.1.2.3 Prioritní osa 3: Rozvoj cestovního ruchu.....	55
4.1.2.3 Prioritní osa 4: Technická pomoc	56
4.1.3 Forma a výše podpory ROP NUTS II Jihozápad.....	57
4.2 Realizace ROP NUTS II Jihozápad.....	58
4.2.1 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2007	58
4.2.2 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2008	61
4.2.3 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2009	67
4.2.4 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2010	72
4.2.5 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2011	78
4.2.6 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2012	84
4.2.7 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2013	89
5. Výsledky a diskuse	96
6. Závěr.....	110
I. Summary	114
II. Seznam použité literatury.....	116
III. Seznam tabulek	122
IV. Seznam obrázků.....	124
V. Seznam grafů	125

VI. Seznam příloh a přílohy..... 126

1. Úvod

Regionální disparity, tedy rozdíly v ekonomické, ekologické a sociální úrovni mezi regiony, představují jednu z problémových oblastí nejen evropských zemí, ale všech zemí obecně. Jejich snižování je jedním ze základních cílů regionální politiky. Jinými slovy se dá říci, že regionální politika podporuje rozvoj aktivit a opatření tak, aby postupně docházelo k rozvoji jednotlivých regionů či zemí, zvyšování jejich konkurenceschopnosti, zlepšení životních podmínek jejich občanů, efektivnímu využívání přírodních zdrojů a ochraně životního prostředí a byl tak v neposlední řadě zajištěn i udržitelný rozvoj těchto území. Počátky regionální politiky jako takové sahají až do 30. let minulého století a za zemi jejího zrodu můžeme považovat Velkou Británii. V ostatních evropských zemích se regionální politika začíná utvářet až v následujících desetiletích.

I evropská regionální politika má z historického pohledu dlouholetou tradici. Její kořeny sahají až do 50. let minulého století, kdy došlo k zahájení procesu evropské integrace. Již tehdy byly na první pohled patrné disparity mezi jednotlivými zeměmi a vyvstala potřeba tyto disparity řešit. Ačkoliv v tomto období nedošlo k samotnému vytvoření společné regionální politiky, byla v zakládací smlouvě Společenství, konkrétně v Římské smlouvě, vymezena snaha o zmírňování hospodářských disparit mezi členskými státy a zajištění jejich sblížení. O evropské regionální politice pak můžeme hovořit v okamžiku vzniku Evropského fondu pro regionální rozvoj v roce 1975 a podepsáním Jednotného evropského aktu pak o vzniku tzv. strukturální politiky zastřešující politiku regionální, environmentální a sociální. Postupující proces evropské integrace pak v následujících letech vedl ke vzniku Evropské unie, rozšíření počtu jejích členských států i k posílení významu regionální politiky. V průběhu evropské integrace také došlo k vytvoření řady fondů, podporujících rozvoj regionální politiky EU, jako například Evropského sociálního fondu, Evropského fondu pro regionální rozvoj a Kohezního fondu.

Česká republika po vstupu do Evropské unie v roce 2004 získala možnost čerpat finanční prostředky z těchto fondů v rámci operačních programů jednotlivých programových období. V prvním zkráceném programovém období 2004 – 2006 měla Česká republika možnost vyčerpat celkem 1 454 mil. EUR na realizaci projektů v rámci 7 operačních programů spadajících do Cíle 1 – 3. V následujícím, tentokrát již plném

sedmiletém období 2007 – 2013 měla Česká republika k dispozici celkem 26,7 mld. Euro. Tyto prostředky byly následně rozděleny mezi jednotlivé cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Pro Cíl 1 - Konvergence bylo vymezeno 25,89 mld. Euro, které byly rozděleny mezi sedm regionálních a osm tematických operačních programů. Pro Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost bylo vymezeno 420 mil. Euro a pro poslední Cíl 3 – Evropská územní spolupráce pak zbylých 390 mil. Euro.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení realizace regionálního operačního programu ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 a jeho vlivu na rozvoj regionu soudržnosti Jihozápad v rámci čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, konkrétně z Evropského fondu regionálního rozvoje.

2.2 Metodika

Teoretická část diplomové práce je zaměřena na vymezení základních pojmů regionálního rozvoje a regionální politiky. V této části se budu především zabývat vývojem regionální politiky a jejími cíli, a to jak v rámci EU, tak i v rámci České republiky a nastíním zde záměry budoucího vývoje regionální politiky pro příští programové období. Pro naplnění tohoto záměru je jako metodika použita především rešerše odborné literatury, online zdrojů, článků, platné legislativy a materiálů Evropské komise.

Praktická část práce je potom zaměřena na zhodnocení čerpání finančních prostředků v rámci ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013. Zde se budu jednak zabývat vymezením tohoto operačního programu, včetně jeho jednotlivých prioritních os, a dále pak především podrobnou analýzou jednotlivých výročních zpráv programu, s cílem zhodnotit dosavadní úroveň čerpání prostředků. V této části jsou jako metodika využity především internetové zdroje, konkrétně dostupné výroční zprávy za jednotlivé roky, seznamy příjemců podpory, zprávy o realizaci programu a programový dokument pro ROP NUTS II Jihozápad.

2.3 Hypotézy

V rámci naplnění cíle diplomové práce byly stanoveny hypotézy, které se budu snažit potvrdit, nebo vyvrátit.

H1: „Cíle ROP NUTS II Jihozápad reflektují potřeby obou krajů regionu, vymezených v jejich programech rozvoje, pro období 2007 – 2013.“

H2: „Realizaci projektů ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 došlo v rámci „prioritní osy 1: Dostupnost center“ k rozvoji integrovaného dopravního systému v regionu.“

H3: „Realizace projektů ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 měla pozitivní vliv na tvorbu nových pracovních pozic v regionu.“

3. Regionální politika

Hlavním tématem této diplomové práce je zhodnocení čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj, v rámci projektů podporovaných Regionálním operačním programem regionu soudržnosti NUTS II Jihozápad na územích Jihočeského a Plzeňského kraje. Tento operační program představuje jeden ze sedmi regionálních operačních programů České republiky, které v programovém období 2007 - 2013 slouží k podpoře hospodářského a sociálního rozvoje území. Podpora hospodářského a sociálního rozvoje území je i hlavním cílem regionální politiky České republiky, jak jednoznačně vyplývá ze zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Oba tyto dokumenty se společně zaměřují především na podporu trhu práce, cestovního ruchu, infrastruktury, občanské vybavenosti, apod. Můžeme tedy říci, že od obecných cílů regionální politiky jsou pak následně odvozeny konkrétní cíle jednotlivých operačních programů. Vzhledem k tomu, že tedy hraje regionální politika v této oblasti tak významnou roli, je následující text věnován vymezení jejích základních pojmů.

3.1 Region

Region je hlavním předmětem zájmu regionální politiky. Obecně můžeme dle Dočkala (2004) region definovat jako *„část zemského povrchu s určitými typickými znaky.“* Krejčí a kol. (2010) ve své publikaci uvádí jinou, konkrétnější definici pojmu region. Dle něj tento pojem označuje *„složitý dynamický prostorový systém, vzniklý na základě interakce přírodních a sociálně-ekonomických jevů a procesů, vykazující určitý typ organizační jednoty, která jej odlišuje od ostatních regionů.“* Stejskal (2009) ve své publikaci zmiňuje mimo jiné i definici tohoto pojmu dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Tento zákon definuje region jako *„územní celek vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů, obcí nebo sdružení obcí, jehož rozvoj je podporován.“* Dočkal (2004) dále ještě zmiňuje, že se definice tohoto pojmu dále liší i podle toho, zda ji vymezuje z hlediska ekonomického, funkcionálního či institucionálního.

3.1.1 Typy regionů

Jak ve své práci uvádí Dočkal (2004), setkávám se v odborné literatuře s relativně rozsáhlou typologií regionů, kdy podle vymezených kritérií členíme regiony do následujících kategorií.

Dle hospodářského potenciálu

Dle tohoto hlediska můžeme podle Harropa (1996) regiony dělit na regiony:

- Nedostatečně rozvinuté periferní – Tyto regiony se vyznačují hlavně nedostatečně rozvinutou infrastrukturou. Jedná se především o zemědělské oblasti Irska, Řecka, Španělska a Portugalska.
- Upadající a staré industriální – Tyto oblasti se potýkají především s velkým znečištěním životního prostředí a s vyčerpáním tradičních přírodních zdrojů (uhlí, železná ruda, apod.) Patří sem především sever VB, Valonsko v Belgii a německé Porúří.
- Centrální – jedná se o rychle expandující oblasti s vysokým ekonomickým růstem.
- Rychle se rozvíjející – nové průmyslové oblasti, které využívají šetrné moderní technologii, které neohrožují životní prostředí. Do této kategorie můžeme zahrnout oblasti Francie, VB, Itálie, Německa i Španělska.

Dle potřeb EU

Tato typologie, jak uvádí na svých stránkách Evropská komise (2011), zohledňuje konkrétní regionální podmínky daného celku. Regiony dělí na:

- Zaostalé regiony
- Regiony poznamenané průmyslovým úpadkem nebo ekonomickou recesí
- Periferní regiony
- Příhraniční regiony
- Regiony s urbanistickými problémy
- Venkovské regiony

Dle potřeb ČR

Členění regionů dle potřeb České republiky je zakotveno v zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, konkrétně v §4, odstavci 2a. Dle tohoto zákona je můžeme členit na:

- Regiony strukturálně postižené – v těchto územích se negativně projevují strukturální změny.
- Hospodářsky slabé regiony – regiony vykazující na základě sociálního a hospodářského rozvoje podstatně nižší úroveň rozvoje oproti průměru ČR.
- Venkovské regiony – tyto oblasti jsou charakteristické nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělském sektoru.
- Ostatní problémové regiony – jedná se především o pohraniční oblasti, dále o bývalé vojenské prostory a oblasti postižené živelnými pohromami.

Další členění regionů pro potřeby České republiky vymezuje Strategie regionálního rozvoje České republiky (2006). Dle této strategie je možné rozlišit celkem tři druhy regionů:

- Rozvíjející se regiony – do této kategorie patří především hlavní město Praha, dále pak Středočeský a Plzeňský kraj.
- Regiony s průměrnou nebo nižší dynamikou rozvoje – hlavními představiteli této kategorie jsou především Jihočeský, Královehradecký, Pardubický, Zlínský a Liberecký kraj a kraj Vysočina.
- Zaostávající nebo jinak problémové regiony – kdy do této kategorie můžeme zařadit především Karlovarský, Olomoucký, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Dělení NUTS

Toto členění regionů je závazné pro všechny členské, přistupující i kandidátské země EU. Jedním z hlavních důvodů zavedení tohoto členění, jak uvádí ve své publikaci Volek (2005), byla snaha o odstranění problému srovnatelnosti územních správních celků jednotlivých zemí. Dále uvádí, že systém NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) slouží především pro sběr dat, rozvoj a harmonizaci regionální statistiky na úrovni Společenství, dále k socio – ekonomické analýze regionů a v neposlední řadě k zaměření regionální politiky.

Skladebný systém NUTS můžeme obecně rozčlenit takto:

- NUTS 1 – představuje územní jednotku typu velkých oblastí daného státu, bývá tvořen několika celky, nebo celým státem a jak dále uvádí Becker, Egger a Von Ehrlich (2010), co do počtu obyvatel se pohybuje v rozmezí 3 – 7 milionů.

- NUTS 2 – tato úroveň odpovídá úrovni středního článku územně správního členění státu s počtem obyvatel v rozmezí od 800 tisíc do 3 milionů.
- NUTS 3 – tvořen jednotkou, která odpovídá úrovni nižšího územně správního celku s počtem obyvatel v rozmezí od 150 do 800 tisíc.
- NUTS 4/LAU 1 – jedná se o místní správní jednotky.
- NUTS 5/LAU 2 – tvořeno obvykle obcemi.

Členění NUTS v podmínkách ČR znázorňuje následující tabulka (viz tabulka č. 1)

Tabulka 1: NUTS v ČR

Statistická jednotka	Územně správní ekvivalent v ČR	Počet (2013)	Charakteristika
NUTS 1	Česká republika	1	Celá ČR
NUTS 2	Regiony soudržnosti	8	Ustanoveny dle Usnesení vlády č. 707/98
NUTS 3	VÚSC	14	Území krajů
NUTS 4 (LAU 1)	Okresy	77	Území okresů
NUTS 5 (LAU 2)	Obce	6253	Území obcí

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (2013)

Stejskal (2009) a Wokoun (2008) ve svých publikacích navíc ještě tuto typologii doplňují o následující členění.

Dle Stejskala (2009) můžeme regiony členit na regiony přirozené a regiony administrativní. Přirozené regiony představují vztahově uzavřený územní celek s územní dělbou funkcí mezi jádrem a zázemím. Administrativní oproti tomu jsou vymezeny pro výkon veřejné správy. Jde o regiony uměle vytvořené, mnohdy neodpovídající skutečným procesům a vztahům, které v daném území probíhají.

Dle Wokouna (2008) se často také používá rozdělení regionů na regiony deskriptivní a normativní. Deskriptivní region může mít dvojí podobu – homogenní a heterogenní.

- Heterogenní, jinak i nodální regiony, vykazují relativní autonomii své komplexní integrity
- Homogenní se vymezují dle rovnoměrné intenzity výskytu určitých jevů (např. vysoká míra nezaměstnanosti, apod.)

Normativní regiony vznikají především díky politickým rozhodnutím na základě požadavků legislativy či exekutivy. Do této skupiny patří především plánovací regiony, nebo regiony se soustředěnou podporou státu.

3.2 Regionální rozvoj

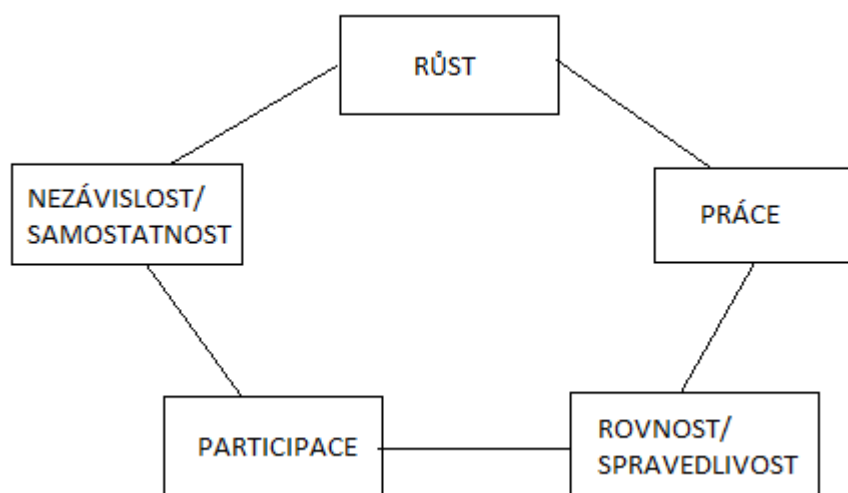
Definici pojmu region jsme si uvedli již v předcházející podkapitole. Co se týká definice pojmu rozvoj¹, tak ten podle Stejskala (2009) můžeme chápat jako:

- Proces změn, který je uskutečňovaný postupně a který ovlivňuje podstatu dané entity, přináší nárůst efektivnosti a účelnosti, co se týče využívání zdrojů a uskutečňování možností podmiňujících pohyb z původního stavu do stavu žádoucího

Jinak se dá ovšem říci, že se jedná o neurčitý pojem, který můžeme definovat pouze na základě konkrétně daných hodnotových postojů. Na tomto tvrzení se se Stejskalem shodují i další autoři, mezi nimi například Wokoun (2008), či Vošta (2010).

Vošta (2010) navíc ve své práci ještě dodává, že rozvoj můžeme nejlépe definovat podle tzv. magického pětiúhelníku (viz obrázek č.1). Ten se podle něj skládá z těchto pěti částí:

Obrázek 1: Magický pětiúhelník

Zdroj: vlastní zpracování dle Vošty (2010), s. 21

¹ Zde by bylo vhodné připomenout rozdíl mezi pojmem „rozvoj“ a „růst“. Růst je obecně spojen se změnami kvantitativních charakteristik, jako jsou např. inflace, zaměstnanost, apod. Oproti tomu rozvoj představuje změnu charakteristik kvalitativních, např. zlepšení kvalifikace pracovních sil, apod. Proto můžeme říci, že růst je součástí rozvoje (Stejskal, 2009)

Pojem regionální rozvoj jako takový má také celou řadu definic. Pro účel této diplomové práce jej nejlépe charakterizuje definice Ministerstva pro místní rozvoj ČR, která je uvedena ve Strategii regionálního rozvoje České republiky (2006). Podle ní představuje regionální rozvoj růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů, který vede ke zvyšování životní úrovně a kvality života jejich občanů.

Stejskal (2009, 2011) uvádí i další definice. Podle něj můžeme dále regionální rozvoj chápat jako:

- Aplikaci ekonomických procesů a zdrojů, které jsou v daném regionu dostupné, jejichž výsledkem je udržitelný rozvoj a požadované ekonomické výsledky pro region, které splňují očekávání podniků, rezidentů i nerezidentů
- Cílevědomou činnost organizací nebo představitelů státní správy a samosprávy směřující k zajištění ekonomického růstu ve spravovaném území.

OECD (2013) na svých stránkách zmiňuje fakt, že se není možné dívat na regionální rozvoj pouze jako na činnost směřující ke snižování meziregionálních disparit, ale je třeba také brát v úvahu další oblasti, kterých se regionální rozvoj dotýká. Konkrétně se jedná o oblasti regionálních inovací, multi-level governance, městských a metropolitních politik a v neposlední řadě též o oblast rozvoje venkova.

Regionální rozvoj můžeme chápat ve dvou základních přístupech. Jejich vymezení uvádí ve svém příspěvku Wokoun (2008). Jedná se o praktický a akademický přístup.

Praktický přístup

Tento přístup chápe regionální rozvoj jako vyšší využívání a zvyšování potenciálu² daného území, vznikající v důsledku prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů. Projevuje se především lepší konkurenceschopností soukromého sektoru, životní úrovní a lepším stavem životního prostředí. Uplatňování tohoto přístupu najdeme především v neakademických institucích, jako jsou obecní, městské a krajské úřady, nebo soukromé společnosti.

² Toto zvyšování potenciálu můžeme hodnotit pomocí základních ekonomických ukazatelů, jako je např. HDP na obyvatele, míra nezaměstnanosti, průměrné mzdy, apod. (Damborský, 2008)

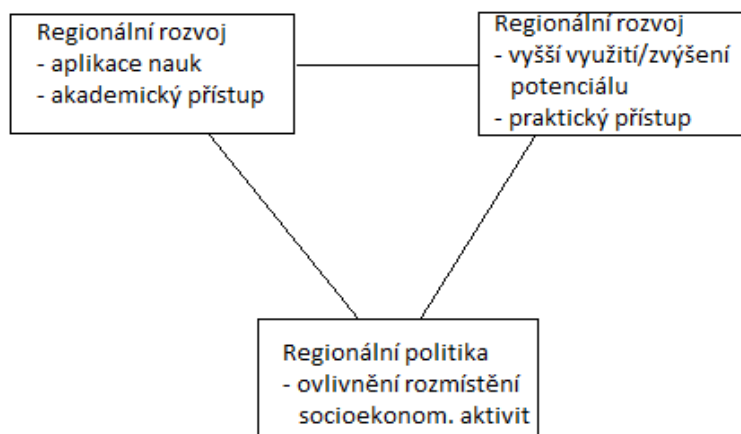
Akademický přístup

Tento přístup vnímá regionální politiku jako aplikaci nauk, především ekonomie, geografie a sociologie, které řeší jevy, procesy a vztahy vymezeného území, které jsou ovlivněny ekonomickými, sociálními a přírodně-geografickými podmínkami v daném regionu. Tento přístup bývá často nazýván regionalistikou a je typický pro akademickou sféru.

3.3 Regionální politika

Provázanost regionálního rozvoje a regionální politiky dobře znázorňuje obrázek č. 2 (viz obrázek č. 2). Dle něj je zřejmé, že regionální rozvoj (zda vnímaný jak z pohledu akademického, tak i praktického) ovlivňuje regionální politiku a naopak. Jinými slovy regionální politika na základě poznatků o regionálním rozvoji ovlivňuje reálný regionální rozvoj a ten zpětně působí na regionální politiku.

Obrázek 2: Dvojitý chápání regionálního rozvoje a regionální politiky

Zdroj: Damborský (2008), volně převzato

Nyní se budeme chvíli věnovat regionální politice jako takové. Dle Wokouna (2008) můžeme regionální politiku velmi obecně definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů, které vedou ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů – jinými slovy ke snižování tzv. meziregionálních disparit. (bez jejich existence by regionální politika snad ani nemohla existovat). Stejskal (2009) ve své publikaci uvádí další možné interpretace tohoto pojmu. Podle něj regionální politika představuje:

- Veškeré veřejné intervence vedoucí ke zlepšování geografického rozdělení ekonomických činností, respektive činností, které se pokoušejí napravovat určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky v důsledku dosažení ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.
- Souhrn hospodářsko-politických zásad a opatření, které mají za cíl ovlivňovat prostorovou strukturu regionů a jejich ekonomických aktivit.
- Součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit po celém území státu nebo v jeho částech. Zahrnuje navíc opatření, která napomáhají růstu stupně ekonomické aktivity území s vysokou nezaměstnaností a malou nadějí na přirozený ekonomický růst a dále opatření, která slouží kontrole ekonomických aktivit na územích s nadměrným růstem.

Ráda bych zde ovšem zmínila, že všechny tyto definice mají společné následující – všechny definují regionální politiku jako činnost, která vede k růstu a rozvoji daného území a ke snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony. Toto můžeme považovat za cíle³ regionální politiky.

Wokoun (2008) ve své publikaci uvádí, že z cílů regionální politiky bývají zpravidla odvozovány její nástroje. Ty bývají zaměřeny především na přitažení kapitálu a podnikatelských aktivit do regionu, dále na stimulaci využití vnitřních rozvojových zdrojů, nebo na dosídlení či stabilizaci obyvatelstva v regionu. Tyto nástroje můžeme členit do tří skupin:

Makroekonomické nástroje

Mezi tyto nástroje regionální politiky řadíme dle Wokouna (2011) především fiskální a monetární politiku a protekcionismus.

- Fiskální politika – ta ovlivňuje řešení regionálních problémů pomocí přerozdělování prostředků státního rozpočtu mezi jednotlivými regiony.
- Monetární politika - přispívá k řešení regionálních problémů prostřednictvím ovlivňování množství peněz v ekonomice.
- Protekcionismus – představuje poslední z makroekonomických nástrojů, mající vliv na řešení regionálních problémů. Jedná se o státní ovlivňování dovozů pomocí dovozních limitů a cel.

³ V obecné rovině. Cíle regionální politiky vycházejí především z identifikace hlavních regionálních problémů území a z pojetí státní hospodářské politiky.

Mikroekonomické nástroje

Hlavní smysl těchto nástrojů je spatřován především v tom, že mohou ovlivnit rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci. Podle toho, na který ekonomický subjekt jsou zaměřeny, je můžeme dělit do dvou základních skupin:

- Nástroje ovlivňující prostorový pohyb pracovních sil – používáme v případě, že z jakýchkoliv důvodů nastane potřeba podporovat emigraci obyvatelstva z regionu. V takové situaci může dojít k úhradě nákladů na stěhování, přepravu osob či majetku, apod.
- Nástroje ovlivňující prostorový pohyb kapitálu – hlavním úkolem těchto nástrojů je ovlivnění tvorby nových pracovních příležitostí v regionech, a to jak pomocí stávajících firem, tak přilákáním firem nových.

Ostatní nástroje

Ty se používají spíše výjimečně a řadíme mezi ně nástroje administrativní a institucionální. Jak uvádí Wokoun (2011) mezi nejvýznamnější zástupce této kategorie nástrojů patří především regionální rozvojové agentury. Ty v rámci podpory rozvoje území zajišťují relativně široké spektrum úkolů a v současné době existují v radě zemí EU, včetně České republiky.

Wokoun (2008) a jeho tým navrhl v roce 2006 nové členění nástrojů regionální politiky. Jedná se o:

- Nástroje nefinanční – do této skupiny patří především nástroje administrativní, institucionální, věcné a jiné nefinanční nástroje.
- Nástroje finanční – zde jsou zahrnuty neinvestiční a investiční pobídky, kapitálové podílctví, daňová zvýhodnění a další.

Tým společnosti GaREP, spol. s r. o. na svých webových stránkách (2013) zmiňuje i další způsob členění nástrojů regionální politiky, který je mnohem pestřejší. Dle nich můžeme tyto nástroje členit do následujících kategorií:

- Administrativní – kam patří především legislativa, organizační normy, závazné procedury.
- Koncepční – například strategie, programy, plány, pozemkové úpravy, apod.
- Institucionální – do této kategorie spadají jednotlivé instituce, spolupráce a regionální management.

- Věcné – jako infrastruktura, poskytování prostor, služeb, poradenství, apod.
- Sociálně – psychologické – jako například vzdělávání, komunikace a motivace.
- Finanční – kam patří především systém finančních podpor, dotace a granty.

3.3.1 Typologie regionální politiky

Na regionální politiku měly v minulosti značný vliv teorie regionálního rozvoje. Podle nich, jak uvádí Blažek (2011), dělíme regionální politiku na 4 části:

3.3.1.1 Regionální politika inspirovaná neoklasickými a neoliberálními přístupy

Toto období je dle Blažka (2011) považováno za začátek regionální politiky v moderním slova smyslu a časově jej můžeme vymezit od přelomu 20. a 30. let 20. století až k počátku II. světové války.

Charakteristickým rysem tohoto období byla především vysoká nezaměstnanost v některých regionech, která byla představiteli neoklasické teorie přisuzována hlavně nízké mobilitě pracovních sil ve srovnání s podstatně vyšší mobilitou kapitálu. Za klíčovou aktivitu v tomto období můžeme tedy považovat především snahu o posílení zaměstnanosti. Tomu odpovídaly i používané nástroje regionální politiky. Šlo především o podporu dojíždějících do zaměstnání, o jednorázové pomoci při stěhování, či rekvalifikacích na profesi žádanou v imigračním regionu a jiné další.

I neoliberální směry se k této formě regionální politiky staví odmítavě, ač jsou jimi inspirovány v současnosti používané nástroje regionální politiky – podpora malého a středního podnikání a deregulační opatření. Podpora malého a středního podnikání je považována za přínosnou nejen z důvodu posílení zaměstnanosti, ale i pro svou schopnost vytvářet a měnit podnikatelské klima regionu. Výhodou malých a středních podniků je především jejich flexibilita a schopnost inovací, nevýhodou potom celkem značné riziko jejich bankrotu a závislost na tržním segmentu, na který se orientují.

Deregulační opatření představují nástroj s vysloveně regionální dimenzí. Patří mezi ně především podnikatelské, bezcelní a ekonomické zóny. Jejich hlavním cílem je především oživení těchto areálů a přilákání zahraničních investorů.

3.3.1.2 Regionální politika inspirovaná keynesiánstvím

Toto pomyslné druhé období regionální politiky můžeme dle Blažka (2011) časově vymezit přibližně od počátku 50. let 20. století zhruba do poloviny let 70. Za významnou část tohoto období pak můžeme považovat léta 60., kdy hovoříme o tzv. „zlatém věku“ regionální politiky, neboť v mnoha zemích bylo na regionální politiku věnováno značné množství prostředků.

Základním charakteristickým prvkem tohoto období je uvědomění si, že zodpovědnost za řešení problému zaměstnanosti spočívá do značné míry na státu. Ten je proto povinen usilovat o rovnoměrnější distribuci pracovních příležitostí vzhledem k rozmístění obyvatel a o podporu tvorby nových pracovních míst v problémových regionech, a to jak v rámci soukromého, tak i veřejného sektoru.

Mezi hlavní nástroje, využívané ve vztahu k subjektům soukromého sektoru, můžeme řadit různé finanční podněty, určené firmám expandujícím v zaostávajících regionech. Jednalo se hlavně o několik druhů dotací, úvěrů, daňových úlev, apod.

3.3.1.3 Regionální politika inspirovaná institucionálními teoriemi

Tento typ regionální politiky se zaměřuje především na způsoby, jakými je možné napomoci vzájemné interakci a učení jednotlivých aktérů regionální politiky a jak zvýšit jejich reflexivitu. Toho může být dosaženo dvojím způsobem. Buď prostřednictvím intervence veřejného sektoru, nebo pomocí společného úsilí veřejného a soukromého sektoru. Konkrétně se může jednat o zvýšení investic především do oblastí vzdělání, lidských zdrojů a výchovy kvalifikovaných lidí. Zde je důležité zmínit, že tito kvalifikovaní odborníci by měli udržovat neformální kontakty jednak s univerzitami, ze kterých do jednotlivých oblastí přicházejí, a potom také s dalšími aktéry, se kterými mají vzájemně co sdílet. Tato vzájemná spolupráce napomáhá tvorbě inovací a bývá označována pojmem „triple helix“.

Otázkou v této oblasti zůstává, do jaké míry je možné zkušenosti úspěšných učících se regionů přenášet do jiných, ne tolik úspěšných oblastí. Blažek (2011) poznamenává, že k této otázce se řada autorů staví různě. Někteří předpokládají, že by se model učícího se regionu mohl stát nástrojem pro rozvoj zaostávajících regionů, většina se ale k tomuto názoru staví spíše skepticky. Pravdou ovšem je, že některé zkušenosti těchto učících se regionů je možné z části využít. Blažek (2011) navíc dodává, že je více než

pravděpodobné, že inspiraci z toho teoretického směru bude do budoucna stále více čerpat i Česká republika.

3.3.1.4 Současné období regionální politiky – 21. Století

Toto období regionální politiky můžeme dle Blažka (2011) časově vymezit od 70. let 20. století až do současnosti. Ten dále uvádí, že na rozdíl od předchozích období, ve kterých dominovala spíše opatření stimulující lokální iniciativu (deregulační opatření, podpora malého a středního podnikání) a regionální politika byla formulována spíše z centrální úrovně, je v případě tohoto období kladen důraz především na využití a mobilizaci místního rozvojového potenciálu a místních aktiv (jako je lidský potenciál, znalosti, kulturní a přírodní dědictví, apod.).

Přestože současná regionální politika využívá postupy a nástroje používané i v předcházejících obdobích, je pro současné období typické jejich rozšíření, a to konkrétně o „nové přístupy“. Mezi ty můžeme řadit:

- Snahu o řešení příčin regionálních problémů
- Přístupování k regionální politice jako k politice strategické, orientované na budoucnost
- Decentralizace moci
- Podpora šíření inovací
- Podpora zahraničních investic a péče o zahraniční investory

V souvislosti s jejich naplňováním je současná regionální politika koncipována do sedmiletých programových období, v rámci kterých členské státy vypracovávají v souladu se základními strategickými dokumenty EU jednotlivé programové dokumenty. Ty jim umožňují jasně a přesně definovat dlouhodobé strategické cíle a priority, kterých v rámci těchto období chtějí dosáhnout, a následně na jejich základně vytvářet a realizovat jednotlivé projekty.

Projekty realizované v současném období regionální politiky můžeme dle Marka a Kantora (2007) rozdělit do dvou základních skupin, a to na projekty tvrdé a měkké. Měkké projekty, jinak označované jako projekty neinvestiční, se zaměřují na realizaci činností, u nichž je pořizování majetku vnímáno pouze jako podpůrná záležitost a je i z tohoto důvodu značně omezeno. Oproti tomu projekty tvrdé, jinak označované jako investiční či infrastrukturální, představují projekty primárně zaměřené na pořízení

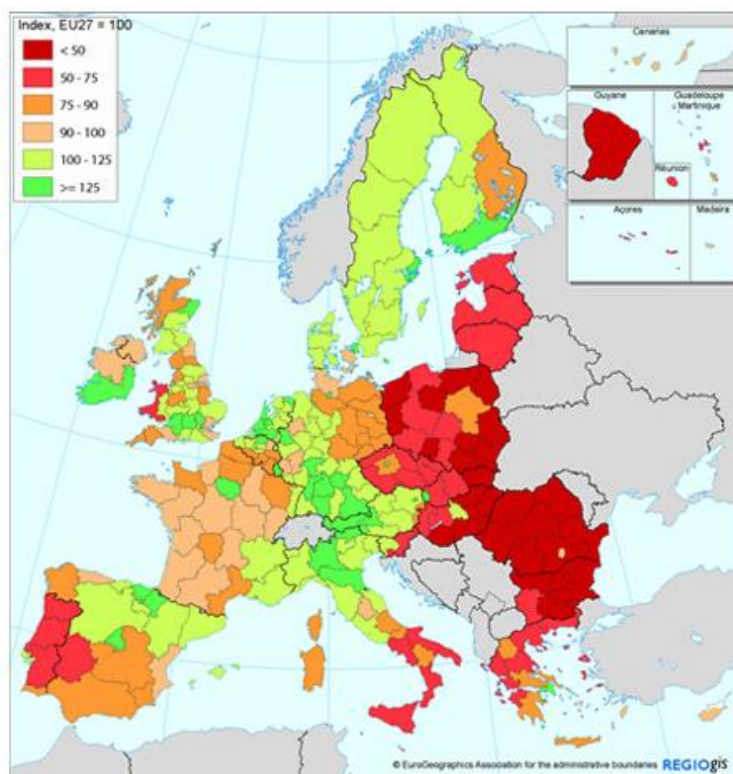
investičního majetku, který pak dále slouží jako nástroj k realizaci výstupů a naplňování cílů projektu v dlouhodobém horizontu. Právě na tuto kategorii se zaměřuje praktická část této diplomové práce, neboť projekty realizované v rámci ROP NUTS II Jihozápad jsou projekty tvrdé.

3.4 Regionální politika EU

Za počátek novodobé evropské regionální politiky můžeme označit období po skončení 2. světové války, tedy období zhruba od 50. let. 20. století. Jak uvádí ve své publikaci König a kol. (2006), motivů pro její vznik byla celá řada, za nejdůležitější ovšem můžeme označit snahu o odstranění negativních důsledků války, které představovaly především rozdíly v ekonomické úrovni jednotlivých evropských států (a jejich regionů). Kromě zmíněného ekonomického motivu se pak podle Kantora a Marka (2007) jedná ještě o motivy politické, sociální a v dnešní době velmi aktuální motivy ekologické.

Obecně tedy můžeme říci, že hlavním cílem regionální politiky je snaha o snížení rozdílů mezi jednotlivými státy především v těchto oblastech a dále podpora vzniku nových pracovních míst, konkurenceschopnost, hospodářský růst, kvalitu života a udržitelný rozvoj. Regionální disparity mezi jednotlivými členskými státy znázorňuje následující obrázek (viz obrázek č. 3).

Obrázek 3: Regionální disparity v EU 27 dle HDP/obyvatele

Zdroj: European Commission, (2012)

Evropská komise v jedné ze svých publikací (2008) uvádí hlavní oblasti, do kterých je obecně nutné směřovat pozornost a finanční prostředky v rámci realizace regionální politiky s cílem snižování těchto meziregionálních disparit. Jde především o:

Přilákání zahraničních investorů

Jedná se především o podporu malého a středního podnikání a následné přilákání zahraničních investorů do regionů. V těchto aktivitách spatřuje Evropská komise cestu, jak rozvíjet národní ekonomiky států. Malé a střední podnikání hraje důležitou roli především proto, že reprezentuje 99% podniků v celé EU a zajišťuje více než dvě třetiny pracovních míst v soukromém sektoru. Evropská unie se proto v rámci jejich podpory zaměřuje především na přímé investice do této oblasti, dále na podporu služeb, inovativního prostředí, finančního inženýrství a v neposlední řadě na vytváření obchodních sítí a klastrů. Co se týká oblasti zahraničních investic, i zde existují mezi státy značné rozdíly. Důležité je zde především zajistit, aby zahraniční investice neplynuly pouze do hlavních měst těchto zemí a jejich přilehlých oblastí, ale aby směřovaly i do ostatních regionů. V opačném případě totiž nebude docházet ke snižování meziregionálních disparit, ale spíše k jejich prohlubování. Aby mohlo být

dosazeno tohoto cíle, zaměřuje EU svou podporu především na zajištění dostupnosti regionů, vzdělanosti zaměstnanců, IT technologie a v neposlední řadě na výzkum a vývoj.

Dopravní dostupnost

Zvýšení dopravní dostupnosti jednotlivých oblastí a regionů EU je další klíčovou aktivitou, která přispívá nejen k posílení regionálních ekonomik, ale také k rozvoji jejich konkurenceschopnosti. Pozornost je zaměřena především na podporu a rozvoj transevropských dopravních sítí, letecké, silniční, železniční, lodní a městské dopravy, stejně jako na ostrovní lodní dopravu, multimodální dopravu a na zajištění jejich zabezpečení. Předpokládá se, že zajištěním těchto dopravních sítí dojde k snížení časové nákladnosti jednotlivých cest, stejně jako k redukci emisí CO₂, přetížení silničních sítí a zlepšení železniční dopravy. To, že tato oblast představuje velkou prioritu pro Evropskou unii dokládá i fakt, že je na ni z jejích prostředků vyčleněno v programovém období 2007 – 2013 76 miliard Euro, tedy částka, která představuje zhruba 22% celkových prostředků EU.

Inovace

Udržitelnost ekonomického růstu stále více závisí na schopnosti ekonomik jednotlivých států se měnit a inovovat. Proto, jak uvádí ve své publikaci Evropská komise (2008), je čím dál tím nutnější vytvářet v jednotlivých státech prostředí pro výzkum, inovace a rozvoj. Evropská unie ze svých prostředků na tuto oblast v rámci programového období 2007 – 2013 vyčlenila přibližně 60 miliard Euro a bude podporovat činnosti ve čtyřech oblastech:

- Posilování spolupráce – a to jednak mezi podniky navzájem, ale i mezi podniky a výzkumnými institucemi.
- Podpora výzkumu a inovací v malém a středním podnikání
- Podpora přeshraniční a mezinárodní spolupráce
- Posílení kapacity – především díky vytváření infrastruktury a lidského kapitálu v oblastech se značným potenciálem růstu

Životní prostředí

Jak uvádí ve své publikaci Evropská komise (2010), není možné zajistit regionální hospodářský růst bez kvalitního řízení životního prostředí. To, že otázky životního

prostředí neustále nabývají na důležitosti, dokládá i fakt, že Evropská unie zvýšila celkovou alokovanou částku na tuto oblast z původních 50 miliard Euro, které byly členskými státy k dispozici v programovém období 2000 – 2006, na dvojnásobek – tedy na 100 miliard Euro pro programové období 2007 – 2013. Evropská komise ve své další zprávě (2008) uvádí, že zhruba polovina těchto prostředků bude vynaložena na ochranu vod a zabezpečení nakládání s odpady a dále také na obnovu znečištěných území a snižování znečištění obecně. Významnou roli v této oblasti hrají také alternativní a obnovitelné zdroje energie, které regionální politika EU také podporuje. Tyto energie jednak představují způsob, jak šetrně zacházet a pečovat o životní prostředí, ale také příležitost pro podnikatele. Rozvojem nových technologií, jako jsou vodní energie a biomasa, dochází ke zvyšování konkurenceschopnosti EU v globálním měřítku.

Rozvoj měst

Regionální politika EU chápe města jako subjekty, které řídí regionální rozvoj. Právě z tohoto důvodu směřují aktivity EU především k podpoře podnikání, inovací a podpoře služeb, které by dále podporovaly atraktivitu těchto měst. Podpora je v této oblasti dále směřována i na snižování nezaměstnanosti, ochranu a rozvoj historického a kulturního dědictví, investice do dopravy, vzdělání, zdraví, aj. Na realizaci těchto aktivit EU vyčlenila ze svých prostředků přibližně 21 miliard Euro, přičemž:

- necelých 10 miliard Euro připadá na projekty zaměřené na obnovu měst a venkova,
- 7 miliard Euro připadá na oblast městské dopravy,
- přibližně 3,5 miliardy Euro připadá na obnovu průmyslových areálů a znečištěná území,
- přibližně 1 miliarda připadá na oblast bydlení.

Lidské zdroje

Představují poslední oblast, do které je dle Evropské komise (2008) nutné zaměřit pozornost v rámci uplatňování regionální politiky. Rozdíly v oblasti lidských zdrojů, především v otázkách míry zaměstnanosti, úrovně znalostí a dovedností zaměstnanců a dopadu demografických změn jsou velké. Proto je v této oblasti důležité zaměřit pozornost především na zajištění většího množství pracovních pozic a kvalitní pracovní síly. Evropská unie vyčlenila ze svých prostředků 95 miliard Euro pro programové

období 2007 – 2013 na financování projektů z oblasti lidských zdrojů, přičemž hlavně zaměřuje pozornost na zvýšení adaptability pracovní síly. Zhruba 70 miliard Euro bude vynaloženo na vzdělávání zaměstnanců, zaměstnanost a další činnosti zlepšující sociální začleňování jednotlivců a také na rozvoj infrastruktury, jak jsou školská zařízení, nemocnice, apod.

Jednotlivé členské státy potom tyto výše uvedené oblasti dále podrobněji rozpracovávají do svých operačních programů a výjimkou není ani České republiky. Ta tyto jednotlivé oblasti řeší buď jednotlivě, v rámci tematických operačních programů, nebo souhrnně, a to v rámci programů regionálních. V případně regionálních operačních programů, konkrétně ROP NUTS II Jihozápad, který je předmětem této diplomové práce, je největší pozornost zaměřována na oblasti dopravní dostupnosti, lidských zdrojů a rozvoje měst.

3.5 Cíle regionální politiky EU

Nyní je nutné zmínit, že cíle nebyly součástí regionální politiky od jejího samotného počátku. Jak uvádí Boháčková (2009), nejprve si každá členská země řešila své regionální problémy dle svého uvážení, možností a prostředků, které měla k dispozici. Až v pozdějších letech dochází k vytvoření jasně formulovaných cílů regionální politiky. Ty platí vždy pro přesně definovaná sedmiletá časová období. V rámci zpracování této diplomové práce jsou pro nás důležitá především poslední dvě programová období, a to konkrétně programové období 2007 – 2013 a budoucí období 2014 – 2020.

3.5.1 Programové období 2007 – 2013

Ke změně cílů strukturální regionální politiky v tomto programovém období přispělo dle Kantora, Marka (2007) především rozšíření EU na EU25 v roce 2004, které s sebou přineslo nárůst regionálních disparit. Aby nedošlo ke zhroucení regionální politiky, muselo dojít k její reformě. Tu navrhla Evropská komise v únoru roku 2004 pro nové programové období 2007 – 2013 s názvem „*Nové partnerství pro soudržnost: konvergence, konkurenceschopnost a kooperace.*“

V návaznosti na tuto reformu byly potom dle Nařízení Rady ES č. 1083/2006 ze dne 11. 7. 2006 stanoveny cíle pro toto programové období:

- Konvergence – jejímž hlavním cílem je podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech. Evropské komise definuje tyto oblasti (2013) jako oblasti, jejichž hrubý domácí produkt na obyvatele je nižší než je 75% průměru EU. Do této kategorie spadá v rámci Evropské unie 99 regionů a celková alokovaná částka představuje 283,3 miliard Euro, což je zhruba 81,5% celkového rozpočtu Evropské unie.
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – která podporuje především ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Jak uvádí na svých stránkách Evropská komise (2013) je na tento cíl vyčleněno zhruba 55 miliard Euro, což představuje 16% celkového unijního rozpočtu.
- Evropská územní spolupráce – zabývající se podporou harmonického a vyváženého rozvoje v EU, tedy konkrétně zajištěním další integrace EU pomocí přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce. Z prostředků Evropské unie je dle informací dostupných na stránkách Evropské komise (2013) na tento cíl vyčleněno celkem 8,7 miliard Euro, což je částka představující zhruba 2,5% celkového rozpočtu EU.

Evropská komise ve svých publikacích (2008, 2010) uvádí očekávané výsledky, kterých by mělo být realizací regionální politiky v tomto programovém období dosaženo. Očekává se tedy, že realizováním investic dojde v nových členských státech (resp. ve státech připojených k EU v roce 2004) k nárůstu HDP v průměru o 6% nad původně očekávanou úroveň, přičemž největší nárůst by měl být zaznamenán v Litvě, České republice a na Slovensku (kolem 9%) a naopak nejnižší ve Španělsku, kolem 1 – 1,5%. V případě, že k takovému nárůstu skutečně dojde, bude dopad regionální politiky v tomto období mnohem vyšší, než jak tomu bylo v období předcházejícím.

Dále se předpokládá nárůst počtu pracovních míst až o 2 miliony do konce roku 2015, přičemž v oblasti výzkumu a inovací se očekává vytvoření dalších 40 tisíc pracovních míst. V oblasti dopravy, další z klíčových oblastí podpory, se předpokládá, že dojde k vybudování a rekonstrukci přibližně 25 tisíc kilometrů silnic a necelých 8 tisíc kilometrů železnic. Uspokojivých výsledků by mělo být dosaženo také v oblasti životního prostředí. Mnoho států Evropské unie se zavázalo významně snížit produkci uhlíkových zplodin, energetickou náročnost výroby, apod.

3.5.2 Programové období 2014 - 2020

V listopadu roku 2010 zveřejnila Evropská komise první návrhy toho, jakým směrem by se měla regionální politika Evropské unie ubírat v příštím programovém období 2014 – 2020. Dle informací uvedených na stránkách EurActiv – EU news and policy debates (2011) se jedná o tyto aktivity.

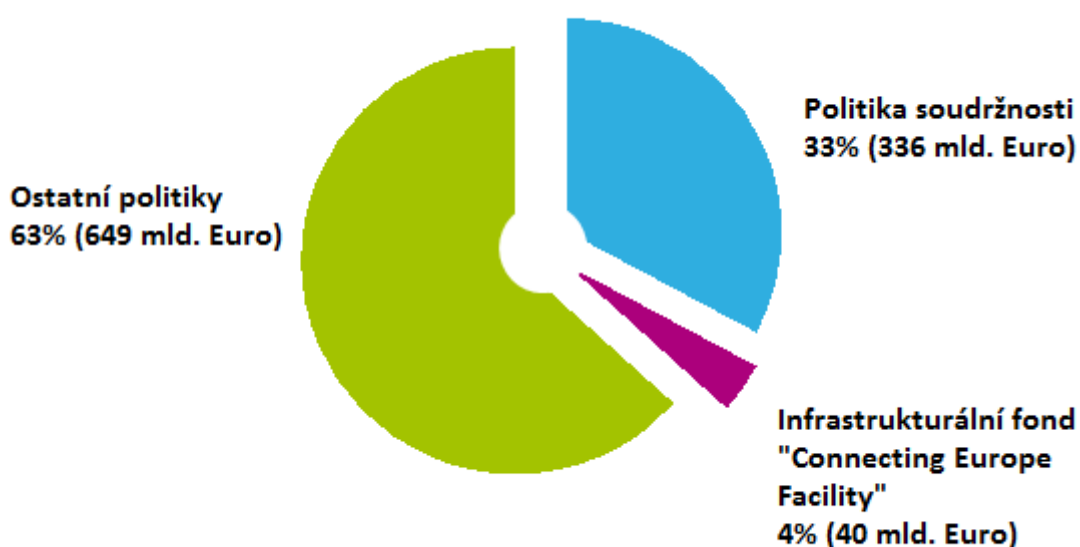
- Zajistit propojení přidělování finančních prostředků z fondů EU s cíly Evropy 2020 – zde se jedná především o zvyšování míry zaměstnanosti v členských státech, stejně jako o podporu investic do výzkumu a nových technologií, snižování emisí, apod.
- Vyzvat členské státy k tomu, aby podepsaly partnerské dohody – předmětem těchto dohod bude především stanovení priorit pro investice, alokaci zdrojů a pro cíle, kterých by v tomto programovacím období mělo být dosaženo.
- Zaměření zdrojů na malý počet priorit – významnou redukcí představuje tento cíl především pro ty členské státy, které z prostředků strukturálních fondů čerpají relativně malý podíl finančních prostředků. V jejich případě je navrhováno zaměřit jejich rozvojové programy pouze na 2 až 3 priority.
- Zajištění jasně stanovených podmínek pro platby – Evropská komise se zde zavazuje, že pro každý členský stát zajistí vytvoření specifických podmínek pro čerpání plateb, přičemž tyto platby budou státům poskytnuty pouze v případě, že tyto dojednané podmínky splní.
- Vytvoření jakési „výkonnostní rezervy“ pro odměnění států s nejlepšími výsledky – mělo by jít o část zhruba 3% z celkového rozpočtu EU, který by byl ponechán na vyplácení bonusových plateb státům a regionům, které byly neúspěšnější v dosahování svých předem stanovených cílů.
- Zajištění lepšího systému monitorování a hodnocení - zlepšením těchto systémů je nezbytné pro podporu přechodu k přístupu orientovanému na výsledky.
- Propojení grantů a půjček – využití evropských zdrojů pro účely půjček je zde chápáno jako způsob, jak dosáhnout maximalizace dopadu veřejných prostředků v členských státech a jak podpořit finančně udržitelné investice.
- Posílení územního rozměru - současná regionální politika se nezaměřuje již pouze na hospodářskou a sociální soudržnost. V posledních letech k těmto dvěma rozměrům přibyl i rozměr třetí – územní soudržnost. V tomto programovém období by tedy mělo dojít k zajištění vyrovnaného rozvoje

ekonomických aktivit po celém území Evropské unie, včetně ostrovů a okrajových regionů.

- Posilování partnerství – v této oblasti se jedná především o zvýšení zapojení regionálních a místních subjektů a dalších organizací do provádění operačních programů v jednotlivých členských zemích.

Navrhovaný rozpočet Evropské unie pro toto programové období znázorňuje následující obrázek (viz obrázek č. 4), přičemž na regionální politiku je z něj vyčleněna částka zhruba 336 miliard Euro.

Obrázek 4: Plánovaný rozpočet EU v programovacím období 2014 - 2020

Zdroj: European Commission, (2013), volně převzato.

Dobré je zde zmínit i fakt, že v tomto programovém období dojde ke snížení počtu regionů, které automaticky spadají pod cíl Konvergence ze současných 100 regionů na 70. Evropská komise navíc zvažuje vytvoření nové kategorie takzvaných „přechodových“ regionů. Jedná se o regiony, kde se HDP na obyvatele pohybuje v rozmezí mezi 75% - 90% průměru Evropské unie. I těmto regionům bude plynout finanční podpora z prostředků strukturálních fondů, ovšem v nižší výši, než jak tomu je u regionů z cíle Konvergence.

3.6 Regionální politika v ČR

Regionální politika začala v České republice nabývat na významu až kolem roku 1998, kdy byly vládou ČR přijaty Zásady regionální politiky. Stalo se tak především proto, že již bylo nutné řešit stále více narůstající meziregionální rozdíly v socioekonomickém rozvoji v České republice. Wokoun (2011) uvádí, že kromě tohoto důvodu přispěly ke zformování regionální politiky v ČR také postupující procesy decentralizace a demokratizace rozhodování a potřeba vytvořit systém regionální politiky ve vazbě na proces přípravy na strukturální fondy EU. Kromě výše zmíněných Zásad regionální politiky bylo navíc nutné vypracovat další strategické a programové dokumenty. Jedním z těchto dokumentů je Strategie regionálního rozvoje České republiky a na ní navazující Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2007 – 2013.

3.6.1 Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2007 – 2013

Strategie regionálního rozvoje České republiky (2006) představuje základní dokument regionální politiky ČR. Současná strategie byla přijata vládou ČR v roce 2006 a obsahuje:

- Analýzu stavu regionálního rozvoje
- Charakteristiku silných a slabých stránek co se týká rozvoje jednotlivých krajů a okresů ČR
- Strategické cíle regionálního rozvoje ČR
- Vymezení regionů, které stát podporuje
- Doporučení

Jedná se o dokument, který jasně formuluje cíle, problémové okruhy a priority, které je třeba zabezpečovat při zajišťování politiky regionálního rozvoje ČR, přičemž stanovuje, že přijaté rozvojové aktivity budou realizovány buď v rámci národních rozvojových programů, nebo v rámci operačních programů s využitím prostředků ze strukturálních fondů EU.

Vizi této strategie je především snaha zabezpečit, že *„v horizontu do roku 2013 bude Česká republika aktivní, ekonomicky výkonnou a konkurenceschopnou zemí s kvalitním životním prostředím, která v souladu s principy udržitelného rozvoje dosahuje ve všech základních kritériích (úroveň znalostní ekonomiky, HDP na obyvatele, zaměstnanost,*

sociální zabezpečení, apod.) standardů Evropské unie a zabezpečuje zvyšování kvality života svých obyvatel.“

Příčemž dále:

- budou zmírňovány regionální disparity,
- poroste počet krajů, které dosahují svou ekonomickou silou a dynamikou růstu průměru EU,
- bude zajištěn minimální rozvojový potenciál v oblastech ŽP a infrastruktury v mikroregionech,
- dojde ke zvýšení podílu aktivní a inovativní populace v regionech

Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007 – 2013 vychází z původní Strategie regionálního rozvoje ČR přijaté vládou v roce 2000, která vytvořila základní rámec pro formování regionální politiky ČR. Současná strategie tak navazuje na základní programové dokumenty politiky soudržnosti, konkrétně na Národní rozvojový plán a Národní strategický referenční rámec a představuje strategickou orientaci pro programy regionálního rozvoje, a to jak na centrální, tak i na regionální úrovni. Jinými slovy, všechny operační programy ČR v programovém období 2007 – 2013, včetně ROP NUTS II Jihozápad, který je předmětem této diplomové práce, zohledňují a dále rozpracovávají cíle a priority uvedené ve Strategii regionálního rozvoje ČR pro léta 2007 – 2013 a dále pak priority a cíle uvedené v dalších programových dokumentech politiky soudržnosti.

3.6.2 Institucionální zabezpečení regionální politiky ČR

Základními úrovněmi české regionální politiky jsou dle Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2007 – 2013 (2006):

- Česká republika (NUTS 1)
- Regiony soudržnosti (NUTS 2)
- Kraje (NUTS 3)
- Okresy
- Správní obvody obcí s rozšířenou působností
- Obce

kdy úlohou

- **Státní úrovně** je především vytváření koncepce regionální politiky státu, analýza a identifikace regionálních disparit, určení problémových regionů a stanovení rozsahu a zaměření podpory státu k odstranění těchto disparit.
- **Krajské úrovně** je zejména koordinace rozvoje územních obvodů krajů, koncipování jejich vnitřní rozvojové politiky, zpracování a implementace rozvojových programů a stanovení regionálních rozvojových disparit,
- **Okresní úrovně** bylo zajišťování některých úkolů spojených s tvorbou a realizací podpory regionálního rozvoje. Vzhledem k tomu, že byly k 1. 1. 2003 okresní úřady zrušeny, přešla tato úloha na obce s rozšířenou působností – **obecní úroveň**.

Významné postavení v české regionální politice má Ministerstvo pro místní rozvoj, coby jeden z ústředních správních orgánů. Jeho působnost v rámci regionální politiky vymezuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje (2000), který říká, že mezi jeho hlavní úkoly patří především:

- koordinace činností ostatních správních úřadů (ministerstev), a to především při přípravě a následném uskutečňování strategie regionálního rozvoje,
- společně s dotčenými ústředními správními úřady a kraji zajišťuje vypracování návrhu strategie regionálního rozvoje a státních programů regionálního rozvoje a následně je předkládá vládě,
- zabezpečení a kontrola plnění těchto programů,
- zabezpečení mezinárodní spolupráce v oblasti regionálního rozvoje,
- zabezpečení spolupráce s Evropskými společenstvími v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti,
- napomáhání zapojení krajů do evropských regionálních struktur.

3.6.3 Strategické dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR v programovém období 2007 - 2013

Aby mohla Česká republika čerpat finanční prostředky z EU, musí při aplikaci regionální politiky respektovat strategické dokumenty, které se jí týkají. Strukturu těchto dokumentů až po fázi projektu zobrazuje následující obrázek (viz obrázek č. 5).

Obrázek 5: Hierarchie strategických dokumentů pro aplikaci regionální politiky EU v programovém období 2007 - 2013

Zdroj: Kantor, Marek (2007), volně převzato

Strategické obecné zásady společenství

Jedná se o rámcový strategický dokument regionální politiky EU, který obsahuje hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU pro programové období 2007 – 2013. Jak dále uvádí ve své publikace Kantor, Marek (2007), říká nám tento dokument, jak by regiony měly co nejlépe využít prostředky, které jsou pro toto období k dispozici. Každý členský stát pak v návaznosti na tento dokument vypracovává tzv. Národní strategický referenční rámec.

Národní strategický referenční rámec

Představuje rámcovou rozvojovou strategii, kterou navrhuje členská země za využití principu partnerství. Tvoří podklad pro jednotlivé operační programy a na jeho základě daný členský stát vyjednává jejich podobu s Evropskou komisí. Dá se tedy říci, že představuje jakousi spojnicí mezi prioritami uvedenými ve Strategických obecných zásadách společenství a národními prioritami země. Národní strategický referenční rámec je rozdělen do dvou hlavních částí – strategické a operační.

- Strategická část – specifikuje zvolenou strategii pro všechny stanovené cíle regionální politiky.
- Operační část – tvoří seznam operačních programů a rozdělení finančních prostředků.

Operační programy

Čerpání finančních prostředků z fondů EU v rámci realizace regionální politiky je umožněno pomocí tzv. operačních programů. Ty dle Kantora, Marka (2007) představují popis souhrnných priorit, řízení a finančních zdrojů a upřesňují oblasti intervencí jak na národní úrovni, tak i v jednotlivých regionech dané členské země. Jak navíc dodává Evropská komise (2012), jednotlivé členské státy předkládají své operační programy v rámci strategických obecných zásad a na základě národního strategického referenčního rámce a každý z těchto operačních programů se vztahuje k jednomu z cílů. V programovacím období 2007 – 2013 se jedná o cíle Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce.

Česká republika v programovém období 2007 – 2013 tuto strukturu navíc rozšířila ještě o jeden strategický dokument, který ovšem není ze strany Evropské komise povinnost vypracovávat. Jedná se o Národní rozvojový plán 2007 – 2013.

Národní rozvojový plán 2007 – 2013

Národní rozvojový plán v podmínkách České republiky vytyčuje cíle, které mají být splněny, a dále obsahuje rozpracování priorit do dílčích cílů a popisuje postupy jejich realizace. Mimo to také charakterizuje systém koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jehož klíčové body jsou potom dále zpracovány v Národním strategickém referenčním rámci. Národní rozvojový plán můžeme členit do šesti hlavních kapitol. První kapitola popisuje současnou situaci daného území, druhá kapitola se potom zaměřuje na jeho SWOT analýzu. Třetí je zaměřena na definování cílů, strategie a prioritních os. Další kapitola popisuje zaměření operačních programů a poslední poskytuje informace o rozložení finančních zdrojů.

Globálním cílem Národního rozvojového plánu je přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby se z ČR stalo přitažlivé místo pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Pro naplnění tohoto cíle jsou vytvořeny čtyři cíle strategické:

- Konkurenceschopná ekonomika
- Otevřená, soudržná a flexibilní společnost
- Atraktivní prostředí
- Vyvážený rozvoj

3.6.4 Programové období 2007 – 2013 v ČR

Vláda České republiky přijala pro programové období 2007 – 2013 celkem 24 operačních programů. Jejich rozdělení v rámci jednotlivých cílů regionální politiky EU je následující:

- **Cíl 1** - V rámci ČR do tohoto cíle spadá celé její území, s výjimkou hlavního města Prahy, kde HDP na osobu je vyšší než 75% průměru EU, a je v rámci něj financováno všech osm tematických a sedm regionálních operačních programů. Celková alokovaná finanční částka pro Českou Republiku potom dle informací uvedených na stránkách Strukturálních fondů (2013) tvoří zhruba 25,89 mld. Euro.

Tematické operační programy se vždy zaměřují na určitou oblast, určitý sektor, proto jsou také označovány jako programy sektorové. Jejich řídicím orgánem jsou v České republice příslušná ministerstva, a jak je uvedeno na stránkách Strukturálních fondů (2013), je na ně v tomto programovém období vymezeno zhruba 21,23 miliard Euro. Konkrétně se jedná o těchto osm operačním programů:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Podnikání a inovace
- OP Vývoj a výzkum pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- OP Technická pomoc
- Integrovaný operační program

Hlavním posláním regionálních operačních programů je snaha o řešení problémů v rámci regionů příslušné členské země, a to především díky využití rozvojového potenciálu daného území. Jak uvádí ve své publikaci Kantor, Marek (2007), navazují tyto operační programy na operační programy sektorové. V rámci programového období 2007 – 2013 bylo stanoveno 7 regionálních operačních programů pro jednotlivé regiony soudržnosti NUTS 2, přičemž jejich řídicími orgány, zodpovědnými za jejich řádnou realizaci, jsou

Regionální rady příslušného regionu soudržnosti. Z prostředků strukturálních fondů je na ně, dle informací z webových stránek Strukturálních fondů (2013), vyčleněno 4,66 mld. Euro a konkrétně se jedná o tyto programy:

- ROP Střední Čechy
 - ROP Jihozápad
 - ROP Severozápad
 - ROP Jihovýchod
 - ROP Severovýchod
 - ROP Moravskoslezsko
 - ROP Střední Morava
- **Cíl 2** - V podmínkách České republiky, jak dále uvádí Kantor, Marek (2007) spadají pod tento cíl oblasti mimo cíl 1 Konvergence, tedy takové oblasti, kde je HDP na obyvatele vyšší než 75% průměru EU. Konkrétně se jedná o hlavní město Prahu a její dva operační programy – Adaptabilita a Konkurenceschopnost – pro které bylo v tomto programovém období dle informací ze stránek Strukturálních fondů (2013) vyčleněno z prostředků EU 0,42 mld. Euro.
 - **Cíl 3** - V současném programovém období spadají pod tento cíl programy přeshraniční spolupráce, dále pak operační programy meziregionální a nadnárodní spolupráce a v neposlední řadě programy INTERACT II a EPSON II. Na tyto programy připadá dle informací ze stránek Strukturálních fondů (2013) 0,39 mld. Euro.

Strukturu všech 24 operačních programů, včetně přidělené finanční částky pro programové období 2007 – 2013, přehledně znázorňuje následující tabulka (viz tabulka č. 2).

Tabulka 2: Finanční zabezpečení OP v programovacím období 2007 - 2013

OPERAČNÍ PROGRAMY 2007 - 2013		Přidělená finanční částka
Tematické OP	OP Doprava	21,23 mld. Euro
	OP Životní prostředí	
	OP Podnikání a inovace	
	OP Vývoj a výzkum pro inovace	
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
	OP Technická pomoc	
	Integrovaný operační program	
Regionální OP	ROP NUTS II Střední Čechy	4,66 mld. Euro
	ROP NUTS II Jihozápad	
	ROP NUTS II Severovýchod	
	ROP NUTS II Jihovýchod	
	ROP NUTS II Severovýchod	
	ROP NUTS II Moravskoslezsko	
	ROP NUTS II Střední Morava	
OP Praha	Operační program Praha – Adaptabilita	0,42 mld. Euro
	Operační program Praha - Konkurenceschopnost	
Evropská územní spolupráce	Operační program nadnárodní spolupráce	0,39 mld. Euro
	Operační program meziregionální spolupráce	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko	

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturální fondy, Programy 2007 – 2013, (2013).

Zde by bylo dobré ještě zmínit, že kromě všech výše uvedených pozitiv, které jistě toto programové období přináší, se objevuje i řada kritických připomínek k realizaci regionální strukturální politiky v programovém období 2007 – 2013. Jak uvedli na své přednášce na Jihočeské univerzitě pánové Mládek a Zámečník (2013), je například v České republice hlavním problémem především velký počet operačních programů, které jsou žadatelům k dispozici, a s tím spojený i problém kontroly hospodárnosti a účelnosti vynakládaných finančních prostředků. Další problém představuje ponechání rozhodovacích pravomocí v otázkách regionálních operačních programů na lokální úrovni. Tím vzniká značný prostor pro korupci. Tyto problémy se samozřejmě odrážejí i v čerpání finančních prostředků z fondů EU (viz tabulka č. 3).

Tabulka 3: Čerpání finančních prostředků EU v ČR v programovacím období 2007 - 2013

ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ Z EU V OBDOBÍ 2007 – 2013 (v mld. Kč)		
Celková alokovaná částka finančních prostředků z EU	784,2	100%
Podané žádosti	1.343,2	171,3%
Schválené žádosti	642,7	82%
Proplacené žádosti	407,9	52%
Certifikováno EU (skutečně proplaceno EU)	233,9	29,8%

Zdroj: Vlastní zpracování dle Mládek, Zámečník (2013)

Z tabulky jednoznačně vyplývá, že Evropská komise v konečné fázi odsouhlasí k proplacení ze svých zdrojů podstatně nižší část finančních prostředků, než je potřeba. Nejčastějšími důvody je podezření z korupce u předkládaných projektů. Problém potom představuje fakt, že stát musí zbytek uhradit z národních zdrojů. Proto by měla být rozhodovací pravomoc ponechána spíše na centrální úrovni, kde by mělo dojít k zamezení takovýchto praktik.

3.6.4.1 Finanční nástroje regionální strukturální politiky v období 2007 – 2013

V tomto programovém období poskytují členským státům finanční prostředky na realizaci jejich projektů tři hlavní fondy EU – Evropský fond regionálního rozvoje,

Evropský sociální fond a Fond soudržnosti. Následující obrázek (viz obrázek č. 6) znázorňuje, jak jsou z těchto fondů financovány jednotlivé cíle regionální strukturální politiky EU v programovém období 2007 – 2013.

Obrázek 6: Struktura financování cílů v programovacím období 2007 - 2013

2007 - 2013	
Cíle	Fondy
Konvergence	ERDF
	ESF
	Fond soudržnosti
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF
	ESF
Evropská územní spolupráce	ERDF

Zdroj: vlastní zpracování a úprava dle European Commission, (2012)

Evropský fond regionálního rozvoje

Jedná se o největší ze strukturálních fondů, co se objemu finančních prostředků týče. Jak je uvedeno na stránkách Strukturálních fondů (2013), zaměřuje se tento fond především na modernizaci a posilování hospodářství. Vzhledem k tomu, že tento fond poskytuje finanční prostředky na financování všech tří cílů regionální strukturální politiky EU v programovém období 2007 – 2013, dá se říci, že má široký záběr a zasahuje do mnoha oblastí. Pro zpracování této diplomové práce je navíc zcela zásadní, neboť všechny projekty ROP NUTS II Jihozápad, který je předmětem této práce, jsou financovány právě z Evropského fondu regionálního rozvoje. Evropská komise (2013) na svých stránkách uvádí stručný přehled oblastí, které tento fond financuje:

- Přímé podpory na investice do podniků s cílem vytvořit udržitelná pracovní místa – konkrétně podpora malého a středního podnikání
- Rozvoj výzkumu, inovací, telekomunikací, životního prostředí
- Regionální a místní rozvoj a spolupráci měst

Tento fond navíc věnuje zvláštní pozornost specifickým problémům jednotlivých regionů. Jde konkrétně o hospodářské, sociální, environmentální a sociální problémy měst a dále také významně podporuje geograficky a přírodně znevýhodněné a odlehle regiony.

Evropský sociální fond

Jedná se o druhý strukturální fond EU, který se zaměřuje především na podporu aktivit v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů, ačkoliv jak ve své publikaci uvádí Evans (1999), jeho původní rolí bylo umožnit vznik společného trhu. Evropská komise (2013) uvádí, že fond poskytuje prostředky na financování cílů Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a konkrétně podporuje následující činnosti v těchto oblastech:

- Přizpůsobení pracovníků a podniků, do kterého spadá především systém celoživotního vzdělávání a inovační formy organizace práce
- Rovný přístup k zaměstnání pro všechny uchazeče
- Sociální začleňování znevýhodněných osob a boj proti diskriminaci na trhu práce
- Rozvoj lidského kapitálu

Fond soudržnosti

Nebo jinými slovy také Kohezní fond, je posledním fondem, ze kterého plynou členským státům finanční prostředky v rámci programového období 2007 – 2013. Poskytuje podporu státům, jejichž hrubý národní produkt na obyvatele je nižší než 90% průměru Společenství a jeho cílem je především zvýšit hospodářskou a sociální vyspělost a zajistit stabilitu těchto států. Fond pak především financuje činnosti v oblastech transevropských dopravních sítí a životního prostředí, které spadají co cíle Konvergence. Jak je dále uvedeno na stránkách Strukturálních fondů (2014), hospodářská stabilita není jedinou prioritou tohoto fondu. Fond soudržnosti se mimo jiné zaměřuje i na to, aby podporované státy dosáhly taktéž stability rozpočtové a byly tak připraveny na vstup do Evropské hospodářské a měnové unie. V současném

programovém období tento fond působí v Bulharsku, České republice, Estonsku, na Kypru, dále pak v Litvě, Lotyšsku, Maďarsku, Polsku, Portugalsku, Rumunsku, Řecku, Slovinsku a na Maltě a na Slovensku.

3.6.5 Programové období 2014 – 2020 v ČR

Jak uvádí na svých stránkách Ministerstvo pro místní rozvoj (2014), schválila Vláda ČR v dubnu roku 2014 tzv. Dohodu o partnerství pro programové období 2014 – 2020. Jedná se o dokument, který definuje hlavní oblasti podpory, které by měly být v rámci tohoto programového období financovány z unijních zdrojů, a stanovuje jednotlivé operační programy pro cíle regionální politiky EU v období 2014 - 2020. Ty jsou potom jednak odrazem priorit, stanovených v předcházejících fázích přípravy a analýz, a dále pak i odrazem pozitivních a negativních zkušeností s čerpáním prostředků z fondů EU z období minulých. Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020 byla následně předána Evropské komisi a v současné době se nachází ve fázi schvalování.

Jak z „Dohody o partnerství“ (2013) samotné vyplývá, jsou pro Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti v rámci cíle „Investice pro růst a zaměstnanost“ navrženy následující operační programy:

- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání
- OP Zaměstnanost
- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- Integrovaný regionální operační program
- OP Praha – pól růstu ČR
- OP Technická pomoc

Pro Evropský fond regionálního rozvoje v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ jsou navrženy tyto operační programy:

- OP Přeshraniční spolupráce mezi ČR a Polskou republikou
- OP Přeshraniční spolupráce mezi ČR a Slovenskou republikou
- OP Přeshraniční spolupráce mezi ČR a Rakouskou republikou
- OP Přeshraniční spolupráce mezi ČR a Svobodným státem Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce mezi ČR a Svobodným státem Sasko

- OP Nadnárodní spolupráce Central Europe
- OP meziregionální spolupráce

Jak je z uvedeného členění patrné, nepočítá se v programovém období 2014 - 2020 s regionálními operačními programy v takové podobě, jakou měly v programovém období současném. Na místo stávajících regionálních operačních programů jednotlivých regionů soudržnosti dojde v následujícím programovém období k vytvoření tzv. Integrovaného regionálního operačního programu. Ten by měl především usnadnit dosavadní komplikovaný systém implementace na území ČR, který se vyznačuje velkým množstvím operačních programů, a dále sjednotit poskytování podpory pod jeden jediný orgán, a to pod Ministerstvo pro místní rozvoj. Tento krok je výhodný především z toho důvodu, že umožní zabezpečení jednotného metodického, řídicího, kontrolního a monitorovacího přístupu k podpoře všech regionů ČR a přispěje tak ke snižování regionálních disparit.

„Dohoda o partnerství“ (2013) dále uvádí, že v souladu s potřebou zajistit v budoucím programovém období 2014 - 2020 průběžné a průkazné naplňování cílů jednotlivých operačních programů, došlo po zvážení dosavadních zkušeností s evropskými fondy ke sloučení dalších podmínek a potřeb jejich řízení do skupin principů.

- Princip strategického zaměření a propojování – na základě tohoto principu budou cíle a priority plněné v budoucnu pořízeny v souladu s naplňováním strategie Evropa 2020, Národním programem reforem a Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti ČR.
- Princip podpory fungujícího trhu – na jehož základě dojde k posílení tržně konformních mechanismů finančních nástrojů. Tržní mechanismy budou přitom podporovány pouze tam, kde lze očekávat tržní selhání.
- Princip podpory kvalitních projektů – na základě tohoto principu by mělo dojít ke snížení fragmentace, která pomůže zacílení i na úrovni jednotlivých projektů díky rozumné a efektivní struktuře indikátorů.
- Princip snadnější přípravy a realizace projektů – který předpokládá vytvoření zjednodušeného a metodického prostředí pro přípravu projektů, včetně zajištění kvalitní přípravy stabilních lidských zdrojů.

Samotné zahájení čerpání prostředků v rámci jednotlivých operačních programů programového období 2014 – 2020 pak bude dle informací na stránkách Cyrrus

Advisory (2013) možné až po schválení „Dohody o partnerství“ a vyhlášení prvních kol výzev.

4. Praktická část

Praktická část diplomové práce je zaměřena na zhodnocení čerpání prostředků z regionálního operačního programu ROP NUTS II Jihozápad, a to konkrétně v jednotlivých letech programového období 2007 – 2013. Jako podklad pro toto zhodnocení byly využity dostupné analýzy a výroční zprávy za jednotlivé roky realizace ROPu, které byly následně zpracovány a interpretovány.

4.1 Regionální operační program ROP NUTS II Jihozápad

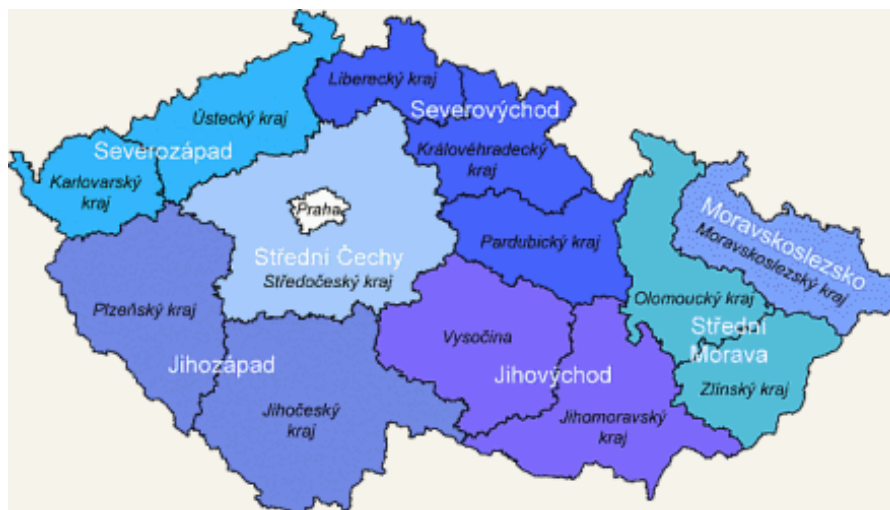
Jak bylo již uvedeno v předcházejících kapitolách této diplomové práce, představuje regionální operační program ROP NUTS II Jihozápad jeden z operačních programů, jehož prostřednictvím mohou žadatelé čerpat v programovém období 2007 – 2013 finanční prostředky z fondů EU. Jak je dále uvedeno v programovém dokumentu ROP NUTS II Jihozápad (2013), vypracovaném Regionální radou regionu soudržnosti Jihozápad, zaměřuje se tento program především na zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity regionu v zájmu dlouhodobě udržitelného zvyšování kvality života obyvatel. Tohoto je dosahováno pomocí vybraných prioritních os a oblastí podpory programu, které vycházejí z cílů, stanovených v programech rozvoje obou krajů vypracovaných na začátku programového období 2007 – 2013⁴.

⁴ Na první pohled je přitom patrné, že oba kraje jednoznačně vycházely z priorit Evropské unie v období 2007 – 2013 stanovených pro Cíl 1: Konvergence a v návaznosti na ně vypracovaly své programy rozvoje.

4.1.1 Region Jihozápad

Poloha a osídlení regionu

Obrázek 7: Vymezení regionů soudržnosti v ČR

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, (2013)

Region NUTS II Jihozápad (viz obrázek č. 7) se nachází při jižní a jihozápadní hranici České republiky a je tvořen dvěma kraji – Jihočeským a Plzeňským. Na této hranici navíc sousedí se Spolkovou republikou Německo a Rakouskou republikou, na severu a východě potom s regiony soudržnosti Severozápad, Jihovýchod a Střední Čechy.

Při své rozloze 17 618 km² (ČSÚ, 2006) pak představuje největší z regionů soudržnosti na území České republiky, charakteristický silným postavením krajských center, která představují oblasti růstu a konkurenceschopnosti. Na druhé straně zde ale nalezeneme i mnoho periferních oblastí se zhoršenými životními podmínkami obyvatel a velké množství malých a venkovských oblastí, pro které je charakteristická hlavně nízká vybavenost technickou infrastrukturou, veřejnými službami a pracovními příležitostmi. Právě díky těmto hlavním nedostatkům dochází k jejich postupnému vysídlování a vzhledem k faktu, že tyto oblasti tvoří téměř 80% plochy obou krajů, měl by být na jejich rozvoj kladen velký důraz. Základní demografické ukazatele regionu ROP NUTS II Jihozápad zobrazuje následující tabulka. (viz tabulka č. 4)

Tabulka 4: ROP NUTS II Jihozápad - ukazatele

Ukazatel	ROP NUTS II Jihozápad	Česká republika
Počet obcí	1 126	6 249
Počet obyvatel	974 176	10 287 189
Hustota obyvatel/km ²	67,2	130,4
Obecná míra nezaměstnanosti	5,3	7,0

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, (2014).

Regionální infrastruktura a dostupnost

- **Doprava**

Jak je uvedeno v programovém dokumentu ROP NUTS II Jihozápad (2013), co se týká otázek dopravy, disponuje region ROP NUTS II Jihozápad značně hustou a rozsáhlou silniční a železniční sítí, srovnatelnou z hlediska hustoty s průměrem v EU. V otázkách kvality těchto sítí ovšem region podstatně zaostává ve srovnání s EU. V rámci regionu v současnosti chybí dostatek finančních prostředků na optimalizaci silniční infrastruktury, která je nutná pro zajištění vyváženého rozvoje území a dopravní vazby mezi centry osídlení. Tento problém se především týká místních komunikací, které jsou v majetku obcí. Významným nedostatkem silniční sítě v regionu je také problematické napojení center na nadřazenou síť, špatná dostupnost některých potenciálních regionálně významných rozvojových center a na území Jihočeského kraje taktéž absence dálniční sítě.

V otázkách železniční dopravy na území regionu je, stejně jako v případě dopravy silniční, největším problémem špatný stavebně-technický stav, a to jak tratí a budov, tak i sdělovací a zabezpečovací techniky. Oba kraje proto podporují výstavbu železničních koridorů, modernizaci navazujících tratí, optimalizaci hustoty, apod. V oblasti ostatní dopravní infrastruktury je zaznamenán trend v rozvoji cyklodopravy, a to především v rozvíjení cyklotras a cyklostezek nezávislých na silniční síti (alespoň částečně), které tak mohou přispět ke snížení nehodovosti v regionu. Dále je pak na území regionu podporován rozvoj veřejné autobusové dopravy vytvářením integrovaných dopravních systémů, s cílem zmírnit nepříznivý trend poklesu jejího významu pro obyvatele, kteří stále více preferují dopravu individuální – automobilovou. Zvýšení atraktivity tohoto

systemu dopravy v regionu by navíc přispělo i ke snížení negativních dopadů na životní prostředí a napomohlo tak k jeho ochraně.

- **Technická infrastruktura**

Dle situační analýzy, která je součástí programového dokumentu ROP NUTS II Jihozápad 2007 – 2013 (2013), je v oblasti vodního hospodářství podporována především výstavba a modernizace čistíren odpadních vod. Problémem regionu nadále zůstává zásobování kvalitní pitnou vodou, a to především v menších sídlech, kde není zajištěno napojení na vodovody pro veřejnou potřebu. V oblasti energetiky se region stejně jako celá Česká republika vyznačuje nízkým využíváním obnovitelných energetických zdrojů, přičemž v rámci území může hrát významnou roli při řešení tohoto problému biomasa, která by mohla nahradit v současnosti preferované spalování odpadového dřeva.

Životní prostředí

Na většině území regionu ROP NUTS II Jihozápad je úroveň životního prostředí relativně dobrá. Region se vyznačuje převážně pestrou a zachovalou krajinou, na jejímž území se nachází chráněné krajinné oblasti a Národní park Šumava. Hlavním cílem regionu v této oblasti je zajistit splnění požadavků EU. Jedná se například o implementaci významných evropských lokalit, jako je NATURA 2000, apod.

- **Voda**

Voda a vodní plochy hrají v rámci regionu velkou roli, a to především na území Jihočeského kraje, který je známý svými rozsáhlými rybníkářskými oblastmi. Podle programového dokumentu ROP NUTS II Jihozápad 2007 – 2013 (2013) došlo v uplynulých letech ke zlepšení kvality tekoucích vod, avšak v otázce kvality vod ve vodních nádržích představuje neustálý problém eutrofizace. Oblast je dále díky velkému množství vodních ploch náchylná k čtenějšímu výskytu povodní, proto i v následujících letech je nutné pokračovat v realizaci protipovodňových opatření.

- **Ovzduší**

V oblasti kvality ovzduší je situace v regionu dobrá. Výjimku tvoří pouze některá centra a sídla na hlavních dopravních tazích, kde je kvalita ovzduší horší. Tento fakt navíc zesiluje i významný podíl tranzitní dopravy na území regionu. Ta má negativní vliv nejen na kvalitu ovzduší, ale i na zvyšování hlukové zátěže v sídlech. K odstranění

těchto problémů by tak mělo především přispět vybudování nových silničních obchvatů, které by odklonily tranzitivní dopravu ze sídel.

- **Odpady**

V souladu s globálním trendem dochází v území k nárůstu produkce odpadů. Jejich naprostá většina je zneškodňována především skládkováním, které představuje ekonomicky nejméně náročnou formu nakládání s odpady. Dle požadavků EU, které jsou součástí nové národní legislativy, je kladen důraz na nárůst podílů odděleného sběru a využití složek komunálního odpadu a dále pak na zavádění integrovaných systémů nakládání s odpady.

Cestovní ruch

Region ROP NUTS II Jihozápad disponuje v rámci celé České republiky jedním z největších potenciálů rozvoje cestovního ruchu, a to hlavně ve venkovských oblastech. Ten je tvořen především přírodním bohatstvím, kulturním a historickým dědictvím, dobrými podmínkami pro rozvoj lázeňství a dalšími prvky, které z regionu tvoří jednu z nejnavštěvovanějších lokalit v České republice. Přestože se jedná o jednu z nejrozvinutějších oblastí cestovního ruchu, negativní dopad na její rozvoj a i na ekonomickou stabilitu v současnosti představuje především otázka sezónnosti. Ta je z velké části zapříčiněna nedostatečně rozvinutou a nedostatečně kvalitní nabídkou aktivit pro sezónu zimní. Další hrozbou omezení rozvoje je minimální nabídka služeb a aktivit v období špatného počasí a jejich stagnující a špatná kvalita. Z dlouhodobého hlediska může tento jev zapříčinit pokles atraktivity regionu a v důsledku vést i k odlivu návštěvníků.

- **Využití IT, komunikačních technologií a doprovodné infrastruktury**

V regionu ROP NUTS II Jihozápad je využívání těchto technologií stále nedostatečné. Pouze malé množství zařízení, především ubytovacích, disponuje možností volného přístupu k internetu či možností platby platební kartou. Dalším významným nedostatkem je takřka absolutní absence uceleného informačního systému, jehož součástí jsou i rezervační a objednávkové služby.

Doprovodná infrastruktura hraje v otázce konkurenceschopnosti regionu taktéž významnou roli. Z programového dokumentu ROP NUTS II Jihozápad (2013) jasně vyplývá, že je region v této oblasti za celostátním průměrem. V posledních letech došlo k rozvoji velkého množství cyklotras, avšak výstavba cyklostezek vzhledem k velkým

investičním nákladů zatím spíše zaostává. Nedostatečná je také doprovodná infrastruktura v oblasti sportovních aktivit regionu a sociální infrastruktura některých center cestovního ruchu a kempů.

Ekonomický rozvoj regionu

Z údajů uvedených v programovém dokumentu ROP NUTS II Jihozápad (2013) jasně vyplývá, že z pohledu makroekonomických ukazatelů neexistují mezi oběma kraji žádné výraznější rozdíly. Jejich hospodářství je založeno na existenci center rozvoje, jejichž role je navíc posílena výhodnou polohou – sousedí se silnými ekonomikami Německa a Rakouska. Problémem území je ale ovšem značná závislost okrajových částí regionu na rozvojových centrech, stejně jako nedokonale rozvinutý sektor služeb. Do budoucna je nutné věnovat těmto faktorům pozornost, jinak by totiž mohly představovat překážku v dalším růstu HDP tohoto regionu.

- **Trh práce**

Situaci na trhu práce v regionu ROP NUTS II Jihozápad lze hodnotit jako příznivou. Svou průměrnou úrovní obecné míry nezaměstnanosti 5,3% se dle údajů ČSÚ (2014) řadí hned za Prahu a Středočeský kraj. Ačkoliv se ovšem obecně situace na trhu práce v regionu Jihozápad jeví jako příznivá, je nutné zmínit, že zde můžeme najít oblasti, konkrétně okresy, kde je situace podstatně horší. Jak je uvedeno v programovém dokumentu ROP NUTS II Jihozápad (2013), mezi okresy, potýkající se se značně vysokou mírou nezaměstnanosti, patří na počátku programového období 2007 – 2013 především Český Krumlov, Písek, Klatovy a Tachov. V jejich případě se míra nezaměstnanosti pohybuje téměř na úrovni dvojnásobku regionu⁵.

- **Přímé zahraniční investice**

Rozvoj přímých průmyslových investic je na území regionu realizován především v zázemí velkých měst a podél významných dopravních cest, neboť právě dopravní napojení a dostupná pracovní síla jsou rozhodující podmínkou pro jejich rozvoj. Na území regionu se dále nachází i velké množství disponibilních rozvojových ploch, omezení pro jejich využití však představuje hlavně jejich nedostatečná vybavenost technickou infrastrukturou a dopravním napojením.

⁵ Navíc, jak je uvedeno v jedné ze statistik ČSÚ (2014), vzrostl v roce 2009 počet nezaměstnaných v regionu Jihozápad, a to téměř dvojnásobně. (viz příloha č. 1)

Lidské zdroje

- **Vzdělávání**

V regionu ROP NUTS II Jihozápad se úroveň vzdělanosti pohybuje pod průměrem EU, a to zejména v oblasti terciálního vzdělávání. V podmínkách ČR je tato úroveň ale vnímána jako mírně nadprůměrná (s výjimkou hl. města Prahy). Obecně se dá ale říci, že vzdělanost obyvatel regionu má postupně rostoucí tendenci. Aktuálním problémem v oblasti vzdělávání v regionu je nedostatečná komunikace mezi zástupci středních a vyšších odborných škol a mezi zaměstnavateli, která vede k nesouladu mezi potřebami trhu práce a nabídkou oborů vzdělávacích zařízení⁶.

- **Sociální služby a zdravotnictví**

V souvislosti se stárnutím obyvatelstva jsou v regionu očekávány nezbytné změny struktury sociálních a zdravotních potřeb obyvatel, které by měly být regionem reflektovány. Jedná se především o rozšíření nabídky, kvality a efektivity terénních služeb sociální péče, které umožní jejich uživatelům, tedy starým či zdravotně postiženým občanům, zůstat v domácím prostředí. Region ROP NUTS II Jihozápad se v současnosti dále vyznačuje značně nerovnoměrnou sítí pobytových zařízení a zařízení dalších sociálních služeb a nedostatečnými systémy prevence.

4.1.2 ROP NUTS II Jihozápad

Na základně provedené SWOT analýzy regionu Jihozápad⁷, která je součástí této diplomové práce (viz. příloha č. 2), byl následně zformulován globální cíl ROP NUTS II Jihozápad. Globální cíle regionálních operačních programů se obecně zaměřují na urychlení rozvoje příslušného regionu, dále na zvýšení jejich konkurenceschopnosti a atraktivity pro investice, na zvýšení kvality života obyvatel a na zajištění vyváženého a udržitelného rozvoje.

Globální cíl ROP NUTS II Jihozápad pro programové období 2007 – 2013 můžeme dle programového dokumentu (2013) definovat následovně:

⁶ Některé vysokoškolské obory v regionu zcela chybí – například chemické a stavební obory chybí převážně v kraji Plzeňském. Na území Jihočeského kraje je zase nedostatek oborů technických.

⁷ Tato SWOT analýza vychází z analýz a priorit obou krajů, stanovených v jejich programech rozvoje pro období 2007 – 2013. Tyto programy navíc jednoznačně odrážejí rozvojové priority EU u Cíle 1: Konvergence v témž období.

„Zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity regionu v zájmu dlouhodobě udržitelného zvyšování kvality života obyvatel.“

V rámci naplnění tohoto globálního cíle byly stanoveny dílčí strategické cíle, které byly následně zpracovány do jednotlivých prioritních os programu. Jejich přehled stručně vystihuje následující tabulka (viz tabulka č. 5).

Tabulka 5: Přehled prioritních os program ROP NUTS II Jihozápad

Prioritní osa	Název
Prioritní osa 1	Dostupnost center
Prioritní osa 2	Stabilizace a rozvoj měst a obcí
Prioritní osa 3	Rozvoj cestovního ruchu
Prioritní osa 4	Technická pomoc

Zdroj: ROP NUTS II Jihozápad, (2013), volně převzato

Každá z těchto prioritních os je dále členěna na oblasti podpory, které podrobněji rozvádějí jednotlivé rozvojové aktivity, na které je nutné se v regionu v programovém období 2007 – 2013 zaměřit. Aby bylo možné sledovat úspěšnost jejich plnění, byly pro jednotlivé prioritní osy stanoveny konkrétní indikátory a cílové hodnoty těchto indikátorů, kterých by po ukončení programového období mělo být dosaženo⁸.

4.1.2.1 Prioritní osa 1: Dostupnost center

Hlavním cílem této prioritní osy je snaha zajistit zlepšení dostupnosti regionu a jeho částí a současně zabezpečit zlepšení technických a bezpečnostních parametrů a stavu silnic II. a III. třídy, zastavení poklesu zájmu o veřejnou dopravu, která je stále více nahrazována dopravou individuální automobilovou. Mezi další dílčí cíle pak můžeme řadit snahu o zvýšení významu letecké dopravy v regionu ROP NUTS II Jihozápad a v neposlední řadě pak i snahu o zlepšení stavu místních komunikací.

Tato prioritní osa je dále členěna do pěti oblastí podpory, které přehledně znázorňuje níže uvedená tabulka (viz tabulka č. 6).

⁸ Cílové hodnoty indikátorů jsou stanoveny s ohledem na pravidlo n+2, které říká, že každý závazek členské země přijatý vůči Evropské komisi, musí být vypořádán nejpozději do dvou let od jeho přijetí. Proto je mezním obdobím pro naplnění cílových hodnot rok 2016.

Tabulka 6: Oblasti podpory PO 1:Dostupnost center

Oblast podpory	Název
Oblast podpory 1.1	Modernizace regionální silniční sítě
Oblast podpory 1.2	Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu
Oblast podpory 1.3	Modernizace vozového parku veřejné dopravy
Oblast podpory 1.4	Rozvoj regionálních letišť
Oblast podpory 1.5	Rozvoj místních komunikací

Zdroj: ROP NUTS II Jihozápad, (2013), volně převzato

Pro sledování naplnění cílů této prioritní osy byly stanoveny následující indikátory:

- Délka nových silnic II. a III. třídy
- Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy
- Počet obcí zapojených do IDS
- Počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě
- Délka nových místních (městských) komunikací
- Délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací
- Počet upravených regionálních letišť
- Počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy

4.1.2.2 Prioritní osa 2: Stabilizace a rozvoj měst a obcí

Hlavním cílem této prioritní osy je především posílit rozvojová centra a rozvojové osy a dále pak stabilizovat venkovské oblasti. Mezi další, dílčí cíle pak můžeme řadit například:

- Zvýšení kvality životních podmínek a životního prostředí obyvatelstvo regionu
- Vytvoření podmínek pro rozvoj sídelních funkcí měst a obcí regionu
- Zkvalitnění infrastruktury pro vzdělávání a pro sociální integraci obyvatel
- Zkvalitnění zdravotnické infrastruktury

Tato prioritní osa je dále členěna do šesti oblastí podpory, které přehledně zobrazuje níže uvedená tabulka (viz tabulka č. 7).

Tabulka 7: Oblasti podpory PO 2: Stabilizace a rozvoj měst a obcí

Oblast podpory	Název
Oblast podpory 2.1	Integrované projekty rozvojových center
Oblast podpory 2.2	Rozvojové projekty spádových center
Oblast podpory 2.3	Revitalizace částí měst a obcí
Oblast podpory 2.4	Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství
Oblast podpory 2.5	Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci
Oblast podpory 2.6	Rozvoj zdravotnické péče

Zdroj: ROP NUTS II Jihozápad, (2013), volně převzato.

Pro sledování naplnění cílů prioritní osy 2 byly pak stanoveny následující indikátory:

- Plocha regenerovaného a revitalizovaného území
- Plocha revitalizovaných nevyužitých a zanedbaných areálů (brownfields)
- Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech
- Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech
- Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělání
- Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro sociální a zdravotní péči
- Počet nově vytvořených pracovních míst na udržitelný rozvoj měst
- Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektu na udržitelný rozvoj venkovských oblastí
- Počet podpořených projektů zaměřených na udržitelný rozvoj a zvyšující atraktivitu měst a velkoměst
- Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí

4.1.2.3 Prioritní osa 3: Rozvoj cestovního ruchu

Hlavním cílem této prioritní osy je především snaha zvýšit využití primárního potenciálu území a posílit ekonomický význam cestovního ruchu a kultury a dále pak snaha zvýšit počet návštěvníků regionu s cílem prodloužení jejich průměrné délky pobytu a zvýšit počet zahraničních návštěvníků.

Prioritní osa 3 je pak dále členěna do tří oblastí podpory, které přehledně znázorňuje níže uvedená tabulka (viz tabulka č. 8).

Tabulka 8 Oblasti podpory PO 3: Rozvoj cestovního ruchu

Oblast podpory	Název
Oblast podpory 3.1	Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu
Oblast podpory 3.2	Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu
Oblast podpory 3.3	Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu

Zdroj: ROP NUTS II Jihozápad, (2013), volně převzato.

Pro sledování naplnění cílů prioritní osy 3 byly stanoveny následující indikátory:

- Délka nově vybudovaných cyklostezek
- Počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení
- Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek
- Počet zrekonstruovaných památkových objektů
- Počet nově vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků
- Počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj cestovního ruchu
- Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu

4.1.2.3 Prioritní osa 4: Technická pomoc

Hlavním cílem této prioritní osy je především zajištění úspěšné realizace ROP NUTS II Jihozápad a naplnění jeho cílů a dále pak zajištění dostatečné administrativní kapacity pro realizaci programu, plynulého plnění veškerých úkolů řízení, implementace, monitoringu a kontroly programu a v neposlední řadě také podpora absorpční schopnosti regionu nejen v rámci ROP NUTS II Jihozápad, ale i v rámci dalších programů.

Prioritní osa 4 je dále členěna do dvou oblastí podpory, jež přehledně zobrazuje níže uvedená tabulka (viz tabulka č. 9).

Tabulka 9: Oblasti podpory PO 4: Technická pomoc

Oblast podpory	Název
Oblast podpory 4.1	Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu
Oblast podpory 4.2	Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu

Zdroj: ROP NUTS II Jihozápad, (2013), volně převzato

Pro sledování naplňování cílů této prioritní osy byly stanoveny následující indikátory:

- Realizace evaluačních studií a zpráv
- Počet zasedání řídicích a poradních orgánů
- Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí
- Počet podpořených projektů technické pomoci

4.1.3 Forma a výše podpory ROP NUTS II Jihozápad

Na projekty realizované v rámci všech 4 prioritních os programu, jak se uvádí v programovém dokumentu ROP NUTS II Jihozápad (2013), je předpokládána podpora poskytována formou přímé nevratné dotace z ERDF, a to maximálně do výše 85% veřejných způsobilých výdajů. U dotací ve formě veřejné podpory je potom podpora poskytována do výše 30% uznatelných nákladů, s možností jejího navýšení o 20% u malého a o 10% u středního podniku, přičemž tento typ podpory není poskytován v rámci prioritní osy 4: Technická pomoc.

Celková výše finančních prostředků vyčleněná z ERDF na realizaci cílů ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 - 2013 činí zhruba 745,5 milionů Euro, což po převodu⁹ činí zhruba 20,5 miliardy Korun. Jejich rozdělení mezi jednotlivé prioritní osy programu potom souhrnně znázorňuje následující tabulka (viz tabulka č. 10)

⁹ Převedeno platným kurzem ke dni 29.5.2014

Tabulka 10: Alokace finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007-13

Prioritní osa	PO 1	PO2	PO 3	PO 4
Fond	ERDF	ERDF	ERDF	ERDF
Příspěvek Společenství (EUR)	286 057 320	205 076 012	123 930 251	18 589 536
Národní zdroje (EUR) - celkem	50 480 704	36 189 885	21 870 044	3 280 508
-veřejné	50 480 704	36 189 885	21 870 044	3 280 508
soukromé	0	0	0	0
Celkové zdroje (EUR)	336 538 024	241 265 897	145 800 295	21 870 046
Míra spolufinancování	85%	85%	85%	85%

Zdroj: ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky

4.2 Realizace ROP NUTS II Jihozápad

Následující text je zaměřen na posouzení úspěšnosti realizace Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013. Aby bylo možné tohoto dosáhnout, bylo ve vymezených letech sledováno naplňování indikátorů, stanovených pro jednotlivé prioritní osy programu.

4.2.1 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2007

Rok 2007, coby první rok realizace ROP NUTS II Jihozápad, nepřinesl žádné výsledky v oblasti plnění cílů programu. Hlavní příčinou byl především fakt, že první výzvy byly vyhlášeny až v posledním čtvrtletí roku 2007 a jejich realizace tudíž proběhla až v roce 2008. V rámci první výzvy, která jako jediná byla také v roce 2007 ukončena, tak došlo pouze ke schválení (nikoli realizaci) 5 projektů v rámci prioritní osy 1: Dostupnost center s celkovou alokovanou částkou finančních prostředků ve výši 730 309 649 Kč a dvou projektů v rámci prioritní osy 4: Technická pomoc s celkovou alokovanou částkou finančních prostředků ve výši 45 135 000 Kč. Souhrn alokovaných finančních prostředků za rok 2007 pak zobrazuje následující tabulka (viz tabulka č. 11)

Tabulka 11: Celková částka alokovaných finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad za období 2007

Prioritní osa	Částka
PO 1	730 309 649,-
PO 2	0,-
PO 3	0,-
PO 4	45 135 000,-
CELKEM	775 444 649,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy o provádění ROP NUTS II Jihozápad 2007, (2008)

Z pohledu plnění indikátorů tak tedy došlo pouze ke stanovení jejich cílových hodnot, kterých by v následujících sedmi letech mělo být dosaženo. Ty přehledně zobrazují následující tabulky (viz tabulky 12 – 15).

Prioritní osa 1: Dostupnost center

Z následující tabulky jednoznačně vyplývá, že v programovém období 2007 – 2013 je nejvíce žádoucí, aby v regionu Jihozápad došlo ke komplexní rekonstrukci silnic a k zapojení obcí do integrovaného dopravního systému.

Tabulka 12: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2007

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Délka nových silnic II. a III. třídy (km)	0	20	0	0
délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (km)	0	200	0	0
počet obcí zapojených do IDS (počet)	47	70	0	0
počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě (počet)	0	10	0	0
délka nových místních (městských) komunikací celkem (km)	0	10	0	0
délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem (km)	0	90	0	0
počet upravených regionálních letišť (počet)	0	1	0	0
počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (počet)	0	101	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o provádění ROP NUTS II Jihozápad 2007, (2008), vlastní úprava tabulky.

Prioritní osa 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí

Z následující tabulky je patrné, že hlavní prioritou této osy v programové období 2007 – 2013 je především podpora regenerace a revitalizace objektů ve městech a obcích sloužících pro vzdělávání a zabezpečujících sociální a zdravotní péči, stejně tak jako podpora tvorby pracovních míst a zvýšení atraktivity měst a velkoměst v regionu.

Tabulka 13: Indikátory PO 2: Stabilizace a rozvoj měst a obcí v roce 2007

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)	0	15	0	0
Plocha revitalizovaných nevyužitých a zanedbaných areálů (brownfields) celkem (ha)	0	10	0	0
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem (m ²)	0	20000	0	0
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem (m ²)	0	10000	0	0
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělání (m ²)	0	20000	0	0
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro soc. a zdrav. péči (m ²)	0	20000	0	0
Počet nově vytvořených prac.míst na udržitelný rozvoj měst	0	30	0	0
počet nově vytvořených prac.míst v rámci projektu na udrž. Rozvoj venkovských oblastí	0	20	0	0
počet podpoř. Projektů zaměřených na udrž.rozvoj a zvyšující atraktivitu měst a velkoměst	0	30	0	0
Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	0	25	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o provádění ROP NUTS II Jihozápad 2007, (2008), vlastní úprava tabulky.

Prioritní osa 3: Cestovní ruch

V rámci prioritní osy 3 je největší pozornost zaměřena na podporu rekonstrukce a budování ubytovacích zařízení v regionu, dále pak na budování cyklostezek a na tvorbu pracovních míst v cestovním ruchu v regionu Jihozápad.

Tabulka 14: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2007

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
délka nově vybudovaných cyklostezek	0	80	0	0
počet nových a zrekonstruovaných sportovních rekreačních zařízení celkem	0	60	0	0
počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	0	900	0	0
počet zrekonstruovaných památkových objektů	0	30	0	0
počet nově vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků	0	20	0	0
počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj CR	0	50	0	0
počet podpořených projektů na rozvoj CR	0	200	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o provádění ROP NUTS II Jihozápad 2007, (2008), vlastní úprava tabulky.

Prioritní osa 4: Technická pomoc

Z následující tabulky jednoznačně vyplývá, že hlavním cílem této prioritní osy ve sledovaném programovém období 2007 – 2013 by mělo být především dosažení většího počtu realizovaných školení, seminářů, workshopů a konferencí a celková podpora činnosti řídicích orgánů regionu.

Tabulka 15: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2007

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
realizace eval. Studií a zpráv	0	30	0	0
počet zasedání řídicích a poradních orgánů	0	30	0	0
počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	0	75	0	0
počet podpořených projektů zaměřených na TP	0	30	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o provádění ROP NUTS II Jihozápad 2007, (2008), vlastní úprava tabulky.

4.2.2 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2008

Jak již bylo zmíněno výše, k realizaci projektů prvních dvou kol výzev došlo až v roce 2008. První kolo výzev je již popsáno v přecházející podkapitole. Co se týká 2. kola výzev, došlo v jeho rámci v roce 2008 k přijetí 603 projektů, přičemž 407 projektů připadá na území Jihočeského kraje a 196 na území kraje Plzeňského. Dále v průběhu roku 2008 došlo k vyhlášení 3. a 4. kola výzev, avšak pouze v rámci 3. kola výzev došlo

také v roce 2008 ke schválení projektů k realizaci. Z celkového počtu 1329 podaných žádostí bylo ve finále schváleno k realizaci 174 projektů. 4. kolo výzev dle časového harmonogramu spadá až do období 2009, neboť mezní termín pro ukončení podávání žádostí byl stanoven na konec června 2009. Přehled počtu podaných žádostí za rok 2008 přehledně znázorňuje následující tabulka (viz tabulka č. 16).

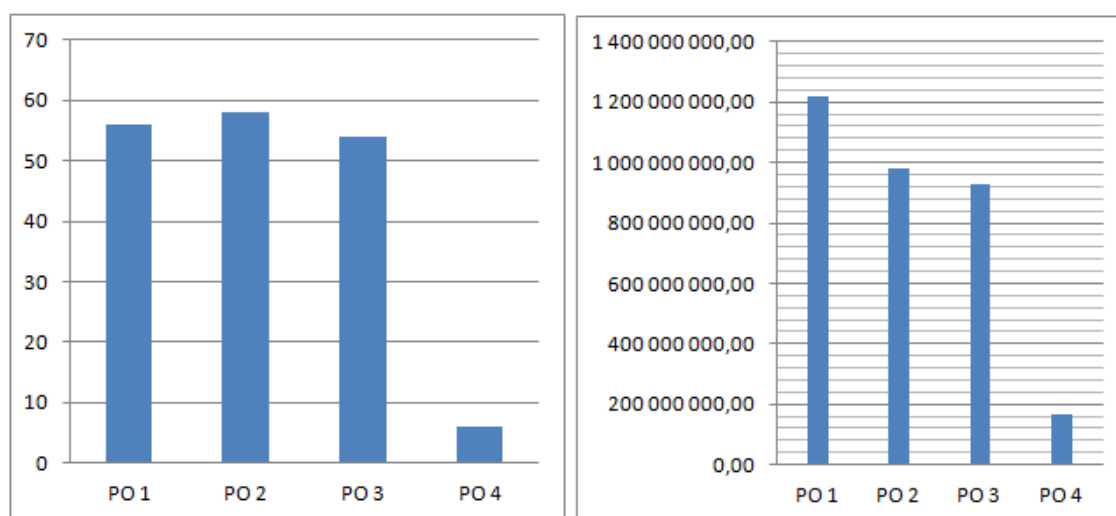
Tabulka 16: Přehled výzev v roce 2008

Výzva	Počet podaných žádostí
1. kolo výzev	5
2. kolo výzev	603
3. kolo výzev	721
Celkem	1329

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2008, (2009).

Z výše uvedených informací jednoznačně vyplývá, že v roce 2008 došlo ve finále ke schválení zhruba 13% z celkového počtu předložených projektů. Celková alokovaná částka finančních prostředků na těchto 174 projektů byla vyčíslena na 3 295 989 200 Kč a představuje zhruba 16% z celkového objemu prostředků ROP NUTS II Jihozápad v rámci programového období 2007 – 2013. Jejich rozložení mezi jednotlivé prioritní osy zobrazuje následující graf (viz graf č. 1)

Graf 1: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2008

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturálních fondů, (2014)

Z grafu je patrné, že v roce 2008 bylo rozložení schválených projektů, co do počtu, mezi jednotlivými prioritními osami programu takřka vyrovnané (s výjimkou prioritní osy 4: Technická pomoc). Nejvíce jich přitom spadalo na území Jihočeského kraje, zhruba 70%, zbylých 30% pak na území kraje Plzeňského. Z pohledu rozložení celkového alokovaného množství finančních prostředků na schválené projekty (3 295 989 200 Kč) mezi prioritní osy můžeme jednoznačně říci, že největší objem v roce 2008 připadl na prioritní osu 1: Dostupnost center (alokovaná částka ve výši 1 219 002 083 Kč tvořila 37% z celkového objemu), přičemž zhruba 60% celkové alokované částky spadalo na projekty realizované na území Jihočeského kraje, zbylých 40% pak na projekty na území kraje Plzeňského.

Naplňování cílů programu v roce 2008 z hlediska plnění stanovených indikátorů jednotlivých os zobrazují následující tabulky (viz tabulka č. 17 – 20).

Prioritní osa 1: Dostupnost center

Z tabulky jasně vyplývá, že z pohledu závazků, plynoucích ze schválených projektů bylo již v roce 2008 téměř u všech indikátorů prioritní osy 1 dosaženo 100% jejich cílové hodnoty. Výjimku tvoří pouze indikátory počtu pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě a počet upravených regionálních letišť, pro které v roce 2008 nebyly schváleny žádné projekty. Překvapivého výsledku pak bylo dosaženo u indikátoru počtu obcí zapojených do IDS, jehož cílová hodnota byla schválenými projekty v roce 2008 přesažena o více než 2000%. Naopak lehce neuspokojivého výsledku bylo dosaženo u indikátoru rekonstrukce silnic II. a III. třídy, kdy schválenými projekty, podporujícími jeho rozvoj, došlo k naplnění pouze 3,2 % jeho cílové hodnoty.

Co se týká reálného naplňování jednotlivých indikátorů, a tím pádem i cílů této osy, bylo pak v tomto roce nejpřekvapivějších hodnot dozajista dosaženo u indikátoru počtu obcí zapojených do IDS, kdy realizací projektů bylo dosaženo takového výsledku, jímž došlo k překročení cílové hodnoty o téměř 900%. U většiny zbylých indikátorů pak v roce 2008 nebylo dosaženo žádných strhujících výsledků, jinými slovy realizací projektů došlo k jejich naplnění pouze v minimálním množství či vůbec, tím pádem i cíle této osy byly reálně naplněny pouze v minimální výši. Největších úspěchů bylo tedy v roce 2008 dosaženo v uspokojení cíle zapojování obcí do IDS. Celkově pak bylo na realizaci projektů prioritní osy 1 vyplaceno 57 920 630,20 Kč.

Tabulka 17: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2008

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Délka nových silnic II. a III. třídy (km)	0	20	16,2	0
délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (km)	0	200	6,4	2,09
počet obcí zapojených do IDS (počet)	47	70	1897	621
počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě (počet)	0	10	0	0
délka nových místních (městských) komunikací celkem (km)	0	10	9,3	2,65
délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem (km)	0	90	54,3	14,42
počet upravených regionálních letišť (počet)	0	1	0	0
počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (počet)	0	101	96	-

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2009), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí

Z následující tabulky jednoznačně vyplývá, že z pohledu závazků ze schválených projektů dochází u všech indikátorů k naplnění téměř 100% jejich cílové hodnoty, u indikátorů regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech a obcích a objektů sloužících pro vzdělávání dochází dokonce k překročení hranice cílové hodnoty, což platí i u indikátoru nově vytvořených pracovních míst. Je tedy patrné, že nejvíce schválených projektů v rámci této prioritní osy zaměřuje svou pozornost na rekonstrukce a opravy objektů a na tvorbu nových pracovních míst. Budou-li tedy tyto závazky v budoucnu splněny, můžeme předpokládat, že ve většině případů dojde k naplnění cílů prioritní osy 2.

Co se týká reálného naplňování cílů prioritní osy 2 v roce 2008, stejně jako v případě prioritní osy 1, i zde nedošlo u většiny indikátorů k dosažení žádných hodnot, neboť nebyly realizovány žádné projekty, které by je naplnily. Výjimku tvoří pouze indikátory ploch regenerovaných a revitalizovaných objektů a objektů určených pro vzdělávání a poskytování sociální a zdravotní péče. Největších hodnot přitom bylo realizací projektů dosaženo u indikátoru regenerovaných městských objektů, který byl naplněn z téměř 21%, u zbývajících indikátorů se hodnota pohybovala mezi 5 – 15%. Nejnižší hodnoty potom byly zaznamenány u indikátoru ploch regenerovaných venkovských objektů, kde

realizací projektů došlo k naplnění cílových hodnot indikátoru pouze v hodnotě 1%. Můžeme tedy konstatovat, že rok 2008 byl pro prioritní osu 2 co do pohledu plnění cílů velmi mírný. Došlo k realizaci pouze tří projektů, na které byla vyplacena částka 6 223 604,30 Kč.

Tabulka 18: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2008

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosáženo
Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)	0	15	12,4	0
Plocha revitalizovaných nevyužitých a zanedbaných areálů (brownfields) celkem (ha)	0	10	8,2	0
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem (m ²)	0	20000	59362,8	4168,5
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem (m ²)	0	10000	23175,4	117,27
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělání (m ²)	0	20000	32200,7	3272
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro soc. a zdrav. péči (m ²)	0	20000	18474,1	892,22
Počet nově vytvořených prac.míst na udržitelný rozvoj měst	0	30	98	0
počet nově vytvořených prac.míst v rámci projektu na udrž. Rozvoj venkovských oblastí	0	20	13	0
počet podpoř. Projektů zaměřených na udrž.rozvoj a zvyšující atraktivitu měst a velkoměst	0	30	22	
Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	0	25	25	

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2009), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 3: Cestovní ruch

Z pohledu závazků ze schválených projektů je z následující tabulky patrné, že téměř u všech indikátorů prioritní osy 3 taktéž došlo k překročení jejich plánované cílové hodnoty. Největší pozornost přitom projekty věnují tvorbě pracovních míst a budování a rekonstrukci ubytovacích zařízení, neboť díky nim došlo k překročení cílových hodnot obou indikátorů o více než 50% v případě ubytovacích zařízení a o více než 400%

v případě pracovních míst. Výjimky pak tvoří pouze indikátory délky vybudovaných cyklostezek a počtu nových či zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení, kde schválené projekty přispívají k naplňování cílových hodnot indikátor pouze kolem 20 – 30%.

Z pohledu reálného naplňování cílů můžeme říci, že v rámci této prioritní osy došlo v roce 2008 především k realizaci projektů, zaměřujících se na podporu rozvoje pracovních míst v CR a na vytvoření lepšího orientačního systému v CR. Tím byly reálně cílové hodnoty jejich indikátorů naplněny ve výši zhruba 30%. U ostatních indikátorů došlo realizací projektů k naplnění jejich cílových hodnot pouze v minimální výši kolem 3% (pokud vůbec). I zde tedy můžeme konstatovat, že rok 2008 byl co do pohledu realizace projektů spíše konzervativní a neznamenal boom v naplňování cílů. Částka, vyplacená na tyto projekty, činila v roce 2008 11 081 158,90 Kč.

Tabulka 19: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2008

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
délka nově vybudovaných cyklostezek	0	80	17,4	2,3
počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení celkem	0	60	19	2
počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	0	900	1378	34
počet zrekonstruovaných památkových objektů	0	30	34	0
počet nově vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků	0	20	26	6
počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj CR	0	50	272	14
počet podpořených projektů na rozvoj CR	0	200	122	

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2009), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 4: Technická pomoc

Z pohledu závazků, plynoucích ze schválených projektů v rámci prioritní osy 4 je na první pohled patrné, že pouze u dvou ze 4 indikátorů dochází k uspokojivému naplnění jejich cílových hodnot, a to zhruba v rozmezí 60 – 70%. U zbývajících dvou indikátorů závazky přispívají k jejich naplnění pouze kolem 20%. Je tedy patrné, že nejvíce schválených projektů v rámci této prioritní osy zaměřuje svou pozornost na školení, workshopy a zasedání řídicích a poradních orgánů regionu.

Z pohledu reálného naplňování cílů prioritní osy 4 došlo v roce 2008 pouze k realizaci projektů zaměřených na školení, semináře, workshopy a konference, čímž byla cílová hodnota tohoto indikátoru naplněna ve výši zhruba 3%, žádné další projekty nebyly v tomto roce v rámci této prioritní osy realizovány. Celková částka vyplacená na tyto dva projekty pak činila zhruba 35 300 994 Kč.

Tabulka 20: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2008

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
realizace eval. Studií a zpráv	0	30	5	0
počet zasedání řídicích a poradních orgánů	0	30	21	0
počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	0	75	46	2
počet podpořených projektů zaměřených na TP	0	30	6	0

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2009), vlastní úprava tabulky

4.2.3 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2009

V roce 2009 došlo k vyhlášení celkem 6 kol výzev ROP NUTS II Jihozápad. Všechna kola, pouze s výjimkou 9. kola výzev, byla také v tomto roce ukončena a celkově bylo v jejich rámci podáno 826 projektů. Navíc v tomto roce došlo k přijímání žádostí spadajících do 4. kola výzev, vyhlášeného v roce 2008. Následující tabulka (viz tabulka č. 21) zobrazuje počty předložených projektů v rámci výzev v roce 2009.

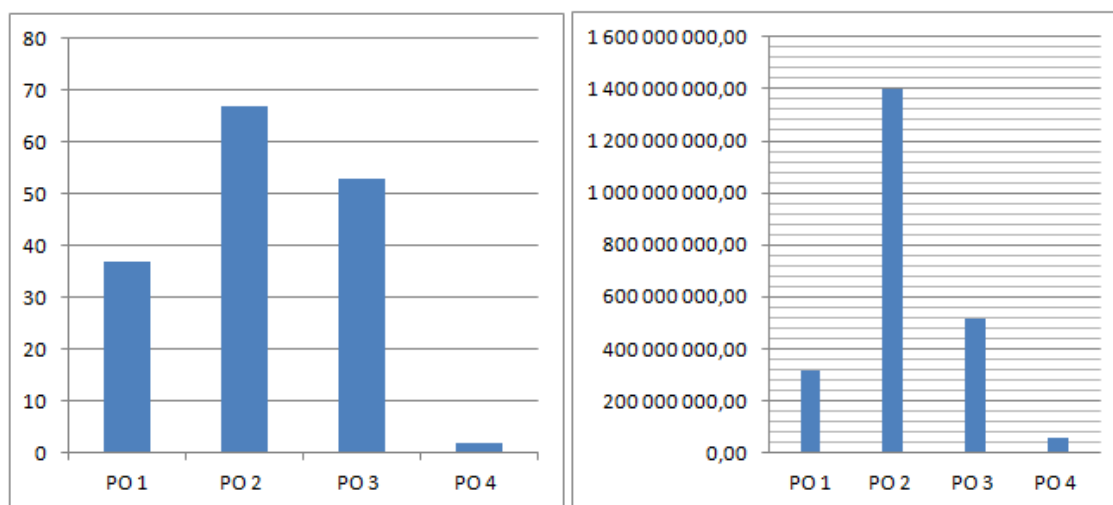
Tabulka 21: Přehled výzev v roce 2009

Výzva	Počet podaných projektů
5. kolo výzev	670
6. kolo výzev	141
7. kolo výzev	4
8. kolo výzev	2
9. kolo výzev	? (ukončeno až v roce 2010)
10. kolo výzev	9
Celkem	826

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2009, (2009).

Z tohoto celkového počtu podaných projektů bylo ve finále v roce 2009 schváleno k realizaci 159 projektů, což představuje zhruba 19,3% z celku, s celkovou alokovanou částkou finančních prostředků ve výši 2 289 400 118 Kč. Jejich rozdělení mezi jednotlivé osy programu zobrazuje následující graf (viz graf č. 2). Podíl této částky pak činil zhruba 11% z celkového objemu finančních prostředků vyčleněných na realizaci ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 a v porovnání s předcházejícím rokem tak došlo k jeho snížení.

Graf 2: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2009

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturálních fondů, (2014)

Z grafu jednoznačně vyplývá, že v porovnání s rokem 2008, kde rozložení počtu schválených projektů mezi jednotlivé osy bylo takřka vyrovnané, v roce 2009 se jednoznačně největší počet schválených projektů zaměřoval na podporu cílů prioritní osy 2: Dostupnost center a z celkového počtu 159 schválených projektů tak činil téměř 50%. To samé platí i pro rozložení celkové sumy alokovaných finančních prostředků, kdy jednoznačně největší objem, více než 60% z celku, připadl v tomto roce právě na projekty prioritní osy 2: Dostupnost center.

Největší počet schválených projektů potom připadl na území Jihočeského kraje a tvořil téměř 60% z celku, zbylých 40% pak na území kraje Plzeňského, což v porovnání s předcházejícím rokem představuje nárůst zhruba o 10%. Ovšem vzhledem k jejich menší finanční náročnosti připadl i tak větší podíl celkových alokovaných finančních prostředků na projekty schválené na území Jihočeského kraj.

Naplňování cílů programu v roce 2009 z hlediska plnění stanovených indikátorů jednotlivých os zobrazují následující tabulky (viz tabulka č. 22 – 25)

Prioritní osa 1: Dostupnost center

Z následující tabulky vyplývá, že se za rok 2009 závazky ze schválených projektů nijak výrazně nezměnily, schválenými projekty tedy v tomto roce nedošlo ke zvýšení podpory naplňování cílů této prioritní osy, naopak, v některých případech došlo i k jejich mírnému snížení. Výjimkou je pouze schválení projektu pro úpravu regionálního letiště, konkrétně letiště v Českých Budějovicích, čímž došlo v roce 2009 k naplnění cílové hodnoty tohoto indikátoru.

Z pohledu reálného naplňování indikátorů, a tedy i samotných cílů, můžeme v roce 2009 hovořit o progresivním vývoji jejich hodnot. Realizací schválených projektů došlo v tomto roce k jejich nárůstu, v některých případech v takové míře, že stanovená cílová hodnota byla naplněna ze 70%. Rapidního snížení v tempu realizace si potom můžeme všimnout u indikátoru počtu zapojených obcí do IDS, kde na rozdíl od roku 2008, kdy realizací projektů došlo k převýšení cílové hodnoty o více než 800%, došlo v tomto roce o nárůst jeho hodnoty o pouhých 7,5%. I přesto ovšem jsou hodnoty tohoto indikátoru mnohonásobně vyšší, než byla předpokládaná cílová hodnota. Nejvíce realizovaných projektů se tedy v roce 2009 zaměřovalo na rozvoj dopravy a na rekonstrukce a výstavbu místních komunikací, přičemž celkově bylo vyplaceno 403 060 714,80 Kč.

Tabulka 22: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2009

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Délka nových silnic II. a III. třídy (km)	0	20	10	1,96
délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (km)	0	200	6	3
počet obcí zapojených do IDS (počet)	47	70	1891	668
počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě (počet)	0	10	0	0
délka nových místních (městských) komunikací celkem (km)	0	10	9	7
délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem (km)	0	90	54	33
počet upravených regionálních letišť (počet)	0	1	1	0
počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (počet)	0	101	94	70

Zdroj: Zpráva o realizace ROP NUTS II Jihozápad, (2010), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí

Z následující tabulky jednoznačně vyplývá, že projekty schválené k realizaci v roce 2009 byly obsahově nejvíce zaměřené na regeneraci a revitalizaci území měst a obcí. Stanovená cílová hodnota tohoto indikátoru byla v tomto roce nejen navýšena, ale i díky tomuto zájmu překročena, a to více než dvěstěkrát. U zbylých indikátorů této prioritní osy pak došlo schválením nových projektů pouze k mírnému vzestupu závazků, u některých i k mírnému poklesu.

Z pohledu reálného plnění indikátorů, a tím pádem i cílů, prioritní osy 2 za rok 2009 můžeme konstatovat, že realizací projektů došlo u všech indikátorů k jejich výraznému nárůstu. Nejvíce projektů realizovaných v rámci této prioritní osy přispělo k rekonstrukci a modernizaci vzdělávacích zařízení, kdy reálné naplnění hodnot tohoto indikátoru dosáhlo téměř 100% jeho cílové hodnoty. Nemalé množství projektů bylo také realizováno na poli regenerace a revitalizace venkovských objektů a objektů pro sociální a zdravotní péči a na podporu zaměstnanosti. Obecně tedy můžeme říci, že v roce 2009 byly cíle této prioritní osy projekty významně podpořeny, přičemž částka na ně vyplacená činila 549 613 932,10 Kč.

Tabulka 23: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2009

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)	0	18	3822,2	5
Plocha revitalizovaných nevyužitých a zanedbaných areálů (brownfields) celkem (ha)	0	10	8,2	3
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem (m ²)	0	20000	58273	5785
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem (m ²)	0	10000	23175	5766
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělání (m ²)	0	20000	31801	19808
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro soc. a zdrav. péči (m ²)	0	20000	16936	7140
Počet nově vytvořených prac.míst na udržitelný rozvoj měst	0	30	100	23
počet podpoř. Projektů zaměřených na udrž.rozvoj a	0	30	24	12

zvyšující atraktivitu měst a velkoměst				
Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	0	25	28	16

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2010), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 3: Cestovní ruch

Z pohledu závazků ze schválených projektů za rok 2009 z tabulky jednoznačně vyplývá, že nejvíce pozornosti tyto projekty věnovaly rekonstrukci a výstavbě sportovních rekreačních zařízení, kdy se hodnota tohoto indikátoru oproti předchozímu období zvýšila o 100%, a tím její podíl na stanovené cílové hodnotě vzrostl na více než 60%. U ostatních indikátorů nedošlo schválenými projekty k jejich navýšení, naopak ve většině případů došlo k jejich výraznému poklesu. Schválené projekty za rok 2009 tak v rámci této prioritní osy přispěly nejvíce k naplnění výše zmíněného cíle, tedy vybudovat a rekonstruovat rekreační zařízení v regionu.

Z pohledu reálného plnění indikátorů prioritní osy 3, a tím pádem i jejích cílů, došlo v roce 2009 k realizaci projektů na podporu cestovního ruchu v takové výši, že u všech jeho indikátorů došlo k nárůstu jejich hodnot. Nejvíce projektů bylo přitom zaměřeno na podporu ubytovacích zařízení, kdy tento indikátor v porovnání s předcházejícím obdobím zvýšil svou hodnotu více než trojnásobně, a poté na tvorbu nových pracovních míst v cestovním ruchu v regionu, kdy jeho reálná hodnota dokonce převýšila stanovenou cílovou hodnotu. Nutné je zde ovšem zmínit, že k tomu došlo pouze díky tomu, že v roce 2009 došlo k upravení cílové hodnoty tohoto indikátoru, konkrétně k jejímu snížení. Na projekty prioritní osy 3 tak bylo v roce 2009 celkově vyplaceno 225 232 623,90 Kč.

Tabulka 24: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2009

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
délka nově vybudovaných cyklostezek	0	80	17,4	13
počet nových a zrekonstruovaných sportovních rekreačních zařízení celkem	0	60	39	18
počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	0	900	938	104
počet zrekonstruovaných památkových objektů	0	30	32	6
počet nově vytvořených produktů pro orientaci a	0	20	27	12

směrování návštěvníků				
počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj CR	0	40	185	53
počet podpořených projektů na rozvoj CR	0	200	43	22

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2010), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 4: Technická pomoc

Z pohledu závazků ze schválených projektů za rok 2009 z tabulky jednoznačně vyplývá, že v tomto roce došlo u všech indikátorů k jejich mírnému nárůstu. Zajímavější je ovšem pohled na reálné plnění indikátorů této prioritní osy, a tím pádem i jejich cílů, neboť na rozdíl od předchozího roku, kdy došlo pouze k realizaci dvou projektů, v roce 2009 byly realizovány projekty podporující naplnění všech indikátorů. Nejvíce projektů pak bylo zaměřeno na podporu zasedání řídicích a poradních orgánů regionu, kdy jejich realizací došlo k naplnění cílové hodnoty tohoto indikátoru téměř z 50%. Můžeme tedy říci, že v porovnání s předchozím rokem, který byl spíše stagnací v naplňování cílů prioritní osy 4, rok 2009 znamenal značný pokrok a přiblížení se cílovým hodnotám.

Tabulka 25: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2009

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
realizace eval. Studií a zpráv	0	30	8	2
počet zasedání řídicích a poradních orgánů	0	30	20	14
počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	0	75	56	6
počet podpořených projektů zaměřených na TP	0	30	8	4

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2010), vlastní úprava tabulky

4.2.4 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2010

V roce 2010 byla vyhlášena pouze dvě kola výzev. Navíc bylo v tomto období ukončeno přijímání žádostí 9. kola výzev, vyhlášeného v roce 2009, a byly schváleny projekty v rámci 4. kola výzev, vyhlášeného v roce 2008, které kontinuálně probíhalo až do června 2013. Souhrnně bylo v tomto roce podáno 187 projektových žádostí (viz tabulka č. 26), z nichž došlo ve finále ke schválení pouze 49 projektů, což představuje zhruba 26%. Celková alokovaná částka finančních prostředků pro tyto projekty činila 2 121 378 597 Kč, což činí zhruba 10 % z celkové alokované částky finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 - 2013.

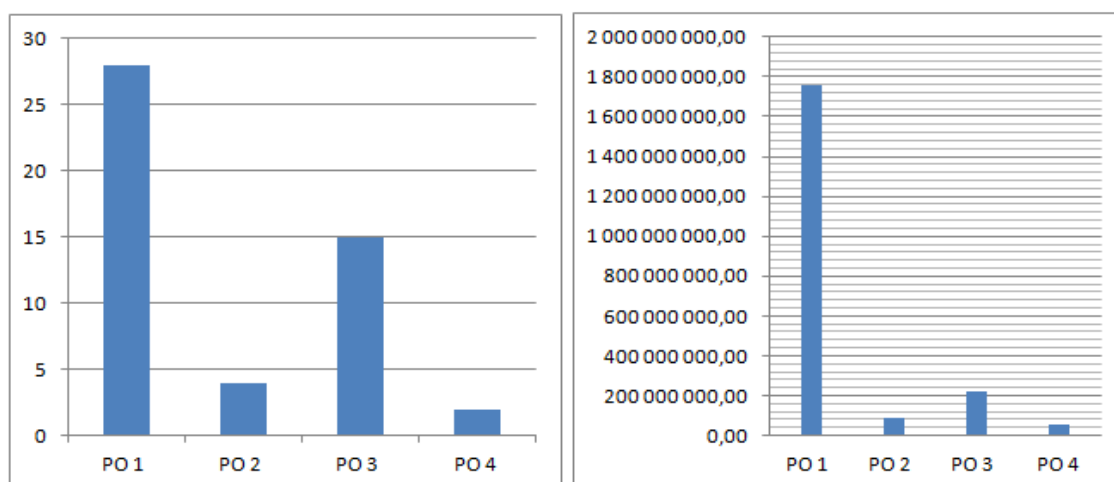
Tabulka 26: Přehled výzev v roce 2010

Výzva	Počet podaných projektů
4. kolo	16
9. kolo	3
11. kolo	167
12. kolo	1
Celkem	187

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2010 Regionální operační program NUTS II Jihozápad, (2010).

Jejich rozdělení mezi jednotlivé prioritní osy ROP NUTS II Jihozápad 2007 – 2013 zobrazuje následující graf (viz graf č. 3) a je z něj patrné, že nejvíce projektů bylo opět směřováno do prioritní osy 1: Dostupnost center, kdy v roce 2010 z celkového počtu 49 schválených projektů na tuto osu připadlo 28, což činí téměř 60%. Valná většina schválených projektů pak opět připadla na území Jihočeského kraje, více jak 70%, zbylých necelých 30% pak na území kraje Plzeňského. Zaměříme-li se na rozdělení celkové alokované částky finančních prostředků za rok 2010 mezi jednotlivé prioritní osy programu, je z grafu patrné, že jejich největší část směřovala v tomto roce taktéž na podporu projektů v rámci prioritní osy 1: Dostupnost center, a to ve výši více než 80%. Více než 70% této celkové částky finančních prostředků bylo potom přiděleno na projekty realizované na území Jihočeského kraje, zbylých necelých 30% na projekty realizované na území kraje Plzeňského.

Graf 3: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturálních fondů, (2014)

Naplňování jednotlivých cílů programu v roce 2010, z hlediska plnění stanovených indikátorů jednotlivých os, zobrazují následující tabulky (viz tabulka č. 27 – 30)

Prioritní osa 1: Dostupnost center

Z pohledu závazků za schválené projekty z tabulky jednoznačně vyplývá, že schválením výše zmiňovaných 28 projektů v rámci této prioritní osy, došlo v roce 2010 k nárůstu hodnot téměř u všech indikátorů. Jedinou výjimku představuje indikátor počtu zapojených obcí od IDS, který jednoznačně ukazuje, že nejenže v průběhu tohoto roku nedošlo k jeho růstu, ale naopak došlo k jeho výraznému poklesu. Závazky plynoucí ze schválených projektů, které měly podpořit nárůst počtu obcí zapojených do IDS tak klesly o více než polovinu v porovnání s rokem 2009. Nicméně realitou zůstává, že i přes tento pokles, bylo realizací projektů dosaženo více než devítinásobku stanovené cílové hodnoty. (ačkoliv v roce 2010 nebyly realizovány žádné projekty, které by tento indikátor podpořily, a tudíž v porovnání s předcházejícím rokem se jeho hodnota nijak nezměnila). Významný nárůst závazků ze schválených projektů byl například zaznamenán u indikátoru délky rekonstruovaných silnic II. a III. třídy, či u indikátoru podpořených projektů na rozvoj dopravy. Můžeme tedy jednoznačně říci, že se nejvíce schválených projektů v rámci prioritní osy 1 v roce 2010 zaměřovalo právě do těchto oblastí a na naplnění těchto cílů.

Z hlediska reálného naplňování indikátorů, a tudíž i cílů této prioritní osy, došlo u všech indikátorů k nárůstu jejich hodnot. Převážná většina těchto indikátorů tak byla realizací projektů naplněna z více než 50% (ve vztahu ke stanoveným cílovým hodnotám), přičemž největšího rozdílu v porovnání s předcházejícím rokem bylo dosaženo realizací výstavby nových silnic II. a III. třídy, díky nimž vzrostla hodnota jejich indikátoru téměř šestinásobně. Navíc v tomto roce došlo k realizaci projektu úpravy regionálního letiště v Českých Budějovicích, čímž byl tento indikátor zcela naplněn. Velkým nedostatek se tak doposud jeví pouze realizace projektů v oblasti veřejné dopravy, kde zatím nedošlo ke schválení a tudíž ani realizaci žádných projektů. Celková částka, vyplacená na projekty realizované v tomto roce, činila 982 965 325,80 Kč.

Tabulka 27: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2010

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Délka nových silnic II. a III. třídy (km)	0	20	18,4	10,34
délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (km)	0	200	214,64	5,38
počet obcí zapojených do IDS (počet)	47	70	835	668
počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě (počet)	0	10	0	0
délka nových místních (městských) komunikací celkem (km)	0	10	12	8,64
délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem (km)	0	90	78,87	50,37
počet upravených regionálních letišť (počet)	0	1	1	1
počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (počet)	0	101	140	100

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2011), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí

Z pohledu závazků ze schválených projektů je z následující tabulky na první pohled patrné, že v roce 2010 došlo u této osy schválením projektových žádostí k jejich prudkému nárůstu a i k překročení jejich stanovených cílových hodnot. Výjimkou zůstává pouze indikátor ploch regenerovaných a revitalizovaných území, kde naopak v porovnání s předcházejícím obdobím došlo k velkému propadu. Nejenže tedy nebyly schváleny žádné projekty, které by jej naplňovaly, ale i z již dříve schválených projektů klesl závazek o téměř dvěstěnásobek. Faktem ale zůstává, že i přes tento dramatický pokles i nadále přesahuje stávající závazek jeho původní stanovenou cílovou hodnotu. Můžeme tedy de facto říci, že z pohledu schválených projektů byl rok 2010 pro tuto prioritní osu velmi přínosný.

Tento rok byl pro prioritní osu 2 přínosný i z hlediska reálného naplňování indikátorů, a tudíž i reálného naplňování cílů programu. Projekty realizované v tomto roce přispěly ke zvýšení hodnot všech indikátorů a v drtivé většině znamenaly i překročení jejich stanovené cílové hodnoty. Největší množství projektů realizovaných v tomto období bylo zaměřeno na regeneraci a rekonstrukci objektů ve městech, kdy cílová hodnota tohoto indikátoru byla převyšena čtyřnásobně. Velké množství realizovaných projektů bylo také zaměřeno na podporu tvorby nových pracovních míst v regionu. Navíc

v tomto roce přibýly dva nové indikátory, a to konkrétně indikátory nově vytvořených pracovních míst pro muže a pro ženy, jejichž hodnoty byly také realizací projektů velmi pozitivně naplněny. U nových pracovních pozic pro ženy byla hodnota indikátoru překročena téměř o 50%. Můžeme tedy říci, že za rok 2010 bylo největší množství projektů zaměřeno do oblasti snižování nezaměstnanosti, regeneraci a revitalizaci ploch ve městech a obcích a na rozvoj objektů určených k vzdělávání a poskytujících zdravotní a sociální péči. Celkový objem finančních prostředků, vyplacený v roce 2010 v rámci prioritní osy 2 pak činil 1 343 995 452 Kč.

Tabulka 28: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2010

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)	0	18	20,69	13
Plocha revitalizovaných nevyužitých a zanedbaných areálů (brownfields) celkem (ha)	0	10	8,29	6,03
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem (m2)	0	20000	131446,7	80268,75
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem (m2)	0	10000	40799,76	22841,86
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělání (m2)	0	20000	54233,7	29231,22
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro soc. a zdrav. péči (m2)	0	20000	28859,9	11403,3
Počet nově vytvořených prac.míst na udržitelný rozvoj měst	0	30	102,25	47
počet nově vytvořených prac.míst v rámci projektu na udrž. Rozvoj venkovských oblastí	0	20	21	15,75
počet podpoř. Projektů zaměřených na udrž.rozvoj a zvyšující atraktivitu měst a velkoměst	0	30	39	28
Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	0	25	42	28
Počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	0	25	27	10
Počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	0	25	70,75	49,75

Zdroj: Zpráva o realizace ROP NUTS II Jihozápad, (2011), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 3: Cestovní ruch

Z dat uvedených v následující tabulce můžeme jednoznačně říci, že schválením projektů v rámci prioritní osy 3 došlo v roce 2010 ke zvýšení závazků u jednotlivých cílů osy, což jednoznačně dokazuje zvýšení hodnot u všech indikátorů nasmlouvaných projektů. Největší množství schválených projektů se potom zaměřovalo na vybudování či rekonstrukci ubytovacích zařízení a také na vytvoření nových pracovních míst. V souvislosti s tím došlo v tomto roce k rozšíření indikátorů prioritní osy 3 o indikátory nových pracovních míst pro muže a pro ženy, jejichž cílová hodnota byla schválenými projekty okamžitě překročena. Téměř u všech indikátorů pak schválení projektů prioritní osy 3 znamenalo překročení jejich průvodně stanovené cílové hodnoty.

Z pohledu reálného naplňování indikátorů, a tudíž i samotných cílů programu, je situace podobná. Realizací projektů v roce 2010 došlo k navýšení hodnot u všech indikátorů, které tak byly ve vztahu k plánované cílové hodnotě naplněny prakticky ve všech případech ze 70%. Výjimku tvoří pouze indikátory podporující zaměstnanost v cestovním ruchu, u kterých realizací projektů v tomto období byly všechny cílové hodnoty významně překročeny. Můžeme tedy říci, že v roce 2010 byly v oblasti cestovního ruchu nejčastěji realizovány projekty podporující právě zaměstnanost a významný podíl také měli projekty zaměřující se na výstavbu a rekonstrukce ubytovacích zařízení. Celkově pak bylo na všechny projekty, realizované v rámci prioritní osy 3 vyplaceno 578 628 843,20 Kč.

Tabulka 29: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2010

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
délka nově vybudovaných cyklostezek	0	80	31,85	17,41
počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení celkem	0	60	57	33
počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	0	900	2186	703
počet zrekonstruovaných památkových objektů	0	30	45	16
počet nově vytvořených produktů pro orientaci a směrování návštěvníků	0	20	30	20
počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj CR	0	50	201,5	113
počet podpořených projektů na rozvoj CR	0	200	175	110

počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	0	25	125,25	40,5
počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	0	25	156	51,5

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2011), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 4: Technická pomoc

Z následující tabulky je jasně patrné, že v roce 2010 došlo u prioritní osy 4, stejně jako u ostatních prioritních os programu, k nárůstu závazků ze schválených projektů u všech indikátorů téměř na 80% jejich cílové hodnoty. Větších změn bylo ovšem dosaženo samotnou realizací projektů, díky které byly více než uspokojivě naplněny hodnoty všech indikátorů této prioritní osy, a tím pádem i cíle stanovené na začátku programového období. Nejvíce projektů technické pomoci, které byly v tomto roce realizovány, byly zaměřeny na podporu uskutečnění školení, seminářů, workshopů a konferencí a na vypracování evaluačních studií a zpráv. Celková částka finančních prostředků, vyplacená v tomto roce, pak činila zhruba 48 854 947 Kč.

Tabulka 30: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2010

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
realizace eval. Studií a zpráv	0	30	18	20
počet zasedání řídicích a poradních orgánů	0	30	25	25
počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	0	75	61	90
počet podpořených projektů zaměřených na TP	0	30	10	6

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2011), vlastní úprava tabulky

4.2.5 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2011

Výbor Regionální rady ROP NUTS II Jihozápad vyhlásil v roce 2011 celkem 6 kol výzev, v rámci kterých mohli žadatelé předkládat své projektové žádosti. Z těchto 6 výzev byly v tomto roce ukončeny pouze 3 (13., 14. a 17.), přičemž výzvy 16 a 18 byly ukončeny na začátku roku 2012 a 15. výzva, coby výzva kontinuální, pokračovala až do roku 2013. Navíc v tomto roce došlo ke schválení projektů k realizaci v rámci 4. kontinuální výzvy. Následující tabulka zobrazuje přehled předložených projektových žádostí v roce 2011 (viz tabulka č. 31).

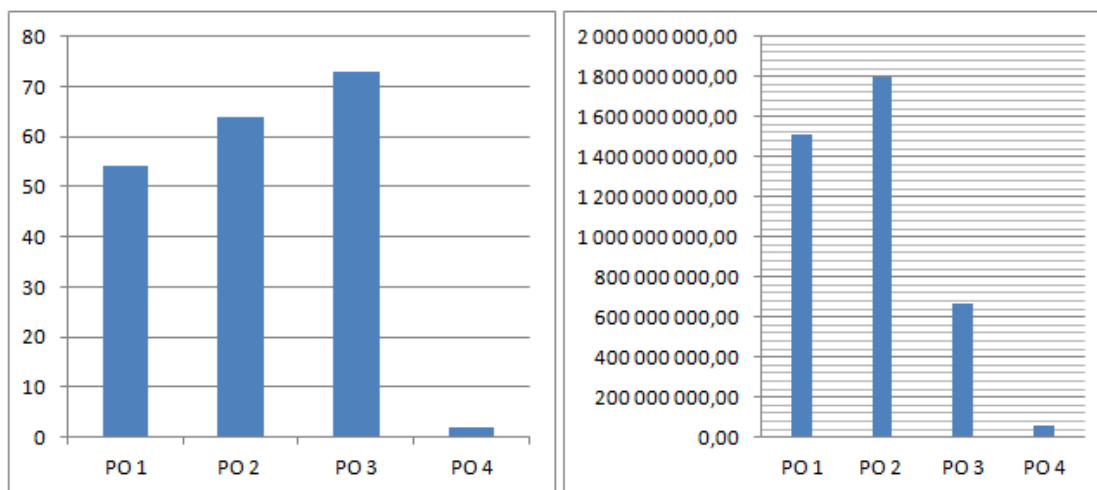
Tabulka 31: Přehled výzev v roce 2011

Výzva	Počet podaných projektů
13. kolo	153
14. kolo	4
15. kolo	1
16. kolo	4
17. kolo	32
18. kolo	3
Celkem	197

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2011 – Regionální operační program NUTS II Jihozápad, (2011).

V roce 2011 bylo v rámci výše uvedených výzev ve finále schváleno k realizaci 193 projektů s celkovou alokovanou částkou finančních prostředků ve výši 4 027 603 578 Kč, což z celkového objemu finančních prostředků pro realizaci ROP NUTS II Jihozápad v programové období 2007 – 2013 představuje zhruba 20%. Následující graf zobrazuje jejich rozdělení mezi jednotlivé prioritní osy programu (viz graf č. 4)

Graf 4: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2011

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturálních fondů, (2014).

Z tohoto grafu jednoznačně vyplývá, že v porovnání s předchozími lety, kdy nejvíce projektů podporovalo rozvoj cílů prvních dvou prioritních os, v tomto roce se jejich pozornost zaměřila především na rozvoj cestovního ruchu, tedy na prioritní osu 3. Z celkového počtu schválených projektů, 193, jich tak na tuto osu připadlo celých 73.

To samé ovšem neplatí v případě rozložení celkových alokovaných finančních prostředků mezi jednotlivé prioritní osy programu. Díky menší finanční náročnosti projektů spadajících do prioritní osy 3: Cestovní ruch, bylo v roce 2011 nejvíce finančních prostředků přiděleno na realizaci projektů v rámci prioritní osy 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí (téměř 45% z celku). Změna nastala i v jejich rozdělení mezi oba kraje regionu. Zatímco v předcházejících letech bylo více projektů, a tím pádem i více finančních prostředků, schváleno a přiděleno ku prospěchu kraje Jihočeského, v tomto roce jich naopak více připadlo kraji Plzeňskému.

Naplňování jednotlivých cílů programu v roce 2011, z hlediska plnění stanovených indikátorů jednotlivých os, zobrazují následující tabulky (viz tabulka č. 32 – 35)

Prioritní osa 1: Dostupnost center

V roce 2011 došlo k navýšení cílových hodnot u tří indikátorů prioritní osy 1: Dostupnost center, a to nejvíce především u indikátoru počtu zapojených obcí do IDS, který tak reagoval na to, že skutečně zrealizovanými projekty byla jeho hodnota v předcházejících letech mnohonásobně převýšena. Následující tabulka dále ukazuje, že schválení projektů prioritní osy 1 v roce 2011 přispělo k navýšení závazků, byť jen v mírné míře. Překvapivého snížení si pak můžeme všimnout u indikátoru délky rekonstruovaných silnic II. a III. třídy, který klesl v porovnání s předcházejícím obdobím téměř čtyřnásobně. Rok 2011 je pak také prvním rokem realizace ROP NUTS II Jihozápad, kdy došlo k schválení projektů zaměřujících se na pořízení nových vozidel veřejné dopravy v regionu, a to v takové míře, že tento závazek překročil původně stanovenou cílovou hodnotu téměř třináásobně.

Faktickou realizací projektů v roce 2011 došlo v porovnání s přecházejícím rokem pouze k mírnému zvýšení u všech hodnot jednotlivých indikátorů. Z tabulky pak můžeme odvodit, že v tomto roce nebyly realizovány žádné projekty zaměřující se na zapojení obcí do IDS a ani žádný projekt na úpravu regionálních letišť. Z pohledu přiblížení se k cílovým hodnotám můžeme konstatovat, že projekty realizované k tomuto období naplňují původně stanovené cílové hodnoty jednotlivých indikátorů prioritní osy 1 z více než 60%, v některých případech i jejich hranici přesahují. Celková částka finančních prostředků, vyplacená na tyto projekty, se potom pohybuje ve výši zhruba 580 943 835 Kč.

Tabulka 32: Indikátor PO 1: Dostupnost center v roce 2011

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Délka nových silnic II. a III. třídy (km)	0	21	22,35	11,41
délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (km)	0	230	61,82	15,81
počet obcí zapojených do IDS (počet)	47	800	835	668
počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě (počet)	0	10	27	6
délka nových místních (městských) komunikací celkem (km)	0	10	14,36	9,13
délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem (km)	0	90	83,87	64,01
počet upravených regionálních letišť (počet)	0	1	0	0
počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (počet)	0	101	170	138

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2012), vlastní úprava tabulky.

Prioritní osa 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí

V roce 2011 došlo u indikátorů regenerovaných a revitalizovaných městských a venkovských objektů a objektů určených pro rozvoj vzdělání a poskytujících zdravotní a sociální péči k nárůstu jejich cílových hodnot. Dá se předpokládat, že jejich nárůst odráží fakt, že jednak závazky, plynoucími ze schválených projektů, tak i skutečně realizovanými projekty, došlo v uplynulých letech k jejich mnohonásobnému překročení. To samé platí i pro indikátor počtu nově vytvořených pracovních míst. Z dlouhodobého pohledu můžeme konstatovat, že největší množství projektů se zaměřuje právě na tyto aktivity. Jinak je z tabulky patrné, že v roce 2011 schválenými projekty k realizaci nedošlo k nijak významnému zvýšení závazků, i přesto však všechny závazky ze schválených projektů převyšují stanovené cílové hodnoty jednotlivých indikátorů.

Z pohledu reálného plnění cílů prioritní osy 2 můžeme říci, že realizace projektů v roce 2011 přispěla k přiblížení se cílovým hodnotám, stanoveným pro tuto prioritní osu. Z tabulky jasně vyplývá, že nejvíce projektů bylo zaměřeno na tvorbu nových pracovních míst, a to jak pro muže, tak i pro ženy (přičemž více jich bylo vytvořeno právě pro ženy) a dále pak na rekonstrukce a modernizace městských objektů. Z celkového pohledu pak můžeme říci, že naplňování cílů této osy probíhá více než

úspěšně, neboť reálně je cílových hodnot jednotlivých indikátorů dosaženo již z 80 a více procent, v některých případech jsou již i přesaženy. Celkový objem finančních prostředků, vyplacený na projekty v tomto roce pak činil 501 519 030,50 Kč.

Tabulka 33: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2011

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)	0	15	24,67	16,51
Plocha revitalizovaných nevyužitých a zanedbaných areálů (brownfields) celkem (ha)	0	10	9,28	7,51
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem (m2)	0	110000	127736,7	107896,7
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem (m2)	0	33000	41153,76	24569,96
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělání (m2)	0	57000	54233,7	32322,32
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro soc. a zdrav. péči (m2)	0	26000	30135,29	17937,49
Počet nově vytvořených prac.míst na udržitelný rozvoj měst	0	80	110,43	79
počet nově vytvořených prac.míst v rámci projektu na udrž. Rozvoj venkovských oblastí	0	20	20,5	17
počet podpoř. Projektů zaměřených na udrž.rozvoj a zvyšující atraktivitu měst a velkoměst	0	30	43	32
Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	0	25	43	37
Počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	0	25	40,42	23
Počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	0	25	127,01	73

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2012), vlastní úprava tabulky

Prioritní osy 3: Cestovní ruch

Schválenými projekty za rok 2011 došlo k nárůstu závazků u všech indikátorů prioritní osy 3. I zde je patrné, že nejvíce projektů v tomto roce bylo orientováno na vybudování nových ubytovacích kapacit a zvýšení počtu pracovních míst v regionu. Vzhledem k tomuto faktu tak u těchto indikátorů došlo k nárůstu jejich cílových hodnot, neboť

jejich původní úroveň byla značně podhodnocena. Závazky ze schválených projektů pak ve vztahu k naplnění cílových hodnot dokazují, že cílů této prioritní osy bude bez problému do konce období dosaženo a s největší pravděpodobností i ve větší míře, než se předpokládalo.

To potvrzuje i samotná realizace schválených projektů, která i v roce 2011 přinesla pozitivní výsledky. U všech indikátorů této prioritní osy došlo k růstu reálně dosažených hodnot, a tudíž i k dalšímu přiblížení se cílovým hodnotám. Nejlepších výsledků pak bylo dosaženo realizací projektů zabývajících se rekonstrukcemi a modernizacemi památkových objektů a výstavbou a rekonstrukcemi ubytovacích zařízení v regionu. Významnou roli hrají i projekty zaměřené na tvorbu pracovních míst v cestovním ruchu, kdy těchto projektů stále více přibývá. Hodnoty těchto indikátorů jsou již od samého začátku několikanásobně překročeny, přičemž jednoznačně více pracovních pozic v regionu náleží ženám. Obecně se dá konstatovat, že jsou cíle prioritní osy 3 úspěšně naplňovány, v některých případech i ve větší míře, než se očekávalo. Objem finančních prostředků, vyplacený na realizaci těchto projektů tak v roce 2011 činil 305 860 139 Kč.

Tabulka 34: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2011

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
délka nově vybudovaných cyklostezek	0	80	31,88	28,6
počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení celkem	0	60	65	40
počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	0	3000	2708	900
počet zrekonstruovaných památkových objektů	0	30	46	31
počet nově vytvořených produktů pro orientaci a směřování návštěvníků	0	20	27	24
počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj CR	0	170	290,25	124,5
počet podpořených projektů na rozvoj CR	0	200	193	140
počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	0	25	151,35	51,5
počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	0	25	196,1	76

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2012), vlastní úprava tabulky.

Prioritní osa 4: Technická pomoc

Z následující tabulky jasně vyplývá, že schválenými projekty v tomto období došlo k navýšení závazků u jednotlivých indikátorů prioritní osy 4, a to v takové míře, že by jejich cílových hodnot mělo být dosaženo z více jak 80%. Z pohledu reálného plnění cílů je pak patrné, že nejvíce projektů bylo stejně jako v předchozích letech obsahově zaměřeno na realizaci školení, seminářů, konferencí a workshopů, kdy jich již bylo reálně uskutečněno více, než bylo původně stanoveno. Můžeme tedy konstatovat, že i zde je cílových hodnot průběžně dosahováno, přičemž finanční prostředky, vyplacené v tomto roce na jejich realizaci, činí 153 548 925 Kč.

Tabulka 35: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2011

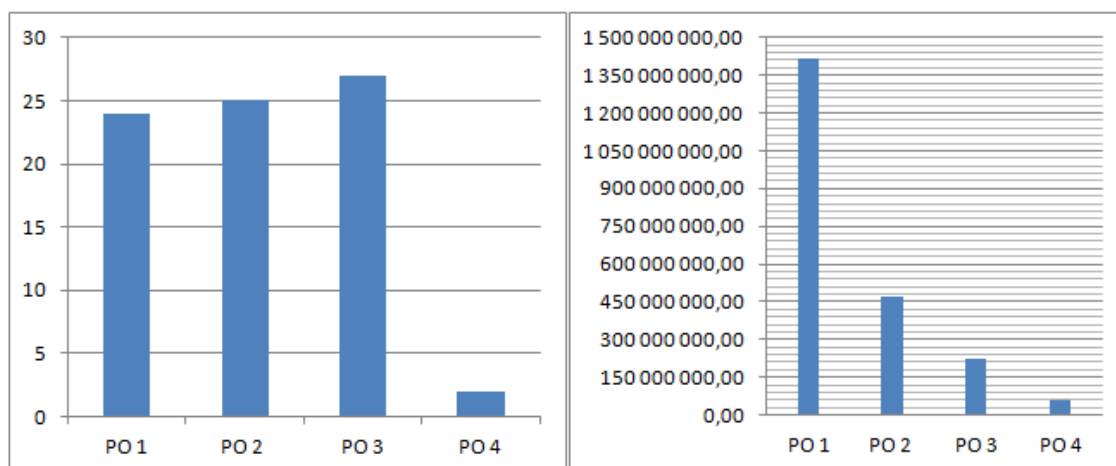
Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
realizace eval. Studií a zpráv	0	30	24	33
počet zasedání řídicích a poradních orgánů	0	30	31	42
počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	0	75	71	101
počet podpořených projektů zaměřených na TP	0	12	12	8

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2012), vlastní úprava tabulky

4.2.6 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2012

V roce 2012 bylo vyhlášeno a následně ukončeno celkem 5 kol výzev, v rámci kterých mohli žadatelé předkládat své projektové žádosti. Navíc v tomto roce bylo možné podávat žádosti v rámci kontinuálních výzev, a to konkrétně 4. a 8. kola výzev, z let 2008 a 2009. Celkově pak bylo za rok 2012 schváleno k realizaci 78 projektů z celkového počtu 164 předložených projektových žádostí. Souhrnná alokovaná částka finančních prostředků pro tyto schválené projekty činila 2 163 513 242 Kč, což představuje zhruba 11% z celkového objemu finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad pro programové období 2007 – 2013 a v porovnání s přecházejícím rokem se jedná o částku zhruba poloviční. Její rozdělení mezi jednotlivé osy programu zobrazuje následující graf (viz graf č. 5).

Graf 5: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2012

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturálních fondů, (2014)

Z tohoto grafu jednoznačně vyplývá, že ač z pohledu rozdělení počtu žádostí mezi jednotlivé osy programu nejsou patrné žádné velké rozdíly (pouze s výjimkou prioritní osy 4: Technická pomoc, u které je počet žádostí každoročně výrazně nižší), z pohledu rozdělení celkových alokovaných finančních prostředků zcela jasně jejich největší objem náleží projektům prioritní osy 1: Dostupnost center, a to více jak 60%. Největší objem finančních prostředků byl potom v tomto roce přidělen na projekty s místem realizace na území Plzeňského kraje, zhruba 65% z celkové alokované částky finančních prostředků, zbylých 35% pak na projekty s místem realizace na území kraje Jihočeského.

Naplňování jednotlivých cílů programu v roce 2012, z hlediska plnění stanovených indikátorů jednotlivých os, zobrazují následující tabulky (viz tabulka č. 36 – 39).

Prioritní osa 1: Dostupnost center

Z následující tabulky jasně vyplývá, že u všech indikátorů prioritní osy 1 veškeré závazky ze schválených projektů v roce 2012 přesahovaly jejich původně stanovenou cílovou hodnotu. 23 projektů, které byly do konce tohoto roku regionální radou schváleny k realizaci, pak tento nadbytek ještě zvýšily, i když jen v minimální míře. Největší změny v závazcích oproti minulému roku si můžeme všimnout u indikátoru délky rekonstruovaných silnic II. a III. třídy, kdy se jeho hodnota po loňském propadu opět radikálně zvýšila, a to více než čtyřnásobně. Schválené projekty v tomto období se tedy nejvíce zaměřovaly v rámci této prioritní osy právě na rekonstrukce komunikací II. a III. třídy.

Ačkoliv závazky plynoucí z projektů zaměřených na rekonstrukce komunikací II. a III. třídy slibují jednoznačné naplnění tohoto cíle, jejich realizace zatím nijak velkých výsledků nepřináší. K tomuto období bylo jejich realizací dosaženo pouze 13% cílové hodnoty tohoto indikátoru. Co se týká plnění ostatních cílů, můžeme říci, že projekty realizované v tomto roce se nejvíce zaměřovaly na nárůst počtu obcí zapojených do IDS a na pořízení vozidel veřejné dopravy. Obecně se pak dá konstatovat, že realizací projektů v tomto období bylo podpořeno naplnění cílů prioritní osy 1, došlo k nárůstu hodnot jednotlivých indikátorů, ve většině případů i k jejich překročení. Celková částka finančních prostředků, vyplacená v roce 2011 na tyto projekty pak činila 1 476 787 258 Kč.

Tabulka 36: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2012

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Délka nových silnic II. a III. třídy (km)	0	21	27,02	14,55
délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (km)	0	230	268,66	28,48
počet obcí zapojených do IDS (počet)	47	800	855	862
počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě (počet)	0	10	23	16
délka nových místních (městských) komunikací celkem (km)	0	10	15,21	11,43
délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem (km)	0	90	92,61	72,42
počet upravených regionálních letišť (počet)	0	1	0	0
počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (počet)	0	101	191	163

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí

Z následující tabulky je patrné, že projekty schválené k realizaci v tomto roce nepřinesly ve většině případů zvýšení závazků v rámci této prioritní osy. Naopak, téměř u všech došlo k jejich snížení. Můžeme tedy říci, že nejvíce pozornosti projekty v roce 2012 zaměřovaly převážně na rozvoj a zvýšení atraktivity měst a velkoměst, u jehož indikátoru došlo v porovnání s předchozím obdobím k nárůstu hodnoty.

Podobné závěry můžeme aplikovat i na reálné plnění cílů prioritní osy 2, kdy realizací projektů došlo pouze k minimálnímu nárůstu hodnot indikátorů, a to navíc pouze

v případě indikátorů rekonstruovaných a modernizovaných objektů ve městech a na venkově a objektů určených pro vzdělávání a projektů na podporu rozvoje venkovských oblastí a zvyšujících atraktivitu měst a velkoměst. U ostatních indikátorů naopak došlo ke snížení jejich úrovně. Dá se tedy říci, že tento rok představoval spíše stagnaci v dalším rozvoji této prioritní osy, ačkoliv cílové hodnoty indikátorů byly téměř ve všech případech již v předchozích letech překročeny. Na projekty realizované v roce 2012 pak bylo ve finále vyplaceno téměř 469 043 080 Kč.

Tabulka 37: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2012

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)	0	15	30,73	22,5
Plocha revitalizovaných nevyužitých a zanedbaných areálů (brownfields) celkem (ha)	0	10	10,56	7,88
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem (m2)	0	110000	159961,2	118962,6
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem (m2)	0	33000	39636,76	32459,86
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělání (m2)	0	57000	54233,7	37753,32
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro soc. a zdrav. péči (m2)	0	26000	23963,18	16089,19
Počet nově vytvořených prac.míst na udržitelný rozvoj měst	0	80	99,43	64
počet nově vytvořených prac.míst v rámci projektu na udrž. Rozvoj venkovských oblastí	0	20	22	17
počet podpoř. Projektů zaměřených na udrž.rozvoj a zvyšující atraktivitu měst a velkoměst	0	30	50	42
Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	0	25	42	41
Počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	0	25	37,92	22
Počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	0	25	123,26	63

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 3: Cestovní ruch

Z pohledu závazků ze schválených projektů za rok 2012 v rámci prioritní osy 3 je z následující tabulky patrné, že téměř u všech indikátorů došlo ve sledovaném roce k navýšení jejich hodnot. Výjimku tvoří pouze indikátory zaměřující se na nově vytvořené pracovní pozice pro muže a ženy, u kterých došlo ke snížení těchto závazků, stejně jako v případě prioritní osy 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí. Rok 2012 tedy z pohledu závazků v oblasti tvorby pracovních míst nepřinesl příliš pozitivních výsledků. I přes tento pokles je ale nutné zmínit, že i tak překračují veškeré závazky prioritní osy 3 původní stanovenou hodnotu jejich indikátorů a dá se tedy předpokládat, že budou-li v budoucnu v této výši naplněny, budou cíle této prioritní osy naplněny, a to dokonce i ve větší míře, než bylo předpokládáno.

Z pohledu reálného naplňování cílů prioritní osy 3 můžeme říci, že projekty realizované v roce 2012 jen posílily jejich naplnění. Ačkoliv v porovnání s předchozím obdobím není tento nárůst tak veliký, je z tabulky na první pohled patrné, že prakticky u všech indikátorů jsou již jejich cílové hodnoty téměř naplněny, v některých případech i mnohonásobně překročeny. Výjimku tvoří pouze indikátory délky nově vybudovaných cyklostezek a indikátor vybudovaných či zrekonstruovaných lůžek, jejichž cílová hodnota je naplněna pouze z přibližně 40%. V případě nových ubytovacích kapacit je to pak zapříčiněno především tím, že cílová hodnota tohoto indikátoru byla v předcházejícím roce navýšena (reflektovala tak mnohonásobně větší zájem o realizaci projektů v této oblasti). Celková výše finančních prostředků, vyplacených v roce 2012 na projekty prioritní osy 3 pak činila 330 203 675 Kč.

Tabulka 38: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2012

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
délka nově vybudovaných cyklostezek	0	80	44,99	37,02
počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení celkem	0	60	71	46
počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	0	3000	2078	1003
počet zrekonstruovaných památkových objektů	0	30	51	38
počet nově vytvořených produktů pro orientaci a směrování návštěvníků	0	20	28	26

počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj CR	0	170	315,65	144
počet podpořených projektů na rozvoj CR	0	200	214	171
počet nově vytvořených pracovních míst pro muže	0	25	144,94	57
počet nově vytvořených pracovních míst pro ženy	0	25	185,69	81,5

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky.

Prioritní osa 4: Technická pomoc

Z pohledu plnění cílů prioritní osy 4 můžeme konstatovat, že schválenými projekty v roce 2012 vzrostly závazky u jednotlivých indikátorů v takové míře, že de facto naplnily stanovené cílové hodnoty v plné výši, ve dvou případech dokonce stanovenou hranici překročily. I samotná realizace projektů přináší z pohledu naplňování cílů pozitivní výsledky. Reálně bylo již dosaženo vyšších hodnot u jednotlivých indikátorů, než bylo původně stanoveno, a to i přes to, že v roce 2012 nebyly realizovány žádné projekty zaměřující se na naplnění prvních tří indikátorů této osy, ale pouze projekty podporující projekty zaměřené na technickou pomoc. Celkový objem finančních prostředků, vyplacených v tomto roce pak činil 105 109 250 Kč.

Tabulka 39: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2012

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
realizace eval. Studií a zpráv	0	30	30	33
počet zasedání řídicích a poradních orgánů	0	30	37	42
počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	0	75	75	101
počet podpořených projektů zaměřených na TP	0	12	14	10

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky

4.2.7 Realizace ROP NUTS II Jihozápad v roce 2013

Výbor Regionální rady regionu Jihozápad vyhlásil v roce 2013 celkem 6 kol výzev, v rámci nichž bylo možné podávat žádosti o finanční podporu na financování projektů podporujících rozvoj regionu Jihozápad. Všech těchto 6 kol bylo také v tomto roce ukončeno. Navíc bylo možné v roce 2013 podávat žádosti v rámci dvou již dříve vyhlášených kol výzev, a to konkrétně 15. a 22., které byly rovněž v tomto roce ukončeny. Celkově tak bylo podáno 256 projektových žádostí (viz tabulka č. 40)

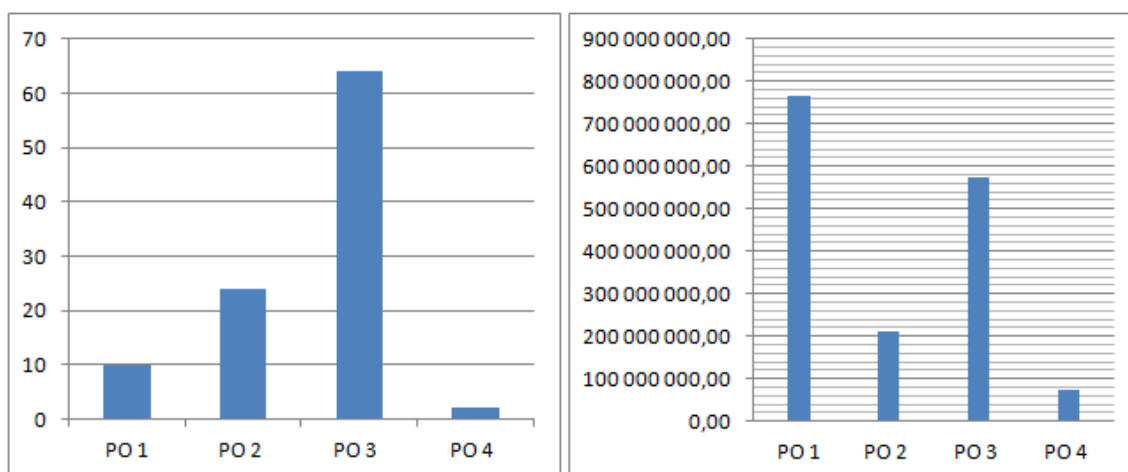
Tabulka 40: Přehled výzev v roce 2013

Výzva	Počet podaných projektů
15. kolo	22
22. kolo	18
24. kolo	6
25. kolo	42
26. kolo	57
27. kolo	60
28. kolo	10
29. kolo	61
Celkem	256

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy ROP Jihozápad 2013, (2014).

Ve finále pak došlo ke schválení 100 projektových žádostí s celkovou alokovanou částkou finančních prostředků ve výši 1 622 616 297 Kč, která z celkového objemu finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 činí zhruba 8%. Jedná se navíc o vůbec nejnižší alokovanou částku finančních prostředků za celé programové období a její rozdělení mezi jednotlivé prioritní osy programu zobrazuje následující graf (viz graf č. 6).

Graf 6: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturálních fondů, (2014).

Z grafu je patrné, že stejně jako v předchozích dvou obdobích, i v roce 2013 připadl největší počet schválených projektů do oblasti cestovního ruchu. Rozdíl oproti předchozím obdobím je pouze ten, že v tomto roce činil jejich podíl na celkových 100 schválených projektech více než 60%, tedy jednoznačně nejvíce za celé programové období. Ovšem díky jejich menší finanční náročnosti byl největší objem z celkového množství alokovaných finančních prostředků přidělen na realizaci 10 projektů spadajících do oblasti prioritní osy 1: Dostupnost center, a to téměř 50%. Z pohledu jejich rozdělení mezi jednotlivé kraje regionu můžeme konstatovat, že jednoznačně nejvíce prostředků připadlo na realizaci projektů, spadajících na území Jihočeského kraje, a to i přes to, že co do počtu schválených projektů byla situace v regionu takřka vyrovnaná.

Naplňování jednotlivých cílů programu v roce 2013, z hlediska plnění stanovených indikátorů jednotlivých os, pak zobrazují následující tabulky (viz tabulka č. 41 – 44).

Prioritní osa 1: Dostupnost center

Schválením projektů v rámci prioritní osy 1 v průběhu roku 2013 došlo k navýšení závazků, a tím pádem i k nárůstu hodnot těchto indikátorů. Tento nárůst nebyl u většiny indikátorů nijak dramatický, pouze s výjimkou indikátoru délky rekonstruovaných silnic II. a III. třídy, jehož hodnota vzrostla v porovnání s předchozím rokem téměř dvojnásobně. Stejného dramatického nárůstu této hodnoty jsme si mohli všimnout i v předcházejícím období, což ukazuje, že oblast rekonstrukce komunikací II. a III. třídy se v posledních letech stala velmi významnou.

Výborných výsledků v této oblasti bylo v roce 2013 dosaženo i z pohledu samotné realizace projektů. Těch bylo v této kategorii v průběhu roku realizováno tolik, že se celková hodnota indikátoru v porovnání s předchozím obdobím zvýšila téměř desetinásobně a dokonce překročila stanovenou cílovou hodnotu. U ostatních indikátorů této prioritní osy došlo také realizací projektů ke zvýšení hodnot, a tím pádem k přiblížení se stanoveným cílům, ale již ne v tak velké míře. Navíc u indikátoru počtu zapojených obcí do IDS nedošlo u obou kategorií (závazky a skutečně dosažené výsledky) v porovnání s předchozím rokem k žádným změnám. Jednoznačně tedy můžeme říci, že v oblasti dopravní dostupnosti regionu byl rok 2013 nejvíce přínosný v oblasti rekonstrukce jeho komunikací. Celkově pak na projekty prioritní osy 1 bylo v tomto roce vyplaceno 1 358 970 039 Kč.

Tabulka 41: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2013

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Délka nových silnic II. a III. třídy (km)	0	21	30,83	19,33
délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (km)	0	230	458,52	263,5
počet obcí zapojených do IDS (počet)	47	800	855	862
počet nově pořízených vozidel kolejové a trakční dopravy ve veřejné dopravě (počet)	0	10	27	23
délka nových místních (městských) komunikací celkem (km)	0	10	15,21	13,75
délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem (km)	0	90	94,54	89,97
počet upravených regionálních letišť (počet)	0	1	0	0
počet podpořených projektů zaměřených na rozvoj dopravy (počet)	0	101	203	181

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí

Z následující tabulky jasně vyplývá, že stejně jako v předchozích letech, i v roce 2013 nejvíce schválených projektů přispělo k naplnění cílů rekonstrukce a modernizace městských a venkovských objektů a objektů určených pro vzdělání. U těchto indikátorů tak došlo k největšímu nárůstu závazků. U ostatních indikátorů této prioritní osy pak došlo schválením projektů k realizaci v porovnání s předchozím rokem pouze k nepatrnému navýšení hodnot indikátorů a v případě ploch regenerovaného a revitalizovaného území a nevyužitých areálů nedošlo ke změně jejich hodnot vůbec. V roce 2013 tak na jejich rozvoj nebyly schváleny žádné projekty.

I z pohledu reálného naplňování cílů prioritní osy 2 můžeme říci, že realizací projektů v roce 2013 došlo k nárůstu dosažených hodnot u jednotlivých indikátorů, největšího pokroku pak bylo dosaženo v oblasti rekonstrukcí a modernizací městských objektů, objektů určených pro vzdělání a v oblasti tvorby pracovních míst. V této kategorii si navíc můžeme povšimnout, že na rozdíl od předchozích období, kde byla sledována a projekty i podporována tvorba pracovních míst pro muže a pro ženy v regionu Jihozápad, v tomto roce tyto indikátory již sledovány nejsou. Dá se tedy říci, že v tomto roce projekty již tyto cíle nepodporují. Na ostatní realizované projekty v rámci této prioritní osy pak bylo v roce 2013 vyplaceno 902 234 084 Kč.

Tabulka 42: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2013

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
Plocha regenerovaného a revitalizovaného území celkem (ha)	0	15	30,8	26,01
Plocha revitalizovaných nevyužitých a zanedbaných areálů (brownfields) celkem (ha)	0	10	10,35	8,58
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem (m2)	0	110000	164741,2	127857,6
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech celkem (m2)	0	33000	46807,92	34981,86
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro rozvoj vzdělání (m2)	0	57000	58330,04	52490,92
Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů určených pro soc. a zdrav. péči (m2)	0	26000	23927,18	17415,99
Počet nově vytvořených prac.míst na udržitelný rozvoj měst	0	80	105,68	90,5
počet nově vytvořených prac.míst v rámci projektu na udrž. Rozvoj venkovských oblastí	0	20	26,25	24
počet podpoř. Projektů zaměřených na udrž.rozvoj a zvyšující atraktivitu měst a velkoměst	0	30	52	47
Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí	0	25	44	41

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 3: Cestovní ruch

Následující tabulka nám ukazuje, že závazky ze schválených projektů za rok 2013 znamenaly nárůst jejich hodnot u všech indikátorů prioritní osy 3, čímž u většiny z nich došlo ke zvětšení rozdílu mezi těmito závazky a stanovenou cílovou hodnotou. Největšího nárůstu pak bylo dosaženo u indikátoru délky nových vybudovaných cyklostezek, kde tato hodnota vzrostla téměř třinásobně. Můžeme tedy říci, že z pohledu naplňování cílů v oblasti cestovního ruchu byla schválenými projekty v roce 2013 nejvíce podpořena právě tato aktivita.

Z pohledu reálného naplňování cílů této prioritní osy pak hodnoty indikátorů jednoznačně ukazují, že nejvíce projektů podpořilo v tomto roce oblast rekonstrukce a

výstavby ubytovacích zařízení v regionu a dále pak tvorbu nových pracovních míst. U nich je dobré zmínit, že stejně jako v případě prioritní osy 2, i zde nebyly již v roce 2013 sledovány indikátory nově vytvořených pracovních míst pro muže a pro ženy. Projekty, zaměřující se na jejich tvorbu již tedy nebyly v tomto roce schváleny ani realizovány. Většina cílů této prioritní osy tak byla realizací projektů, a to nejen v oblasti zaměstnanosti, již dříve naplněna (bylo dosaženo jejich cílových hodnot) a jejich další rozvoj tak přináší regionu jenom užitek. Celkové finanční prostředky vyplacené v tomto roce v rámci prioritní osy 3 pak činily 528 309 608 Kč.

Tabulka 43: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2013

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
délka nově vybudovaných cyklostezek	0	80	113,22	44,13
počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení celkem	0	60	94	55
počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem	0	3000	2076	1437
počet zrekonstruovaných památkových objektů	0	30	52	42
počet nově vytvořených produktů pro orientaci a směrování návštěvníků	0	20	30	27
počet nově vytvořených pracovních míst na rozvoj CR	0	170	336,15	199,21
počet podpořených projektů na rozvoj CR	0	200	276	207

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky

Prioritní osa 4: Technická pomoc

Z následující tabulky je patrné, že jak z pohledu závazků ze schválených projektů, tak i z pohledu samotné realizace bylo v roce 2013 dosaženo stanovených cílových hodnot této prioritní osy, u některých pak dokonce i k jejich dalšímu překročení. Můžeme tedy říci, že došlo k naplnění cílů této prioritní osy. Nejvíce pozornosti pak projekty, stejně jako v předchozích letech, směřovaly do oblasti podpory školení, seminářů, workshopů a konferencí, kde u obou sledovaných kategorií došlo v tomto období k největšímu nárůstu hodnot indikátoru a k překročení jeho cílové hodnoty o více jak 60%. Finanční prostředky vyplacené v tomto roce na realizaci projektů se pak pohybovaly ve výši 117 528 850 Kč.

Tabulka 44: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2013

Indikátor	vých.h.	cíl.h.	nasml.	dosaženo
realizace eval. Studií a zpráv	0	30	30	43
počet zasedání řídicích a poradních orgánů	0	30	41	51
počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	0	75	90	121
počet podpořených projektů zaměřených na TP	0	12	14	12

Zdroj: Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad, (2013), vlastní úprava tabulky.

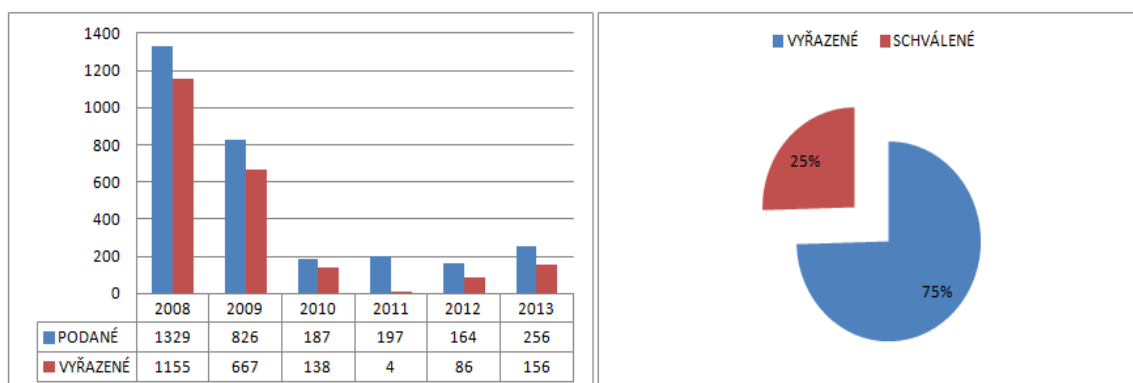
5. Výsledky a diskuse

Tato kapitola se zaměřuje na shrnutí analýzy dat, provedené v předcházející kapitole, a následnou formulaci doporučení, kam by měly v příštím programovém období 2014 – 2020 směřovat rozvojové aktivity regionu Jihozápad.

Projekty

Z provedené analýzy dostupných dat vyplývá, že celkový podíl počtu schválených projektů ve vztahu k celkovému objemu podaných projektových žádostí byl v průběhu realizace ROP NUTS II Jihozápad za sledované období 2007 – 2013 relativně nízký. Z celkového počtu zhruba 2 970 podaných žádostí došlo v tomto období k vyřazení zhruba 2 206. Skutečně schváleno k realizaci pak bylo tedy 753 projektů, čili pouze zhruba jedna čtvrtina. (viz graf č. 7).

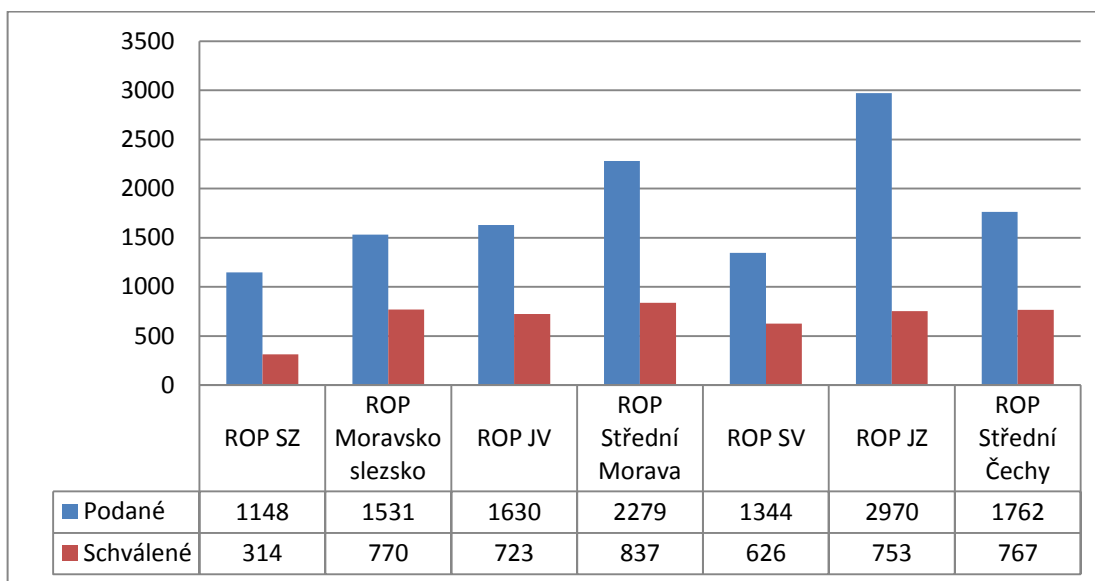
Graf 7: Přehled podaných a schválených projektových žádostí za období 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturálních fondů, (2014)

I v porovnání s ostatními ROPy, realizovanými v programovém období 2007 – 2013, byl počet vyřazených projektových žádostí ROP NUTS II Jihozápad jednoznačně nejvyšší. (viz graf č. 8)

Graf 8: Přehled podaných a schválených projektů v rámci všech ROP v programovém období 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování

Za tento enormní počet vyřazených projektových žádostí může především nesplnění požadovaných náležitostí ze strany žadatelů, zjištěných při hodnocení a výběru projektů Výborem Regionální rady ROP NUTS II Jihozápad. Jak uvádí ve své studii ROP Jihozápad (2010), tyto nedostatky, vedoucí k vyřazení projektů, můžeme najít hlavně v následujících kategoriích – formální náležitosti projektu, přijatelnost projektu, věcné stránka projektu.

- Formální náležitosti projektů - Do této kategorie patří především neschopnost, či nemožnost žadatele dodat požadované přílohy projektu, případně je dodat v požadovaném množství a čase. Tato fáze ovšem pro většinu projektů není konečná, neboť při zjištění nedostatků ze strany formálních náležitostí dochází k vyzvání žadatele, aby tyto nedostatky odstranil. Formální stránka projektů proto není brána jako příliš významný eliminační faktor.
- Přijatelnost projektů – Mezi nejčastější důvody vyřazení projektů z hlediska jejich přijatelnosti patří především jejich nesoulad s ROP NUTS II Jihozápad, nebo s oprávněnými aktivitami definovanými v Příručce pro žadatele. Dalšími důvody může být rozpor s legislativou ČR i EU, nesoulad indikátorů projektů s cíli, nebo vyřazení z důvodu nesplnění maximální výše dotace na projekt. Počet projektů, vyřazených v této fázi hodnocení, je oproti předchozí kategorii vyšší, a to především z toho důvodu, že zde není žadatelům umožněno provádět jakékoliv opravy.

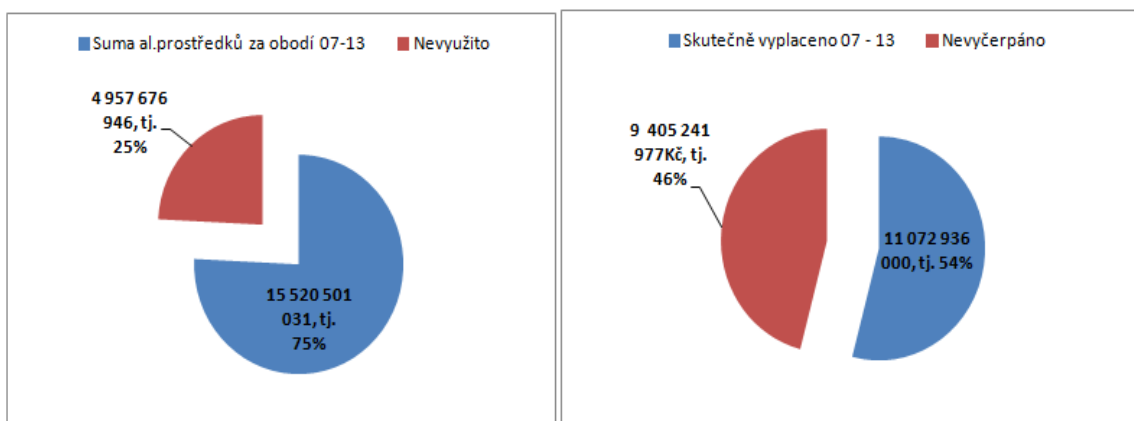
- Věcná stránka projektu - Nejčastějšími důvody pro vyřazení projektů ve fázi hodnocení věcné stránky projektů je nesplnění kritérií, která můžeme rozdělit na ovlivnitelná a neovlivnitelná. Ovlivnitelná kritéria zahrnují především nedostatečně definovanou výchozí situaci projektů, jejich výstupy a cílové skupiny, nedostatečně doložený soulad s rozvojovými dokumenty kraje, obce, případně mikroregionu a nedostatečný vliv projektů na horizontální témata. Problémem jsou i veřejné zakázky. V oblasti neovlivnitelných kritérií se jako problematické kapitoly ukazují především zhodnocení finančního zdraví žadatele, vazba na další projekty a zkušenosti žadatele. Tyto oblasti bývají taktéž nejčastějším důvodem pro vyřazení projektů, neboť je není možné změnit v krátkém časovém horizontu.
- Vyřazení před podpisem Smlouvy o realizaci projektu – poslední možný důvod vyřazení projektů, a to buď v důsledku nedodání povinných příloh, vyžadovaných před podpisem Smlouvy, nebo na základě dobrovolného stažení projektů žadatelem.

Jednoznačně zde tedy vyvstává potřeba tuto situaci v následujícím programovém období napravit. Jak již bylo zmíněno výše, napomoci by tomuto zlepšení mohlo především přenesení rozhodovacích pravomocí na jeden centrální subjekt a zároveň snížení počtu operačních programů tak, aby provádění regionální politiky bylo více přehledné. Tak by bylo možné zajistit lepší kontrolu a hodnocení předkládaných projektových žádostí a odstranění případných nedostatků včas. I to byl pravděpodobně jeden z hlavních důvodů, proč v následujícím programovém období nahradí stávající regionální operační programy jeden společný – Integrovaný regionální operační program.

Využití finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad

I přes velký počet vyřazených projektových žádostí, z pohledu alokace a čerpání finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 -2013 můžeme říci, že je situace takřka opačná. Alokovaná částka finančních prostředků se schválením projektů za celé programové období vyšplhala na více než 15,5 miliardy Kč. Při celkové výši finančních prostředků – 20 478 177 977 Kč – vymezených na realizaci programu se tak jedná o 75%. Podobných výsledků si můžeme povšimnout i u celkového objemu vyplacených prostředků na realizované projekty, který se ke konci roku 2013 vyšplhal na více než 11 miliard Kč. (viz graf č. 9)

Graf 9: Podíl alokovaných a vyplacených finančních prostředků na celkových prostředcích ROP NUTS II Jihozápad 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strukturálních fondů, (2014)

Z grafu je patrné, že tato částka tvoří zhruba polovinu toho, co bylo možné na realizaci cílů ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 získat. Zde je nutné ovšem zmínit, že tato částka není konečná. V roce 2014 došlo k vyhlášení ještě posledních tří kol výzev, v rámci kterých mohli žadatelé předkládat projektové žádosti ke schválení a následně čerpat prostředky na jejich realizaci. Navíc musíme brát v úvahu i pravidlo n+2 (n+3), podle něhož může být alokace podpory pro příslušný rok programového období vyčerpána nejpozději do 31. 12. roku „n+2/n+3“. V případě let 2008, 2009, 2010 do tří let, v případě let 2011, 2012 a 2013 do dvou let, čili dočerpání programového období může probíhat až do 31. 12. 2015. Dá se tedy předpokládat, že tento objem v letošním a příštím roce ještě vzroste a celkový objem vyplacených prostředků se tak ještě více přiblíží k celkové částce vymezených finančních prostředků.

Naplnění cílů programu

Naplnění cílů ROP NUTS II Jihozápad bylo v této diplomové práci sledováno na základně analýzy jednotlivých kol výzev v programovém období 2007 – 2013 a pozorování naplnění úrovní indikátorů, stanovených pro jednotlivé prioritní osy programu.

SWOT analýza regionu Jihozápad, stejně jako SWOT analýzy obou krajů (viz příloha č. 3 a 4), jednoznačně vymezily problémové oblasti regionu a příležitosti budoucího vývoje pro jednotlivé prioritní osy programu. V případě prioritní osy 1: Dostupnost center jednoznačně vyplynulo, že velkým nedostatkem regionu bylo na počátku programového období především špatné napojení rozvojových oblastí na nadřazenou silniční síť, stejně tak jako špatný stav silnic II. a III. třídy. To s sebou v důsledku

přineslo problém ve snižování konkurenceschopnosti regionu a jeho nižší atraktivitu pro investory¹⁰. Špatný stav komunikací regionu byl navíc nevyhovující i pro obyvatele samotné. Vzhledem k existenci velkého množství periferních a venkovských oblastí v regionu, zvyšující se potřebě obyvatel dojíždět za zaměstnáním do větších center a nárůstu objemu individuální automobilové dopravy (viz příloha č. 5 a 6), který byl patrný již v předcházejícím období 2004 - 2006, došlo v programovém období 2007 – 2013 v porovnání s předchozím obdobím k zvýšení zatěžování již tak nevyhovujících místních komunikací, nemluvě o zhoršování kvality životního prostředí. Jednou z možností, jak alespoň trochu snížit tento faktor, představovalo úspěšné zavedení takzvaného integrovaného dopravního systému (IDS), což mimo jiné byl jeden z cílů programu v rámci této prioritní osy. Zapojením co největšího počtu obcí do tohoto systému by tak došlo ke snížení zatížení komunikací automobilovou dopravou. Následující tabulka (viz tabulka č. 45) ukazuje vývoj plnění jednotlivých indikátorů prioritní osy jedna ve vztahu k závazkům ze schválených projektů v jednotlivých letech realizaci programu.

Tabulka 45: Závazky ze schválených projektů PO 1:Dostupnost center v období 2007 - 13

NASMLOUVÁNO	cílová hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	úspěšnost %
nové silnice	21	0	16,2	10	18,4	22,35	27,02	30,83	146,81
rek.silnice	230	0	6,4	6	214,64	61,82	268,66	458,52	199,36
obce v IDS	800	0	1897	1891	835	835	855	855	106,88
vozidla veř.d.	10	0	0	0	0	27	23	27	270,00
místní kom.-nové	10	0	9,3	9	12	14,36	15,21	15,21	152,10
místní.kom.-rek.	90	0	54,3	54	78,87	83,87	92,61	94,54	105,04
reg.letišťe	1	0	0	1	1	0	0	0	100,00
rozvoj dopravy	101	0	96	94	140	170	191	203	200,99

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že ve sledovaném programovém období 2007 – 2013 závazky ze schválených projektů zcela naplnily, ba dokonce i překročily, stanovené cílové hodnoty. Můžeme tedy říci, že cíle, stanovené v rámci této prioritní osy, by měly být bez problémů naplněny a tím by mělo dojít k zabezpečení rozvoje dopravní dostupnosti regionu. Nejlepších výsledků pak bylo z pohledu závazků v průběhu programového období dosaženo především u indikátorů počtu zapojených obcí do IDS a s tím souvisejícího indikátoru počtu vozidel veřejné dopravy. Snaha zapojit co největší počet obcí do IDS a zlepšit a zefektivnit tak systém veřejné dopravy se ukázala v průběhu let

¹⁰ I v současném období je toto problém. Jak vyplývá ze SWOT analýz obou krajů v roce 2014 investice sice narůstají, nedochází však k dostatečné podpoře přílivu inovativních a dobře cílených investic a investic většího rozsahu do regionu Jihozápad.

realizace programu natolik velkou, že nakonec došlo k navýšení cílové hodnoty tohoto indikátoru z původních 70 o více než jedenáctinásobek. Je tedy patrné, že tento problém byl v rámci regionu jednoznačnou prioritou. Další významnou oblastí, do které směřovalo nejvíce závazků, byla oblast rekonstrukce silnic II. a III. třídy a s tím spojené zajištění lepšího dopravního napojení sídel na centra.

Následující tabulka poté zachycuje skutečně realizované projekty prioritní osy 1: Dostupnost center a jejich vztah k naplňování jednotlivých indikátorů, a tím pádem i cílů této osy v programovém období 2007 -2013. (viz tabulka č. 46)

Tabulka 46: Dosažené výsledky v rámci PO 1: Dostupnost center v období 2007 - 13

DOSAŽENO	cílová hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	úspěšnost %
nové silnice	21	0	0	1,96	10,34	11,41	14,55	19,33	92,05
rek.silnice	230	0	2,09	3	5,38	15,81	28,48	263,5	114,57
obce v IDS	800	0	621	668	668	668	862	862	107,75
vozidla veř.d.	10	0	0	0	0	6	16	23	230,00
místní kom.-nové	10	0	2,65	7	8,64	9,13	11,43	13,75	137,50
místní.kom.-rek.	90	0	14,42	33	50,37	64,01	72,42	89,97	99,97
reg.letišť	1	0	0	0	1	0	0	0	100,00
rozvoj dopravy	101	0		70	100	138	163	181	179,21

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky jasně vyplývá, že samotná realizace projektů více méně odráží závazky, schválené v tomto programovém období. Nejlepších výsledků bylo jednoznačně dosaženo u cíle zapojení obcí do IDS, s čím souvisí i zajištění většího množství vozidel veřejné dopravy v regionu. Dobrých výsledků bylo také dosaženo v oblasti rekonstrukce komunikací, a to jak místních, tak i silnic II. a III. tříd. V obou případech bylo dosaženo cílových hodnot, v případě silnic II. a III. tříd byla tato hodnota mírně překročena. Jediným cílem, který nebyl v průběhu programového období zcela naplněn, byla délka nově vybudovaných silnic v regionu. Můžeme si ovšem povšimnout, že rozdíl mezi dosaženou délkou nově vybudovaných silnic a její cílovou hodnotou není příliš veliký. Dá se tedy konstatovat, že v průběhu programového období 2007 – 2013 bylo v rámci prioritní osy 1: Dostupnost center dosaženo efektivního čerpání prostředků na realizaci cílů, které tak byly naplněny. Došlo tak k podpoře rozvoje dopravy a vytvoření podmínek pro lepší rozvoj regionu Jihozápad a posílení jeho konkurenceschopnosti.

Vzhledem k velkému počtu zapojených obcí do IDS došlo k významné podpoře systému veřejné dopravy, a proto by bylo v následujících letech žádoucí nadále směřovat pozornost na zvyšování vybavenosti regionu vozidly veřejné dopravy tak, aby tento systém mohl být efektivně využíván. Dále by mělo docházet k podpoře

rekonstrukcí komunikací regionu a také k tvorbě nových komunikací, především obchvatů měst (tuto oblast už ale spíše řeší OP Doprava). Tím by došlo k odklonění nákladní dopravy z měst a snížení zatížení místních komunikací a navíc také k zefektivnění a zrychlení tohoto systému dopravy.

Další významnou oblastí, kam by v budoucích letech měla směřovat pozornost regionu, je oblast napojení komunikací na nadřazenou dopravní síť a budování dálniční sítě, spojující oba kraje regionu a jejich napojení na stávající dálniční síť, stejně tak jako modernizace a zefektivnění vlakové přepravy, a to nejen osobní, ale i nákladní. Vybudování a zmodernizování těchto systémů by bylo velkým přínosem pro region, posílilo jeho konkurenceschopnost a vytvořilo podmínky pro příliv investic. Je ovšem patrné, že tyto velké projekty nemohou být financovány z regionálních operačních programů, nýbrž by bylo vhodnější využít možnosti čerpání finančních prostředků z OP Doprava.

Stabilita a rozvoj měst a obcí se dle SWOT analýzy regionu a SWOT analýz obou krajů taktéž na začátku programového období 2007 – 2013 potýkala s velkými nedostatky a problémy. To bylo zapříčiněno především značnou rozdrobeností sídelní struktury regionu Jihozápad, kde se kromě dvou významných center regionu – Plzeň a České Budějovice – nachází velké množství malých a středních měst a taktéž velké množství vesnic. Všechny tyto oblasti se potýkaly a potýkají se specifickými problémy. V případě měst šlo především o zajištění kvalitních služeb v oblasti vzdělání a zdravotní a sociální péče, ve venkovských oblastech pak především o zajištění lepší infrastruktury, služeb a posílení zaměstnanosti. Následující tabulka zobrazuje vývoj závazků ze schválených projektů v jednotlivých letech programového období 2007 – 2013 prioritní osy 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí. (viz tabulka č. 47)

Tabulka 47: Závazky ze schválených projektů PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v období 2007 - 13

NASMLOUVÁNO	cílová hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	úspěšnost %
revit.území celkem	15	0	12,4	3822,2	20,69	24,67	30,73	30,8	205,33
brownfields	10	0	8,2	8,2	8,29	9,28	10,56	10,35	103,50
objekty-města	110000	0	59362,8	58273	131446,7	127736,7	159961,2	164741,2	149,76
objekty-venkov	33000	0	23175,4	23175	40799,76	41153,76	39636,76	46807,92	141,84
objekty-vzdělání	57000	0	32200,7	31801	54233,7	54233,7	54233,7	58330,04	102,33
objekty- SZ péče	26000	0	18474,1	16936	28859,9	30135,29	23963,18	23927,18	92,03
prac.místa-města	80	0	98	100	102,25	110,43	99,43	105,68	132,10
prac.místa-venkov	20	0	13	0	21	20,5	22	26,25	131,25
města/velkoměsta	30	0	22	24	39	43	50	52	173,33
rozvoj venkova	25	0	25	28	42	43	42	44	176,00
prac.místa - m	25	0	0	0	27	40,42	37,92	0	151,68
prac.místa - z	25	0	0	0	70,75	127,01	123,26	0	493,04

Zdroj: Vlastní zpracování

Z uvedené tabulky jednoznačně vyplývá, že ke konci programového období naplnily závazky ze schválených projektů cílové hodnoty jednotlivých indikátorů této osy, a tím i cíle samotné. Dá se tedy předpokládat, že čerpání prostředků bude v rámci této prioritní osy naplněno dle cílových hodnot. Na první pohled je navíc patrné, že naplňování cílů v oblasti rozvoje měst a obcí je téměř rovnoměrné, s výjimkou vytvořených pracovních míst pro ženy a plochy revitalizovaného území, kde jejich hodnota v případě prvního překročila předpokládanou cílovou hodnotu téměř pětinašobně a v případě druhého více než dvojnásobně.

Následující tabulka pak zobrazuje skutečné naplňování cílů prioritní osy (viz tabulka č. 48) a je z ní patrné, že nejlepších výsledků v realizaci projektů prioritní osy 2: Dostupnost center v programovém období 2007 – 2013 bylo dosaženo v oblastech tvorby nových pracovních míst, nejvíce pak u tvorby nových pracovních míst pro ženy, dále v oblasti rozvoje měst a velkoměst a v množství ploch revitalizovaného a regenerovaného území. I u většiny dalších indikátorů této prioritní osy bylo realizací projektů dosaženo lehce nadprůměrných hodnot, a tak můžeme konstatovat, že v jejich případě došlo k naplnění cílů v oblasti rozvoje měst a obcí. K naplnění cílových hodnot, a tím pádem i cílů prioritní osy 2, pak nedošlo v případě regenerace a modernizace ploch objektů určených pro vzdělání a objektů sociální a zdravotní péče, stejně jako u ploch nevyužívaných areálů, tzv. brownfields. Poslední kategorií pak byla pracovní místa vytvořená pro muže, kde ani zde nedošlo k vytvoření očekávaného počtu pozic.

Tabulka 48: Dosažené výsledky v rámci PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v období 2007 - 13

DOSAŽENO	cílová hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	úspěšnost %
revit.území celkem	15	0	0	5	13	16,51	22,5	26,01	173,40
brownfields	10	0	0	3	60,3	7,51	7,88	8,58	85,80
objekty-města	110000	0	4168,5	5785	80268,75	107896,7	118962,6	127857,6	116,23
objekty-venkov	33000	0	117,27	5766	22841,86	24569,96	32459,86	34981,86	106,01
objekty-vzdělání	57000	0	3272	19808	29231,22	32322,32	37753,32	52490,92	92,09
objekty- SZ péče	26000	0	892,22	7140	11403,3	17937,49	16089,19	17415,99	66,98
prac.místa-města	80	0	0	23	47	79	64	90,5	113,13
prac.místa-venkov	20	0	0	0	15,75	17	17	24	120,00
města/velkoměsta	30	0	0	12	28	32	42	47	156,67
rozvoj venkova	25	0	0	16	28	37	41	41	164,00
prac.místa - m	25	0	0	0	10	23	22	0	88,00
prac.místa - z	25	0	0	0	49,75	73	63	0	252,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Můžeme tedy říci, že projekty realizované v programovém období 2007 – 2013 v rámci prioritní osy 2 naplnily téměř ve všech oblastech cíle této osy a přispěly tak k rozvoji regionu v této kategorii, přičemž výrazně přispěly k tvorbě nových pracovních míst v regionu¹¹ a tím tak ke snížení nezaměstnanosti. Dále došlo v hojné míře k podpoře rozvoje venkovských a městských oblastí, což je jedna z klíčových oblastí rozvoje v regionu, a to především díky regeneraci a revitalizaci jejich objektů, čímž tak došlo k vytvoření předpokladu k rozvoji služeb, cestovního ruchu a podpoře zaměstnanosti. Do těchto oblastí by se i tak nadále měla směřovat v budoucnu pozornost, přičemž by také měla zahrnovat i zajištění kvalitnější a hojnější úpravy veřejných prostranství tak, aby v případě vybudování a modernizace silniční sítě byly tyto oblasti atraktivní nejen pro nově příchozí turisty, ale i případné investory.

Nedostatečná se zatím jeví realizace projektů zaměřených na revitalizace objektů určených pro vzdělání a poskytujících sociální a zdravotní péči. Bylo by tedy dobré, kdyby se v nadcházejícím období do těchto oblastí zaměřovalo více pozornosti. Je nutné nejen podporovat zlepšení technického stavu těchto objektů, ale také zaměřit se na další jejich aspekty. V případě vzdělávacích zařízení je žádoucí podporovat modernizaci jejich vybavení, které by přispělo ke zkvalitnění výuky, ale i oborů jako takových. Je nutné zabezpečit sladění učebních osnov vzdělávacích zařízení tak, aby odpovídaly požadavkům trhu a bylo zajištěno, že po absolvování studijních oborů najdou studenti uplatnění na trhu práce. V této oblasti by bylo také dobré v budoucích obdobích

¹¹ Jedná se pracovní místa vzniklá přímo v souvislosti s projektem, přičemž se za ně nepovažují pracovní místa vzniklá v rámci realizačního týmu projektu. Navíc tato pracovní místa nesmí být uzavřena na základě dohody o provedení práce, nebo dohody o pracovní činnosti a zavazují příjemce dotace k jejich zachování po celou dobu udržitelnosti projektu, tj. po dobu 5 let od okamžiku naplnění indikátoru. (k tomu musí navíc dojít nejpozději do 1 roku od ukončení projektu)

podporovat projekty, zaměřené na spolupráci vzdělávacích zařízení s konkrétními podnikatelskými subjekty v regionu, které by studentům v rámci studia umožnily výkon odborné praxe. U objektů sociální a zdravotní péče je také nutné se v budoucnu dále zaměřovat na jejich vybavení moderními přístroji a zařízeními tak, aby bylo možné zajistit poskytování kvalitní a odborné péče občanům, a mimo jiné zajistit nárůst jejich lůžkových kapacit.

SWOT analýza regionu Jihozápad a SWOT analýzy obou krajů z pohledu cestovního ruchu také jasně vymezily problémové oblasti a příležitosti regionu. Základní problém představovalo na začátku programového období 2007 – 2013 především nedostatečné využívání potenciálu území. Jednoznačně zde vyvstala potřeba zlepšit stav historických a kulturních památek regionu tak, aby jich bylo možné do budoucna dále užívat pro potřeby cestovního ruchu a zajistit dostatečné množství kvalitních ubytovacích kapacit v regionu. Naplnění těchto cílů vyžadovalo taktéž zabezpečení doprovodných kulturních a společenských programů v jednotlivých turistických oblastech a tím zvýšení jejich atraktivity pro návštěvníky. Potencionální větší příliv turistů do regionu a jejich center pak následně vyžadoval zajištění lepšího a čtenějšího informačního značení v turistických oblastech. Významnou roli v této kategorii také hrála podpora rozvoje lázeňských služeb regionu. I zde byla potřeba zajistit modernější a kvalitnější lázeňské služby a podporovat rozvoj doprovodných služeb wellness.

Následující tabulka (viz tabulka č. 49) znázorňuje vývoj závazků ze schválených projektů prioritní osy 3: Cestovní ruch v regionu Jihozápad v programovém období 2007 – 2013, a tím pádem i naplňování stanovených cílů této osy.

Tabulka 49: Závazky ze schválených projektů PO 3: Cestovní ruch v období 2007 - 13

NASMLOUVÁNO	cílová hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	úspěšnost %
cyklostezky	80	0	17,4	17,4	31,85	31,88	44,99	113,22	141,53
rekr.zařízení	60	0	19	39	57	65	71	94	156,67
lůžka	3000	0	1378	938	2186	2708	2078	2076	69,20
památky	30	0	34	32	45	46	51	52	173,33
orientace	20	0	26	27	30	27	28	30	150,00
prac.místa	170	0	272	185	201,5	290,25	315,65	336,15	197,74
rozvoj CR	200	0	122	43	175	193	214	276	138,00
prac.místa-m	25	0	0	0	125,25	151,35	144,94	0	579,76
prac.místa-z	25	0	0	0	156	196,1	185,69	0	742,76

Zdroj: Vlastní zpracování

Z této tabulky jednoznačně vyplývá, že závazky ze schválených projektů v oblasti cestovního ruchu v rámci programového období 2007 - 2013 jednoznačně naplnily cíle

této osy. Jedinou výjimku představovalo naplnění cíle vybudovat dostatečné kapacity ubytovacích zařízení, u kterého, jak si můžeme všimnout, závazky činily pouze 70%. Nejvíce pozornosti potom projekty zaměřovaly do oblastí tvorby pracovních míst v cestovním ruchu. Tabulka jasně dokazuje, že u těchto kategorií bylo dosaženo nadprůměrných výsledků. Úspěšnost naplňování zbylých indikátorů prioritní osy nám pak jasně ukazuje, že i v těchto oblastech bylo dosaženo vyšších hodnot, než se původně předpokládalo. Můžeme tedy konstatovat, že dojde-li k naplnění těchto závazků, budou čerpání prostředků z ROP NUTS II Jihozápad v oblasti cestovního ruchu efektivní.

Následující tabulka je zaměřena na posouzení skutečného stavu realizace projektů cestovního ruchu v rámci tohoto operačního programu (viz tabulka č. 50) a je z ní na první pohled jasné, v této oblasti doposud nebyly závazky naplněny v takové výši, jak se předpokládalo. I zde jasně nejlepších hodnot bylo dosaženo v oblasti tvorby nových pracovních míst v cestovním ruchu, kde byly cílové hodnoty překročeny dvou až tři násobně (v případě pracovních pozic, vytvořených pro muže a ženy). V případě ostatních pracovních pozic v cestovním ruchu byla cílová hodnota jejich indikátoru pouze lehce překročena. Dobrých výsledků bylo taktéž dosaženo v oblasti revitalizací a rekonstrukcí památkových objektů, které jsou pro rozvoj cestovního ruchu regionu také důležité, a v oblasti zřizování orientačních a informačních systému turistických center. Cíle této prioritní osy však nebyly naplněny v oblasti délky nově vybudovaných cyklostezek a zajištění dostatečné kapacity ubytovacích zařízení v regionu. Hodnoty indikátorů těchto kategorií dosáhly sotva 50% úrovně.

Tabulka 50: Dosažené výsledky v rámci PO 3: Cestovní ruch v období 2007 - 13

DOSAŽENO	cílová hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	úspěšnost %
cyklostezky	80	0	2,3	13	17,41	28,6	37,02	44,13	55,16
rekr.zařízení	60	0	2	18	33	40	46	55	91,67
lůžka	3000	0	34	104	703	900	1003	1437	47,90
památky	30	0	0	6	16	31	38	42	140,00
orientace	20	0	6	12	20	24	26	27	135,00
prac.místa	170	0	14	53	113	124,5	144	199,21	117,18
rozvoj CR	200	0	0	22	110	140	171	207	103,50
prac.místa-m	25	0	0	0	40,5	51,5	57	0	228,00
prac.místa-z	25	0	0	0	51,5	76	81,5	0	326,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Můžeme tedy jednoznačně říci, že realizací projektů došlo v oblasti cestovního ruchu k naplnění většiny stanovených cílů a zlepšení podmínek jeho rozvoje. Rekonstrukce památkových objektů na území regionu, výstavba a rekonstrukce rekreačních zařízení a

zajištění lepšího informačního a orientačního systému, představuje základ pro zabezpečení lepšího využití potenciálu regionu a zvýšení počtu návštěvníků, proudících do jeho turistických oblastí. Vytvoření nových pracovních pozic a jejich obsazení kvalitními pracovními silami pak dále přispívá k zajištění poskytování lepších služeb cestovního ruchu pro návštěvníky regionu. Tyto oblasti by proto měly být i nadále podporovány a rozvíjeny.

Zcela nedostačujícím se zatím jeví vybavení regionu dostatečným množstvím ubytovacích kapacit. V následujícím období by tedy mělo více pozornost spadat právě do této oblasti. Nejde ovšem jenom o výstavbu či rekonstrukci dostatečného množství ubytovacích zařízení, ale také o zajištění jejich kvalitních služeb a to nejen pro domácí, ale i zahraniční klientelu. Navíc je důležité do budoucna zajistit, aby nejen tato zařízení, ale i ostatní zařízení cestovního ruchu byla schopná poskytovat kvalitní služby i mimo rámec hlavní sezóny, a tím zajistit proudění turistů do regionu celoročně. Další kategorií, která nenaplnila očekávání a nedosáhla cílových hodnot, je oblast tvorby nových cyklostezek. I sem je tedy potřeba v budoucím období směřovat více pozornosti a dosáhnout tak lepších výsledků. Lepší vybavení regionu kvalitními cyklostezkami podpoří nejen přisun turistů do regionu, ale navíc i bezpečnější a plynulejší dopravní situaci v regionu tím, že odkloní cyklisty ze silničních tahů. Navíc se zde nabízí jejich využití i v zimních měsících, kdy po jejich upravení mohou posloužit i jako běžkařské trati.

Poslední prioritní osa – technická pomoc – nemá sice na rozvoj regionu jako takového žádný přímý dopad, její význam ovšem také není zanedbatelný. Jejím hlavním přínosem je především fakt, že se snaží zabezpečit a sladit jednotlivé aktivity orgánů regionu Jihozápad tak, aby bylo dosaženo pokud možno co nejefektivnějšího řízení, kontroly a monitoringu čerpání prostředků z ROP NUTS II Jihozápad. Vzhledem k neustálým probíhajícím změnám, novým požadavkům ze strany EU, které je nutné implementovat, a faktu, že se struktura operačních programů v jednotlivých programových obdobích mění, je potřeba zajistit dostatečné množství odborných pracovníků řídicích orgánů a zabezpečit jejich neustálou informovanost a zvyšování jejich kvalifikace. Technická pomoc by měla ovšem přinášet prospěch i ostatním skupinám, které jsou do realizace programu zapojeny, a to především příjemcům podpory. Je žádoucí, aby vznikl kvalitní systém vzdělávání těchto skupin tak, aby projekty jimi předložené naplňovaly veškerá

kritéria a požadavky a byly tak schválené k realizaci, čímž by došlo k snížení objemu vyřazených projektových žádostí a efektivnímu čerpání prostředků.

Následující tabulka (viz tabulka č. 51) zachycuje vývoj závazků ze schválených projektů v rámci prioritní osy 4: Technická pomoc v programovém období 2007 – 2013. Zde si můžeme povšimnout, že ke konci programového období téměř u všech indikátorů došlo k naplnění jejich cílové hodnoty. Výjimku tvoří pouze indikátor počtu projektů, zaměřujících se na technickou pomoc, kde jeho cílovou hodnotu závazky naplnily pouze z 50%. Dále si můžeme všimnout, že od samého počátku byl velký důraz kladen na oblasti realizace školení, konferencí, workshopů a odborných seminářů, které mají zvýšit vzdělanost nejen zaměstnanců řídicích orgánů, ale i samotných příjemců podpory. Snaha zajistit kvalitní odbornou kompetenci orgánů regionu Jihozápad a jejich lepší činnost dokazuje i zaměření velké části pozornosti do oblasti počtu jejich zasedání. Můžeme tedy říci, že dojde-li k naplnění těchto závazků, bude čerpání prostředků v rámci prioritní osy 4 efektivní.

Tabulka 51: Závazky ze schválených projektů PO 4: Technická pomoc v období 2007 - 13

NASMLOUVÁNO	cílová hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	úspěšnost %
eval.studie	30	0	5	8	18	24	30	30	100,00
zased.orgánů	30	0	21	20	25	31	37	41	136,67
školení	75	0	46	56	61	71	75	90	120,00
projekty TP	30	0	6	8	10	12	14	14	46,67

Zdroj: Vlastní zpracování

Následující tabulka (viz tabulka č. 52) potom zachycuje skutečný stav realizovaných projektů prioritní osy 4: Technická pomoc v programovém období 2007 – 2013 a je z ní patrné, že samotnou realizací projektů bylo dosaženo lepších výsledků, než jak vyplývalo ze závazků. Nejvíce pozornosti potom bylo jednoznačně směřováno do oblasti zasedání orgánů regionu a také počtu uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí. Z těchto výsledků se dá tedy usuzovat, že orgány regionu Jihozápad v průběhu programového období dbaly na zabezpečení jejich kvalitní činnosti a zajištění všeobecné informovanosti.

Tabulka 52: Dosažené výsledky v rámci PO 4: Technická pomoc v období 2007 - 13

DOSAŽENO	cílová hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	úspěšnost %
eval.studie	30	0	0	2	20	33	33	43	143,33
zased.orgánů	30	0	0	14	25	42	42	51	170,00
školení	75	0	2	6	90	101	101	121	161,33
projekty TP	30	0	0	4	6	8	10	12	40,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Důležité je zde ovšem zmínit, že i přes velký počet uskutečněných školení, seminářů, konferencí a workshopů, který tak převýšil předpokládanou cílovou hodnotu, docházelo v průběhu programového období k vyřazení velkého množství projektových žádostí. Nabízí se zde tedy otázka, zda se tyto semináře, školení, workshopy a konference nezaměřovaly převážně na zlepšení činnosti a odborné způsobilosti řídicích orgánů a pouze jejich malá část poté připadla na vzdělávání ostatních subjektů, nebo byli-li tyto aktivity ve vztahu k ostatním subjektům neefektivní. V následujícím období je tedy více než žádoucí zaměřit pozornost v oblasti technické pomoci právě na tyto další subjekty, konkrétně na příjemce podpory, tak, aby díky jejich vyšší informovanosti a kvalifikaci docházelo ke zpracování projektů na takové úrovni, kdy nebude docházet k jejich vyřazení při kontrole řídicím orgánem a zajistí se tak efektivnější čerpání finančních prostředků z fondů EU.

6. Závěr

Diplomová práce se zabývá tematikou financování regionální rozvoje, a to konkrétně prostřednictvím čerpání finančních prostředků v rámci ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013. Tento program, spadající do Cíle 1 – Konvergence, je pouze jednou z možností, jak v daném programové období získat finanční prostředky pro rozvoj území a přispět tak ke zmírnění regionálních disparit. Cílem této diplomové práce potom bylo zhodnocení čerpání finančních prostředků z ROP NUTS II Jihozápad a jejich vlivu na rozvoj tohoto regionu.

V teoretické části diplomové práce jsem se zabývala vymezením základních pojmů regionální politiky, jako je region a jeho typologie, regionální rozvoj, regionální politika a její typologie. Dále jsem se v této části zaměřila na popis regionální politiky Evropské unie a její cíle jak v programovém období 2007 – 2013, tak i v připravovaném programovém období 2014 – 2020. Poslední část teoretické části této diplomové práce byla zaměřena na regionální politiku České republiky a její cíle v obou výše zmíněných programových obdobích.

V praktické části diplomové práce jsem se potom již konkrétně zaměřila na region Jihozápad, jeho situační analýzu a na popis ROP NUTS II Jihozápad 2007 – 2013 a jeho cíle¹². Na základně následné analýzy dostupných dat bylo možné posoudit, zda v daném období byly tyto cíle naplněny, či nikoli, a to pomocí posouzení míry naplnění jednotlivých monitorovacích indikátorů, které byly stanoveny pro jednotlivé prioritní oblasti programu. Jak vyplývá ze závěrů, uvedených v přecházející kapitole 5, byly cíle ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 naplněny, a to pro všechny 4 prioritní oblasti programu. Můžeme tedy říci, že realizace projektů přispěla ke zmírnění nevýhodných podmínek zapříčiňujících regionální disparity a zlepšila možnosti dalšího rozvoje regionu.

V oblasti dostupnosti center pak bylo realizací projektů v tomto sedmiletém programovém období dosaženo jednoznačně nejlepších výsledků v oblasti podpory rozvoje integrovaného dopravního systému. Dobrých výsledků bylo také dosaženo v oblasti rekonstrukcí komunikací regionu, každopádně je nadále žádoucí i

¹² Situační analýza regionu soudržnosti Jihozápad a následné stanovení cílu regionálního operačního programu ROP NUTS II Jihozápad 2007 – 2013 přitom vychází z cílů a priorit, stanovených v programech rozvoje obou krajů pro období 2007 – 2013. Tyto programy pak vlastně odrážejí samotné priority EU u Cíle 1: Konvergence v témže období.

v následujících obdobích dále rekonstrukce podporovat a zabezpečit tak lepší napojení venkovských oblastí na mikroregionální a regionální centra, propojení center regionu a jejich napojení na nadřazenou silniční a dálniční síť. Neméně významnou se také jeví potřeba zajistit výstavbu obchvatů měst a center tak, aby bylo dosaženo odklonění nákladní dopravy z center měst.

V oblasti stability a rozvoje měst a obcí regionu Jihozápad bylo v programovém období 2007 - 2013 dosaženo nejlepších výsledků v oblastech zvyšování atraktivity měst a velkoměst, rozvoji venkovských oblastí a revitalizace území. Značně nedostatečným se ovšem jeví naplňování cílů této prioritní osy v oblasti rozvoje zařízení poskytujících sociální a zdravotní péči a zařízení poskytujících vzdělávání. V následujících obdobích by tedy do těchto oblastí mělo směřovat více pozornosti a snahy podpořit nejen jejich rozvoj a modernizaci po stránce technické, ale i ze strany zlepšení a zkvalitnění služeb, které poskytují. Nadále je žádoucí podporovat rozvoj obcí a zlepšovat také jejich vybavení infrastrukturou a službami, pracovními místy a všeobecně zajistit jejich lepší konkurenceschopnost.

Z pohledu naplnění cílů v oblasti cestovního ruchu v regionu Jihozápad, bylo v programovém období 2007 – 2013 dosaženo nejlepších výsledků v oblasti rekonstrukce památkových a historických objektů v regionu a zlepšení a rozšíření orientačních systémů pro potřeby cestovního ruchu. Tím byl vytvořen předpoklad pro jeho rozvoj a pro zatraktivnění regionu pro potencionální turistickou klientelu. Dále došlo v této oblasti, stejně jako v případě oblasti rozvoje měst a obcí, k významné podpoře tvorby nových pracovních míst¹³. Kvalitní a odborná pracovní síla je přitom též velmi důležitým faktorem rozvoje cestovního ruchu. Do budoucna je tedy potřeba kromě dalšího rozvoje těchto aktivit zaměřit více pozornosti i do oblastí, jako je výstavba a modernizace ubytovacích zařízení a zařízení pro sport a rekreaci a dbát na to, aby tato zařízení byla schopná poskytovat kvalitní a zajímavé služby pro své návštěvníky i mimo rámec hlavní sezóny.

Poslední oblastí podpory v rámci ROP NUTS II Jihozápad byla technická pomoc. Ta sice na rozvoj regionu jako takový žádný přímý dopad nemá, není však rozhodně zanedbatelná. Realizované projekty technické pomoci v programovém období 2007 –

¹³ Přičemž se nejednalo o místa vytvořená v rámci realizačních týmů projektů, ale o skutečně nově vzniklé pracovní pozice udržitelného rozvoje. Příjemce dotace je povinen tato pracovní místa zachovat nejméně po dobu 5 let od jejich vzniku.

2013 přispěly k naplnění stanovených cílů této oblasti a k zabezpečení dobrého fungování orgánů regionu Jihozápad. V následujících obdobích by bylo dobré kromě těchto aktivit také výrazně podporovat kvalitní spolupráci těchto orgánů s ostatními subjekty prostřednictvím seminářů, workshopů, konferencí a školení tak, aby bylo dosaženo co nejmenšího počtu vyřazených projektů v procesu jejich schvalování.

Hypotéza H1: „Cíle ROP NUTS II Jihozápad reflektují potřeby obou krajů regionu, vymezených v jejich programech rozvoje pro období 2007 – 2013.“ byla prací potvrzena. Cíle regionálního operačního programu Jihozápad jednoznačně vycházejí ze silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, obsažených ve SWOT analýzách obou krajů regionu a reflektují i samotné priority EU u Cíle 1: Konvergence, stanovené pro totéž období.

Hypotéza H2: „Realizací projektů ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 došlo v rámci „prioritní osy 1: Dostupnost center“ k rozvoji integrovaného dopravního systému v regionu.“ byla prací také potvrzena. Z předchozí analýzy jednoznačně vyplývá, že dosažená hodnota indikátoru počtu zapojených obcí do IDS (862 obcí) mnohonásobně překročila počáteční hodnotu předpokládaných 70 obcí. Stejného nadprůměrného výsledku bylo dosaženo i u indikátorů počtu vozidel veřejné dopravy, které zajišťují dopravní obslužnost mezi obcemi a jejich spádovými oblastmi, a počtu projektů podporujících rozvoj dopravy, které ovlivňují kvalitu IDS především díky budování a rekonstrukci zastávek veřejné dopravy a modernizaci informačního systému veřejné dopravy.

I hypotéza H3: „Realizace projektů ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007 – 2013 měla pozitivní vliv na tvorbu nových pracovních míst v regionu.“ byla prací potvrzena. Z analýzy dat jasně vyplývá, že jak v oblasti stability a rozvoje měst, tak v oblasti cestovního ruchu bylo vytvořeno mnohem více pracovních pozic, než se původně předpokládalo, přičemž jednoznačně více pozic bylo vytvořeno pro ženy. Tato nová pracovní místa navíc nepředstavovala místa, vzniklá v rámci realizačních týmů projektů, ale jednalo se o skutečně nově vzniklé pracovní pozice udržitelného rozvoje, u kterých je jejich zřizovatel, tedy příjemce dotace, povinen je zachovat po dobu nejméně 5ti let od jejich vzniku.

Z analýzy dat, provedené v předcházející kapitole této diplomové práce, jednoznačně vyplývá, že téměř u všech indikátorů jednotlivých prioritních os ROP NUTS II

Jihozápad došlo v programovém období 2007 – 2013 k naplnění jejich cílových hodnot a v mnoha případech dokonce k jejich překročení. Dá se tedy říci, že realizace programu jednoznačně přispěla ke zmírnění nevýhodných podmínek zapříčiňujících regionální disparity a k rozvoji regionu, čímž došlo k naplnění cíle této diplomové práce.

Tato diplomová práce tak může posloužit obcím a dalším subjektům v regionu Jihozápad při rozhodování se o tom, do jakých oblastí zaměřit v současném programovém období 2014 – 2020 svou pozornost při realizaci projektů financovaných z fondů EU.

I. Summary

This diploma thesis deals with the regional development financing through the Structural Funds of European Union. It deals with the evaluation of drawing funds from the European Regional Development Fund during the implementation of the ROP NUTS II Jihozapad in the programming period 2007 – 2013, which is the main objective of this thesis.

This thesis is divided into two parts – theoretical and practical. The first, theoretical part defines the basic terms of regional policy, such as region, regional development and regional policy and their typologies. Furthermore it deals with the definition of EU and Czech Republic regional policy, objectives of this policy in the programming period 2007 – 2013 and the upcoming period 2014 – 2020 and shows us the place of the ROP NUTS II Jihozapad among these objectives. The second, practical part of this thesis is focused on the definition of the ROP NUTS II Jihozapad programme, analysis of the region and its objectives. Specification of these terms is then followed by the thorough analysis of monitoring indicators fulfillment, which is important in order to be able to say, whether the objectives of the programme are met or not. There are three main objectives – Accessibility of Centers, Stability and Urban Development and Tourism.

When it comes to the part of Accessibility of Centers in the Jihozapad region, which is one of the main objectives of the programme, we can see that the most significant progress has been made in the creation of the Integrated Transport System in the region, as well as in supplying of public transport vehicles. Therefore the development activities in the current programming period should focus on further road building and reconstructing and providing a better transport services in the region. Another objective of the programme is the Stability and Urban Development. In this area we can see that the biggest progress has been achieved in the area of increasing the cities' attractiveness as well as in rural areas development. On the other hand the places providing social and health care are unsatisfactory. Therefore there should be more interventions in this area so that the goal could be met in the current programming period. The last important objective is Tourism. The biggest progress in this area has been achieved in the historical sights' renewing and reconstructing as well as in the improvement of information and guidance system of tourism. Since we can expect a greater influx of tourists to the region, applicants should concentrate on further accommodation and

recreational facilities building and renovations as well as on providing appropriate services for tourists. This should be the main objective of the current programming period.

The conclusions based on the analysis show us, that most of the ROP NUTS II Jihozapad objectives were met during the programming period 2007 – 2013 and that the programme became a tool for reducing regional disparities and supporting the development of the Jihozapad region. This thesis can therefore be a manual for applicants in the Jihozapad region that will help them in deciding where to focus their attention while conducting the development activities.

KEY WORDS: region, regional development, regional policy, EU funds, ROP NUTS II Jihozapad

II. Seznam použité literatury

Monografie:

BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D., *Teorie regionálního rozvoje – nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. s.342. ISBN 978-80-246-1974-3

BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M., *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. s. 188. ISBN 978-80-7400-111-6

DAMBORSKÝ, M., Prostorový rozvoj, In: WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J., A KOL. *Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, a. s., 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0

EVANS, A., *The EU Structural Funds*. Oxford: Oxford University Press, 1999. 390 s. ISBN 978-0-19-826828-4

HARROP, J., *Structural Funding and Employment in the European Union: Financing the Path to Integration*. Cheltenham: Edward Elgar, 1996. 169 s. ISBN 978-1-85898-219-9

KANTOR, T., MAREK, D., *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Barrister&Principal, 2007. s. 210. ISBN 978-80-87029-13-8

KÖNIG, P., LACINA, L., PŘENOSIL, J., *Učebnice evropské integrace*. Brno: Barrister&Principal, 2006. s. 416. ISBN 80-7364-022-8

KREJČÍ, T., A KOL. *Regionální rozvoj – teorie, aplikace, regionalizace*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2010. 1. vydání. s. 155. ISBN 978-80-7375-414-3

STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J., *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. s. 216. ISBN 978-80-7367-588-2

STEJSKAL, J., *Průmyslové klastry a jejich vznik v regionech*. Praha: Linde Praha a.s., 2011. s. 247. ISBN 978-80-7201-840-6

VOLEK, P., PŘENOSIL, J. *Veřejná správa*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2005. s. 161. ISBN 978-80-7157-847-5.

WOKOUN, R., A KOL. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2011. s. 474. ISBN 978-80-7380-304-9

WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. A KOL. *Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, a. s., 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0

Zákony:

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje:

Aktualizace Programu rozvoje Plzeňského kraje [online] 2008 [cit. 2014-07-20]. Dostupné z: <<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/aktualizace-programu-rozvoje-plzenskeho-kraje>>

BECKER, S. O., EGGER, P. H., VON EHRLICH, M., Going NUTS: The effect of EU Structural Funds on regional performance. *Journal of Public Economics* [online] October 2010, 94.9, 578 - 590 [cit. 2014-06-25]. Dostupné z: <<http://www.sciencedirect.com/science/journal/00472727/94/9>>

ČSÚ, *Dopravní infrastruktura a vozový park v ČR* [online] 2007 [cit. 2014-06-26]. Dostupné z: <[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/B70029E52D/\\$File/e-930508a03.pdf](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/B70029E52D/$File/e-930508a03.pdf)>

ČSÚ, *Region soudržnosti* [online] 2014 [cit. 2014-06-25] . Dostupné z: <http://notes3.czso.cz/x/redakce.nsf/i/region_soudrznosti>

ČSÚ, *Velikostní skupiny obcí podle krajů, okresů – počet obcí* [online] 2013 [cit. 2014-06-23]. Dostupné z: <[http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/3D001ECB80/\\$File/130213003.pdf](http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/3D001ECB80/$File/130213003.pdf)>

ČSÚ, *Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS – roční průměry* [online] 2014 [cit. 2014-07-15]. Dostupné z: <<http://notes3.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/250132-14>>

Cyrrus advisory – Co nás čeká – EU fondy 2014 – 2020 [online] [2013]. Dostupné z: <<http://www.dotacni.info/co-nas-ceka-%e2%80%93-eu-fondy-2014-%e2%80%93-2020/>>

DOČKAL, V., *Ústřední pojmy regionální politiky EU – Příspěvek ke studiu euroregionalismu* [online] 2004 [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: <<http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=192>>

EURACTIV, *EU Cohesion Policy 2014 – 2020* [online] 2012 [cit. 2013-05-14]. Dostupné z: <<http://www.euractiv.com/regional-policy/eu-cohesion-policy-2014-2020-links dossier-501653>>

European Commision - EU Cohesion Policy 2014-2020: legislative proposals [online] 2013 [cit. 2013-05-10]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm>

European Commision – The Funds [online] 2012 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/regional/index_en.cfm>

European Commision - Three objectives [online] 2012 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_en.cfm#1>

EUROPEAN COMMISION, *Investing in Europe's future – Fifth report on economic, social and territorial cohesion* [online] 2010 [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion5/pdf/5cr_en.pdf>

EUROPEAN COMMISION, *Politika soudržnosti EU 1988 – 2008 – Investice do budoucnosti Evropy* [online] 2008 [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panorama/pdf/mag26/mag26_cs.pdf>

EUROPEAN COMMISION, *Příspěvek regionální politiky k inteligentnímu růstu v rámci strategie Evropa 2020* [online] 2010 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0553:FIN:CS:PDF>>

EUROPEAN COMMISION, *Working for the regions – EU Regional Policy 2007 – 2013* [online] 2008 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/working2008/work_en.pdf>

European Commision – Purpose [online] 2012 [cit. 2013-05-06]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/what/index_en.cfm>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Vláda schválila Dohodu o partnerství pro programové období 2014 - 2020 [online] 2014 [cit. 2014-06-25]. Dostupné z: <<https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2014/Vlada-schvalila-Dohodu-o-partnerstvi-pro-programov>>

MINISTESTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, *Návrh Dohody o partnerství pro programové období 2014 - 2020* [online] 2013 [cit. 2014-06-25]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/9e8a398b-421c-4464-aa8f-c2fff5a59935/navhr-Dohody-o-partnerstvi-pro-programove-obdobi-2014-2020.pdf>>

OECD – Better policies for better lives [online] 2013 [cit. 2013-05-29]. Dostupné z: <<http://www.oecd.org/gov/regional-policy/regionaldevelopment.htm>>

Program rozvoje Jihočeského kraje – SWOT analýza [online] 2008 [cit. 2014-07-20]. Dostupné z: <http://www.kraj-jihocesky.cz/710/program_rozvoje_jihoceskeho_kraje.htm>

Regional typologies – a compilation [online] 2011 [cit. 2014-06-17]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/focus/2011_01_typologies.pdf>

ROP Jihozápad – Programové dokumenty [online] 2013 [cit. 2013-07-15]. Dostupné z: <<http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad&art=programove-dokumenty>>

ROP Jihozápad – Výroční zpráva ROP Jihozápad 2007 [online] 2008 [cit. 2014-05-20]. Dostupné z: <<http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocni-zprava-rop-jihozapad-2007.pdf>>

Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007 – 2013 [online] 2006 [cit. 2013-05-22]. Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/getdoc/f77e14bc-2c26-4884-9fda-b47c24a5294b/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-pro>>

Strukturální fondy – Fondy Evropské unie: 26,7 miliard Euro pro Českou republiku [online] 2013 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU.aspx>>

Strukturální fondy – Programy 2007 – 2013 [online] 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>>

Strukturální fondy – Seznamy příjemců [online] 2014 [cit. 2014-06-28]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani/Seznamy-prijemcu>>

VOŠTA, M., *Udržitelný rozvoj venkovského prostou České republiky v kontextu nástrojů Evropské unie* [online] 2010 [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: <www.vse.cz/polek/download.php?jnl=aop&pdf=315.pdf>

Výroční zpráva 2009 – Regionální operační program NUTS II Jihozápad [online] 2010 [cit. 2013-09-16]. Dostupné z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/urad/2011/ROP_VZ2009_web.pdf>

Výroční zpráva 2010 – Regionální operační program NUTS II Jihozápad [online] 2011 [cit. 2013-09-18]. Dostupné z: <<http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-2010.pdf>>

Výroční zpráva 2011 – Regionální operační program NUTS II Jihozápad [online] 2012 [cit. 2013-09-18]. Dostupné z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/Vyrocnizprava_2011_final.pdf>

Výroční zpráva 2013 – Regionální operační program NUTS II Jihozápad [online] 2014 [cit. 2014-05-18]. Dostupné z: <http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/tiskove-centrum/ROP_VZ2013_lowres_web3.pdf>

Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad za rok 2007 [online] 2008 [cit. 2013-09-15]. Dostupné z: <<http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocnizprava-rop-jihozapad-2007.pdf>>

Výroční zpráva Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad 2008 [online] 2009 [cit. 2013-09-16]. Dostupné z: <<http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/rop-jihozapad/vyrocka2008.pdf>>

Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad k 1. 4. 2011 [online] 2011 [cit. 2014-05-12]. Dostupné z: <<http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=publikace-rop-jihozapad>>

Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad k 12. 4. 2010 [online] 2010 [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: <<http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=publikace-rop-jihozapad>>

Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad k 2. 4. 2012 [online] 2012 [cit. 2014-05-17]. Dostupné z: <<http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=publikace-rop-jihozapad>>

Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad k 3. 12. 2012 [online] 2012 [cit. 2014-05-18]. Dostupné z : < <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=publikace-rop-jihozapad>>

Zpráva o realizaci ROP NUTS II Jihozápad k 30. 9. 2013 [online] 2013 [cit. 2014-05-20]. Dostupné z : < <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=tiskove-centrum&art=publikace-rop-jihozapad>>

Přednášky:

Téma: „Budoucí proces evropské integrace – společné politiky a jejich úskalí
Přednáška s Ing. Janem Mládkem CSc, stínovým ministrem financí za ČSSD a Ing. Miroslavem Zámečnickem, CSc. České Budějovice 20. 5. 2013

III. Seznam tabulek

Tabulka 1: NUTS v ČR	15
Tabulka 2: Finanční zabezpečení OP v programovacím období 2007 - 2013.....	39
Tabulka 3: Čerpání finančních prostředků EU v ČR v programovacím období 2007 - 2013	40
Tabulka 4: ROP NUTS II Jihozápad - ukazatele.....	48
Tabulka 5: Přehled prioritních os program ROP NUTS II Jihozápad	53
Tabulka 6: Oblasti podpory PO 1:Dostupnost center	54
Tabulka 7: Oblasti podpory PO 2: Stabilizace a rozvoj měst a obcí	55
Tabulka 8 Oblasti podpory PO 3: Rozvoj cestovního ruchu	56
Tabulka 9: Oblasti podpory PO 4: Technická pomoc.....	57
Tabulka 10: Alokace finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad v programovém období 2007-13.....	58
Tabulka 11: Celková částka alokovaných finančních prostředků ROP NUTS II Jihozápad za období 2007.....	59
Tabulka 12: Indikátory PO 1:Dostupnost center v roce 2007	59
Tabulka 13: Indikátory PO 2: Stabilizace a rozvoj měst a obcí v roce 2007.....	60
Tabulka 14: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2007	61
Tabulka 15: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2007	61
Tabulka 16: Přehled výzev v roce 2008.....	62
Tabulka 17: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2008	64
Tabulka 18: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2008.....	65
Tabulka 19: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2008	66
Tabulka 20: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2008.....	67
Tabulka 21: Přehled výzev v roce 2009.....	67
Tabulka 22: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2009	69
Tabulka 23: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2009	70
Tabulka 24: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2009	71
Tabulka 25: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2009.....	72
Tabulka 26: Přehled výzev v roce 2010.....	73
Tabulka 27: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2010	75
Tabulka 28: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2010.....	76
Tabulka 29: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2010	77

Tabulka 30: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2010.....	78
Tabulka 31: Přehled výzev v roce 2011.....	79
Tabulka 32: Indikátor PO 1: Dostupnost center v roce 2011	81
Tabulka 33: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2011	82
Tabulka 34: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2011	83
Tabulka 35: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2011	84
Tabulka 36: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2012	86
Tabulka 37: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2012.....	87
Tabulka 38: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2012	88
Tabulka 39: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2012.....	89
Tabulka 40: Přehled výzev v roce 2013.....	90
Tabulka 41: Indikátory PO 1: Dostupnost center v roce 2013	92
Tabulka 42: Indikátory PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v roce 2013.....	93
Tabulka 43: Indikátory PO 3: Cestovní ruch v roce 2013	94
Tabulka 44: Indikátory PO 4: Technická pomoc v roce 2013.....	95
Tabulka 45: Závazky ze schválených projektů PO 1:Dostupnost center v období 2007 - 13	100
Tabulka 46: Dosažené výsledky v rámci PO 1: Dostupnost center v období 2007 - 13101	
Tabulka 47: Závazky ze schválených projektů PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v období 2007 - 13.....	103
Tabulka 48: Dosažené výsledky v rámci PO 2: Stabilita a rozvoj měst a obcí v období 2007 - 13.....	104
Tabulka 49: Závazky ze schválených projektů PO 3: Cestovní ruch v období 2007 - 13105	
Tabulka 50: Dosažené výsledky v rámci PO 3: Cestovní ruch v období 2007 - 13.....	106
Tabulka 51: Závazky ze schválených projektů PO 4: Technická pomoc v období 2007 - 13	108
Tabulka 52: Dosažené výsledky v rámci PO 4: Technická pomoc v období 2007 - 13108	

IV. Seznam obrázků

Obrázek 1: Magický pětiúhelník.....	16
Obrázek 2: Dvojí chápání regionálního rozvoje a regionální politiky.....	18
Obrázek 3: Regionální disparity v EU 27 dle HDP/obyvatele	25
Obrázek 4: Plánovaný rozpočet EU v programovacím období 2014 - 2020	31
Obrázek 5: Hierarchie strategických dokumentů pro aplikaci regionální politiky EU v programovém období 2007 - 2013.....	35
Obrázek 6: Struktura financování cílů v programovacím období 2007 - 2013	41
Obrázek 7: Vymezení regionů soudržnosti v ČR	47

V. Seznam grafů

Graf 1: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2008	62
Graf 2: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2009	68
Graf 3: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2010	73
Graf 4: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2011	79
Graf 5: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2012	85
Graf 6: Rozložení alokovaných finančních prostředků a počtu projektů mezi PO za rok 2013	90
Graf 7: Přehled podaných a schválených projektových žádostí za období 2007 - 2013	96
Graf 8: Přehled podaných a schválených projektů v rámci všech ROP v programovém období 2007 - 2013.....	97
Graf 9: Podíl alokovaných a vyplacených finančních prostředků na celkových prostředcích ROP NUTS II Jihozápad 2007 - 2013	99

VI. Seznam příloh a přílohy

Příloha č. 1 – Vývoj nezaměstnanosti v regionu Jihozápad

Příloha č. 2 – SWOT analýza regionu Jihozápad

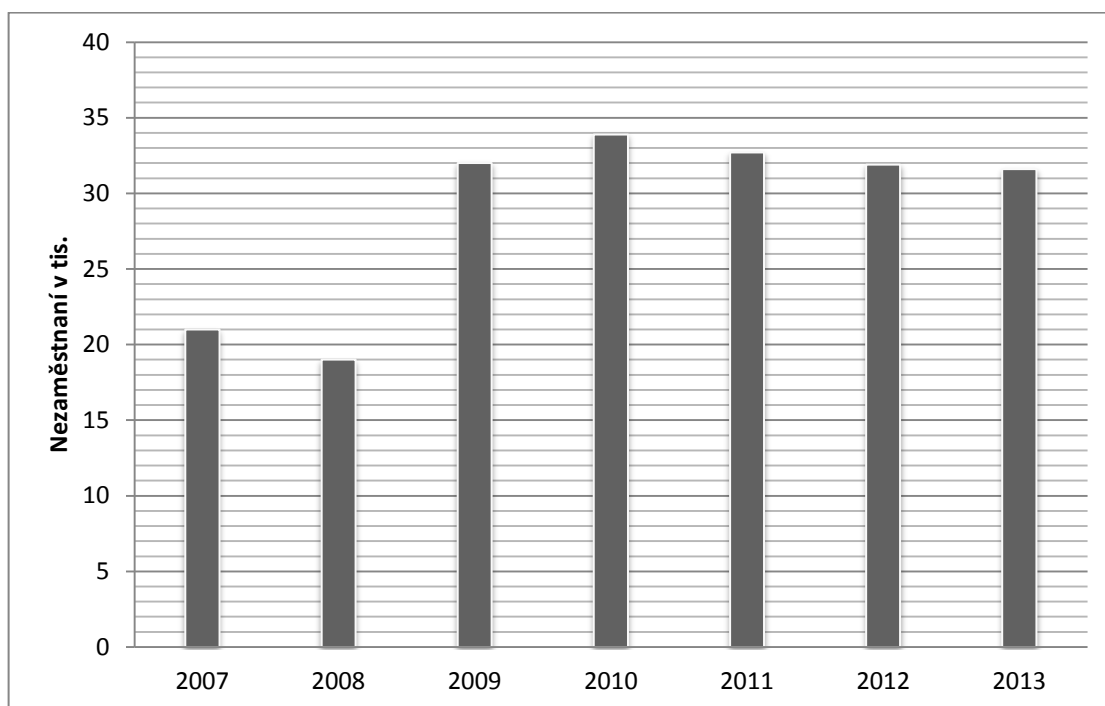
Příloha č. 3 – SWOT analýza Jihočeského kraje

Příloha č. 4 – SWOT analýza Plzeňského kraje

Příloha č. 5 – Vývoj dopravní infrastruktury – automobilizace v Jihočeském a Plzeňském kraji

Příloha č. 6 - Vývoj dopravní infrastruktury – nominální zatížení silnic Jihočeského a Plzeňského kraje osobními automobily

Příloha č. 1 – Vývoj nezaměstnanosti v regionu Jihozápad

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, (2014)

Příloha č. 2 – SWOT analýza regionu

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - Silná krajská centra jako póly růstu a konkurenceschopnosti - Strategická a atraktivní poloha regionu na spojení východ-západ a sever-jih (2 multimodální koridory) - Hustá silniční a rozsáhlá železniční síť - Nadprůměrná ekonomická úroveň regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR zejména díky význam regionálních center Plzně a Českých Budějovic - Pozitivní vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu a přímých zahraničních investic - Nadprůměrná vzdělanostní úroveň regionu v kontextu ČR - Sídla dvou univerzit, soukromých vysokých škol, sídla a pracoviště dalších fakult univerzit a vysokých škol - Síť zdravotnických zařízení a rozsah poskytovaných služeb ve zdravotnictví - Zlepšení hospodaření zdravotnických zařízení ve vlastnictví krajských samospráv - Dobré přírodní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu a bohatý kulturně-historický potenciál - Tradice lázeňství 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozsáhlé periferní oblasti se zhoršenými životními podmínkami obyvatel - Postupné zhoršování technického stavu dopravní infrastruktury - Chybějící obchvaty sídel, vč. krajských měst - Špatný stav železnic a jejich nerovnoměrné pokrytí regionu limitující jejich využití pro dopravní obslužnost - Nejvyšší podíl malých a venkovských obcí ze všech regionů ČR - Nedostatek výzkumných kapacit a jejich minimální napojení na rozvoj inovačního podnikání - Nevyhovující kvalita a úroveň základní i doplňkové turistické infrastruktury zejména pro rozvoj zimní turistické sezony - Nízká účast na celoživotním vzdělávání - Zájem o studijní obory neodpovídající potřebám trhu práce - Špatný stav objektů a zastaralé technické vybavení zdravotnických zařízení pro poskytování zdravotní péče - Špatný stav a nedostatečná prezentace některých technických a kulturně-historických památek a atraktivit - sezónně nevyvážená nabídka cestovního ruchu
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Vybudování dálnice D3 a rychlostní komunikace R3 v Jihočeském kraji s napojením do Horních Rakous - Optimalizace sítě silnic II. a III. třídy - Rozvoj jiných druhů dopravy než silniční - Vznik národní sítě Výzkumných center na úrovni regionů jako základu pro další rozvoj inovací v regionu včetně hmotné 	<ul style="list-style-type: none"> - Pomalá výstavba (resp. příprava) III. a IV. tranzitního železničního koridoru včetně prodloužení o úsek České Budějovice – státní hranice (- Linz) - Další zhoršení dostupnosti center venkovského prostoru - Nepříznivý vývoj věkové skladby obyvatel - Odchod významných zaměstnavatelů

<p>infrastruktury (vědeckotechnických parků a inovačních center)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využití zanedbaných objektů a ploch (brownfields) - Optimalizace vzdělávací soustavy - Rozvoj nových forem výuky - Propojení atraktivity regionu do turistiky, zajímavé nabídky v širším územním a přeshraničním kontextu - Posílení významu zimní sezony na celkovém rozvoji cestovního ruchu v regionu - Vyšší využívání informačních a komunikačních technologií cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> - Možná ztráta komparativních výhod nižších výrobních nákladů - Pokles kapacity a zhoršení struktury sociálních a zdravotních služeb - Další zhoršení technického stavu školské, sociální a zdravotní infrastruktury - Nesoulad mezi zájmy ochrany přírody a rozvojovými záměry - Omezená konkurenceschopnost služeb v cestovním ruchu při neřešení modernizace infrastruktury a zvyšování kvality lidských zdrojů - Nedokončení klíčových legislativních norem pro rozvoj cestovního ruchu (standardizace, rozdělení kompetencí, zvýšení příjmu obcí z CR)
--	--

Zdroj: Programový dokument ROP NUTS II Jihozápad, (2013)

Příloha č. 3 – SWOT analýza Jihočeského kraje

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - Výhodná geografická poloha - Vysoký podíl území se zachovalou a rozmanitou krajinou - Dlouhodobé stabilní ekonomický růst - Rozvíjející se malé a střední podnikání - Dlouhodobě nízká míra nezaměstnanosti ve většině území kraje - Nízká úroveň kriminality - Přítomnost vysokých škol - Dlouhodobě aktivní přírůstek obyvatelstva migrací na úrovni kraje - Vyvážené rozmístění přirozených center - Zvyšující se intenzita bytové výstavby v obcích v okolí velkých měst - Vysoký rozvojový potenciál CR - Tradice lázeňství - Atraktivita regionu a vhodné podmínky pro rozvoj cyklistické dopravy - Hustá silniční a železniční síť tvořící základní předpoklady pro dobrou obslužnost a dostupnost - Postupně se zlepšující technický stav dopravních cest - Proces tvorby registru poskytovatelů sociálních služeb - Zkušenosti s čerpáním finančních prostředků z evropských fondů 	<ul style="list-style-type: none"> - socioekonomické disparity mezi jednotlivými částmi kraje - neexistující kapacitní dopravní napojení na TEN-T – dálnice D3 a nedobudované rychlostní silnice R3, R4 - Chybějící obchvaty sídel především na silnicích I. a II. třídy - Velký oddíl ekonomicky slabých obcí s malým počtem obyvatel - Nedostatečná investiční vybavenost nemocnic a zařízení sociálních služeb - Nevyhovující struktura a kapacita sociálních služeb a zařízení - Zastaralý stavebně-technický stav některých pobytových zařízení sociálních služeb - Nedostatečná kompatibilita informačního systému ve zdravotnictví - Nedostatečná podpora přílivu investic a omezená dostupnost pracovní síly pro investice většího rozsahu - Malý zájem o studiu technických oborů - Nedostatečná nabídka technického vysokoškolského vzdělávání - Nevyhovující technický stav některých regionálních železničních sítí - Nedostatečná infrastruktura volnočasových aktivit - Špatný stav některých technických a kulturně-historických památek - Sezónně nevyvážená nabídka cestovního ruchu
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření funkčních systémových vazeb veřejných vzdělávacích a výzkumných institucí a podnikatelského sektoru pro využití výsledků výzkumu a vývoje v praxi - Rozvoj podnikatelských služeb zejména specializovaných - Vznik mezinárodně konkurenceschopných výzkumných center - Trvale udržitelné využití přírodních atraktivit a kulturního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu, včetně lázeňství 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepříznivá struktura a vývoj populace v řadě lokalit kraje - Nepříznivý vývoj zdravotního stavu obyvatelstva v souvislosti s pokračujícím stárnutím populace - Nedostatečná kapacita odborných i praktických lékařů - Nevyhovující systém financování sociálních služeb a nedostatečné využívání vícezdrojového financování - Zpomalení a nedokončení dálnice D3 a rychlostních silnic

<p>Rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem a lázeňstvím</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budování cyklostezek a rozvoj sítě cyklotras v regionu - Dokončení Vltavské vodní cesty a její využití pro rekreační plavbu - Tvorba nových a inovace stávajících produktů cestovního ruchu - Optimalizace vzdělávací soustavy v souladu se současnými i budoucími požadavky trhu práce - Podpora a posilování reflexe a přizpůsobivosti studijních programů SŠ, VŠ na poptávku podnikatelského sektoru - Další rozvoj volnočasových aktivit jako prevence sociálních problémů - Zvyšování kvality v poskytování sociálních služeb - Efektivnější poskytování kvalitní zdravotní péče - Vybudování dálnice D3, rychlostní komunikace R3 - Dostavba rychlostní komunikace R4 - Rozvoj letiště České Budějovice - Rozšíření stávajících a budování nových příhraničních dopravních komunikací a technických sítí - Využití bývalých vojenských objektů - Zlepšení kvality života v městských a venkovských sídlech 	<ul style="list-style-type: none"> - Zastaralost bytového fondu - Nedostatečně atraktivní podnikatelské prostředí ovlivněné komplikovanou a nepřehlednou legislativou - Prosazování jiných forem dopravy na úkor veřejné dopravy - Růst dopravního zařízení silnic a další zhoršování jejich technického stavu - Pokračující způsob hospodaření s odpady převážně skládkováním
--	---

Zdroj: SWOT analýza Jihočeského kraje, (2008)

Příloha č. 4 – SWOT analýza Plzeňského kraje

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - Výhodná geografická poloha regionu pro získávání investic - Dálnice D5 propojující kraj s centrem státu a Německem - Dostupnost Plzně a center venkovského osídlení daná relativně hustou a rovnoměrně uspořádanou radiální silniční sítí - Nízká míra nezaměstnanosti - Kvalitní síť základních a středních škol, dvě vysoké školy - Hustá síť zařízení přednemocniční neodkladné péče - Dobrá kvalita ŽP - Bohatý kulturně-historický potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> - Nízká hustota osídlení a rozsáhlé nestabilní venkovské oblasti - Výrazné disparity v území - Historicky nedostatečná dopravní síť silnic nižších tříd a regionálních tratí - Dopravní problémy Plzně - Profesní a územní nerovnováha nabídky a poptávky na trhu práce - Stagnace vědecko-výzkumných a inovačních aktivit, podpory průmyslového výzkumu a vývoje - Nevyhovující kapacity pobytových zařízení sociálních služeb - Nedostatek integrovaných zařízení pro nakládání s odpady
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Posílení vazeb center na rozvojových osách - Zavedení IDS - Propojení systému vzdělávání, vědy, výzkumu a praxe - Zavedení systému celoživotního učení - Podpora investic tvořících vyšší přidanou hodnotu - Modernizace sítě zdravotnických zařízení - Efektivní využívání obnovitelných zdrojů - Využití místního potenciálu a uplatnění marketingu pro rozvoj CR 	<ul style="list-style-type: none"> - Narušení sídelní struktury ve venkovských oblastech - Příprava a realizace dopravních staveb - Zhoršování věkové struktury s dopady na školství, sociální oblast, zdravotnictví a ekonomiku - Ohrožení existence škol ve venkovských oblastech - Nezájem o technické obory - Odchod nejvíce kvalifikované pracovní síly mimo region - Odchod firem využívajících jako konkurenční výhodu levnou pracovní sílu - Nedostatečné zdroje pro veřejné investice

Zdroj: Aktualizace Programu rozvoje Plzeňského kraje, (2008)

**Příloha č. 5 – Vývoj dopravní infrastruktury – automobilizace
Jihočeský a Plzeňský kraj**

Automobilizace [osobní auta/tis.obyvateľ]		
ROK	JČK	PLK
1996	334	349
1999	367	380
2000	364	380
2001	373	390
2002	379	404
2003	390	406
2004	400	419
2005	414	432
2006	431	450
2007	442	446

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, (2007)

Příloha č. 6 – Vývoj dopravní infrastruktury – nominální zatížení silnic Jihočeského a Plzeňského kraje osobními automobily

Nominální zatížení silnic osobními automobily [osobní auta/km]		
ROK	JČK	PLK
2000	37	41
2001	38	43
2002	39	44
2003	40	44
2004	41	45
2005	42	47
2006	44	48
2007	46	48

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, (2007)